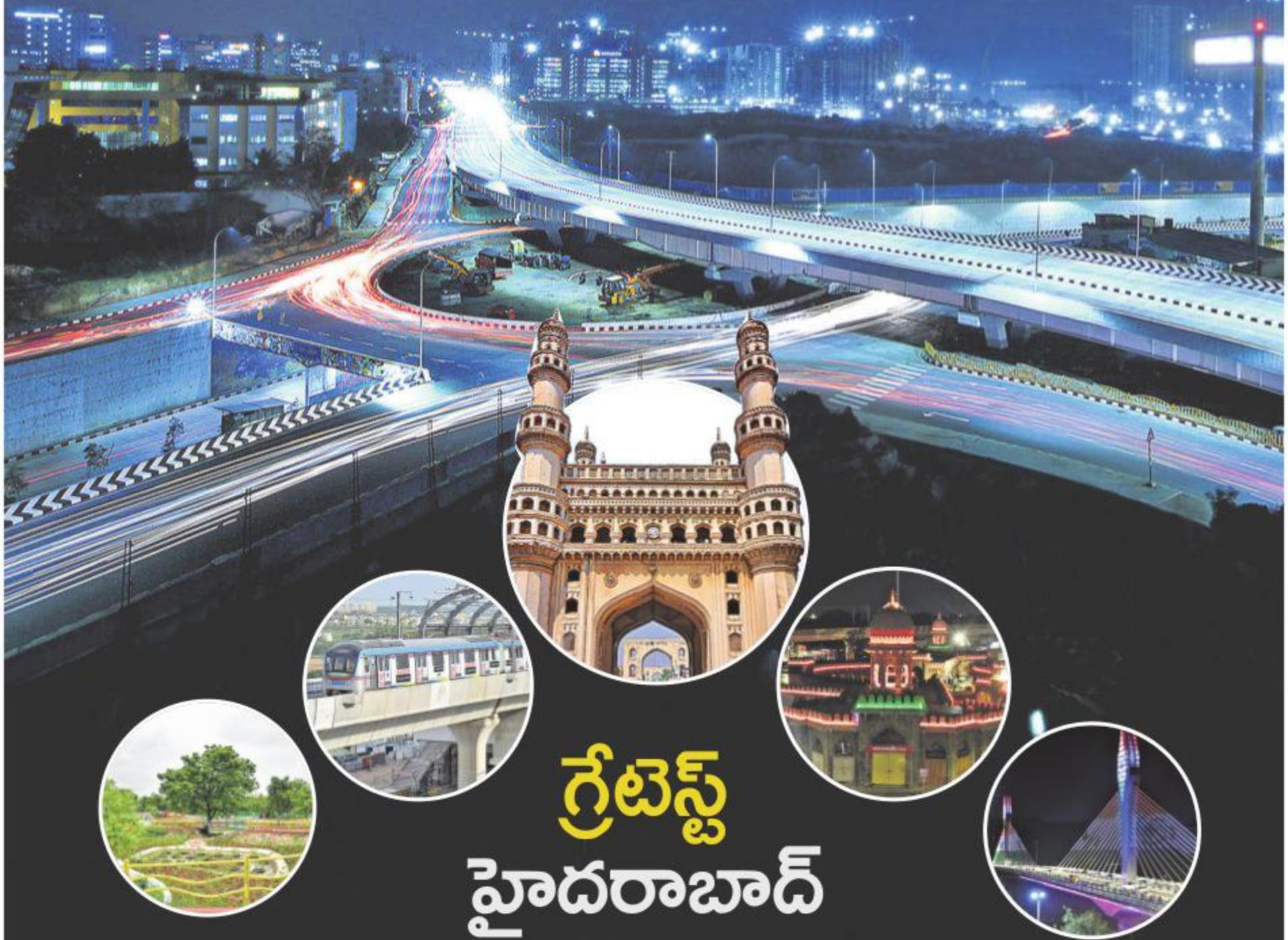

నమస్తేలంగాణ ఆదివారం

జాతుకథ్య

29 నవంబర్ 2020

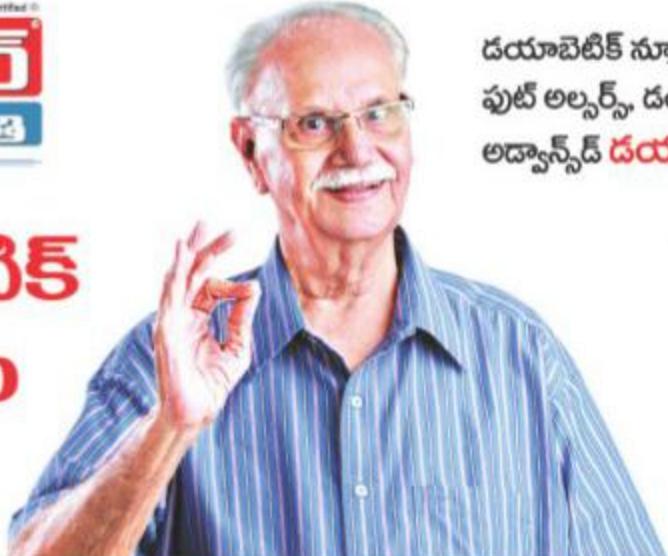
గ్రేట్ హైదరాబాద్

Promoted by:

An ISO 9001 - 2000 Certified

**డయాబెటీక్
సెల్ థెరపి**

డయాబెటీక్ మ్యారీపతి, నెప్టొపతి, రెటీనోపతి,
పుట్ లప్పెర్స్, డయాబెటిస్ ద్వారా వచ్చే సెక్సువల్ సమస్యలకు
అద్వాన్స్ డయాబెటీక్ సెల్ థెరపి ద్వారా నియంత్రణ

డాక్టర్ లపొయింట్స్ మెంట్ కొరకు :
767 500 8000

టోల్ ఫోన్ : **1800 108 1900**

An ISO 9001 - 2000 Certified

Positive Homeopathy

జాన్‌హిల్స్ - TV5 ప్రక్కన | KPHB - రెమెడీ హస్పిటల్ ప్రక్కన | అమీర్ పేట్ - మధురానగర్ మెట్రో స్టేషన్ ఎదురుగా | బిల్సుథీనగర్ - మెట్రో స్టేషన్ ప్రక్కన
మెహాదిపట్టం - సరోజనిదేవి కంటి అసుపలి ప్రక్కన | A.S.రావు నగర్ - చెన్నె షాపింగ్ మాల్ ఎదురుగా | కార్యానా - జాభ్ బస్టాండ్ దగ్గర
కాచిగూడ - టుఱిస్ట్ ప్లాజా | నిజామాబాద్ | హార్ట్ కోండ | కలీంగార్ | ఖమ్మం | మంచిరాజుల | మహాబుఖీనగర్ | తమిక్సనాడు

డా॥ కేరెల్ చికిత్స ద్వారా నిష్పల నుండి విముక్తి పొందాను

Promoted by:
డా. కేర్
హోమోయోపథీ
 An ISO 9001 - 2000 Certified
 అర్థగ్రం | అమబంధం | ఆమందం

ఆపరేషన్ అవసరం లేకుండా అన్ని రకాల జాయింట్ నిష్పలకు ఉత్తమమైన చికిత్స

- కీళ్ళ వాపలు + సయాబీకా + మెడ సమస్యలు + డిస్ట్రిబ్యూటరీలు
- శ్వాందిలైటీస్ + గాట్ ఆర్థరైటీస్ + రుమాటాయిడ్ ఆర్థరైటీస్

ఉచిత దాక్టర్ కన్సల్టేషన్ కొరకు:

767 500 8000

₹499 కన్సల్టేషన్ ఉచితం

ఇతర ప్రత్యేక చికిత్సలు

చర్మ సమస్యలు

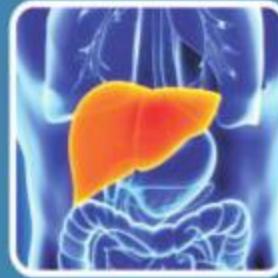
ద్రైరాయిడ్

శ్వాస సమస్యలు

డయాబెటీస్

లిఫర్ సమస్యలు

వైట్, ఫిస్టులా

PCOD & సంతాసలేసి

మేలీ సెక్స్ పట్ల సమస్యలు

సిద్రలేసి సమస్యలు

కిడ్సీ సమస్యలు

Positive Homeopathy

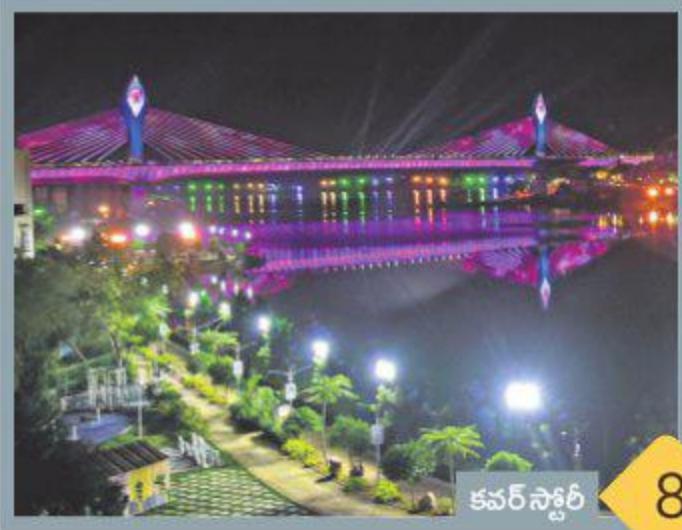
An ISO 9001 - 2000 Certified

ఫోన్: 1800 108 1900

Chat with Doctor @
www.drpositivehomeopathy.com

జాళ్ళహాల్స్ - TV5 త్రుక్కన | KPHB - రెమెడీపోస్ట్రలీ త్రుక్కన | కార్బూనా - జాళ్ళి బస్ట్రాండ్ దగ్గర | అమీర్పెట్ - ముఖురాసగర్ మెత్రోసైఫన్ ఎదురుగా
 దిల్సుఫ్ఫీసగర్ - మెత్రోసైఫన్ త్రుక్కన | మెహాదివట్టం - సరోజినిదేవి కంబి అసుపత్రి త్రుక్కన | A.S.రావు సగర్ - చెస్టె ఫాఫింగ్మాల్ ఎదురుగా
 కాచిగూడ - టూలిస్ట్ ప్లాజా | నిజామాబాద్ | హత్తుకొండ | కల్పింసగర్ | ఖమ్మం | మంచిర్యాల | మహబూబ్‌నగర్ | తమికొడు

గ్రేట్ ప్రైదరాబాద్

తెలంగాణ వస్తే కరింట్ ఉంటదా! ప్రైదరాబాద్ అగుమాగం అయితది!!

ఈ మాటలకు కాలమే సరైన సమాధానమే ఇచ్చింది.

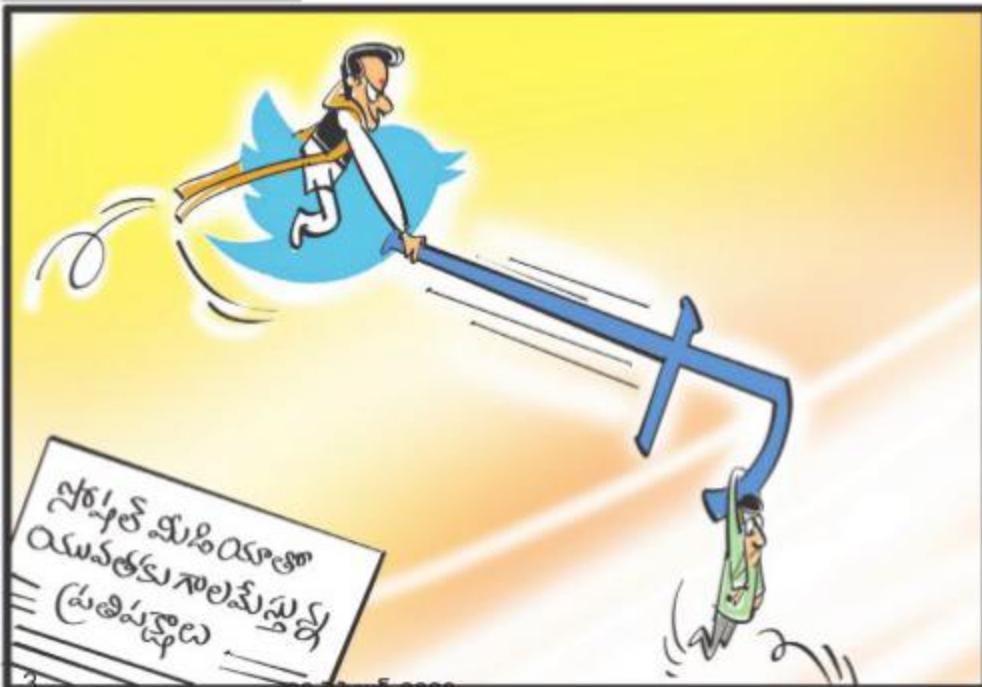
తెలంగాణ ఆయుష్ పట్టు ప్రైదరాబాద్ అభివృద్ధి పథంలోకి ప్రప్రకి దూసుకుపోతున్నది. మౌలిక వసతుల కల్పనలో నూతనాధ్యాయం మొదలైంది. అది ఇది ఏదని అన్ని రంగాల్లో ప్రైదరాబాద్ ను మకుటా యమానంగా నిలుపుతున్నది తెలంగాణ ప్రభుత్వం.

5 మహానగరం..మైలురాళ్లు

ప్రైదరాబాద్ కు వేల సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది. కాకపోతే, క్రీ.శ.1518లో కుతుబ్ షాహీల రాజధానిగా మారిన దగ్గర నుంచీ అకాశమే హచ్చుగా విస్తరించింది. చాదర్ఫూట్, జాబీపీల్స్, సికింద్రాబాద్.. ఇలా ఒకో ప్రాంతాన్ని తనలో ఇముడ్లు కుంటూ జనసంద్రమైంది.

కావ్ బాత్తిపై!

6

పగటి ద్వేషగాల్లున్నారు..
పారా హంఘార్!

8

'దక్కన్' వుడు

16

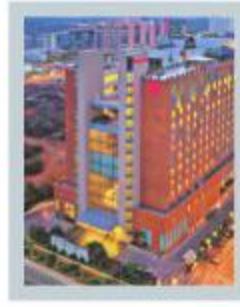
20
చాంపియస్
చిరునామా

26

పలుకుబడులు

27

మనుమన్మే మహాన్ షెహర్

కార్బోర్ట్ సిటీ! 30

31

ప్రైదరాబాద్
నా అక్కరం

29 సహానానికి ప్రతీకలు

భాగ్యనగరం నిర్మితమైందే పవిత్ర మైన ప్రేమ ప్రాతిపదికన. ప్రేమ ఉన్న చోట విద్యుత్పానికి తావులేదు. అందుకే శతాబ్దాలుగా ప్రైదరాబాద్ అస్తిత్వం చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నది. నాటి పాలకుల అసమర్థ కారణంగా కొన్నిసార్లు వైషమ్యాలు పొడచూపినా.. అసలుసినలు ప్రైదరాబాదీ ఎప్పుడూ అలాయ్ బలాయ్నే కోరుకుంటాడు. పరమత సహాన్ని కాంక్షిస్తాడు. ఈ సిద్ధాంతాన్ని బలపరిచే సంఘటనలు చరిత్రలో కోక్కల్లు.

ఈ సంచిక్కిమీ లభపోయాలను
మాకు తెరియజేయండి.

పోస్ట్ ద్వారా: బతుకమ్మ, నమస్తే తెలయాణ,

8-2-603/1/7.8.9.

కృష్ణపురం, రోడ్ నంబర్.10, బంజారాపేర్లు.

ప్రైదరాబాద్ - 500034.

ఈ-మెయిల్ : sunmag@ntnews.com

బతుకమ్మ

29 నవంబర్ 2020

లోపలి కమ్మల్లో..

బాబుకోర్, పాపకోర్ కల్గసులో ఫస్ట్
ర్యాంక్ వస్తే ఎంతో సంతోషిస్తాం!
ఆవిష్టయాన్ని వాట్సామ్లో
మిత్రులతో, బంధువులతో
ఫేర్ చేసుకుంటాం. అఫీసు
అప్రైలజల్స్ లో మనకు
గ్రేడ్-ఎజన్సెస్ ఎగిర
గంతేస్తాం. దోస్తుగాళ్ళను
పిలిచిమరీ పాట్లీ ఇస్తాం.
లలాంటిది, ఏకంగా మన
నగరానికి లనేకానేక
పురస్కారాలు వస్తే ఇంకెంత
ములసిపాట్ వాలి? మనసులోనే
‘ప్రాదురాబాద్ జిందాబాద్’ అని
నినదిద్దాం!

‘డబుల్’ ధమాకా

ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మానస ప్రతిక డబుల్బెడ్ రూమ్ ఇండ్స్ పథకానికి జాతీయ సాయిలో గుర్తింపు లభించింది. ప్రతి వేద కుటుంబులూ అన్ని రకాల మౌలిక సదుపాయాలు, పసతులు ఉన్న ఇండ్లలో జీవించాలనే సంకల్పింతో ఒక్క గ్రేటర్ పరిధిలోనే లక్ష గృహాలు నిర్మిస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా కొల్పార్ - 2లో నిర్మించిన డబుల్బెడ్ రూమ్ ఇండ్కు హాస్ట్ గ్రేటర్ ప్రాటీస్ అవార్డు అందజేసింది. ఈ సముదాయానికి జాతీయ సాంయాపిటీలో కూడా పతకం లభించింది.

నివాసయోగ్య
నగరం

ప్రధానమంత్రి
ఎక్స్‌లెన్స్ అవార్డ్

ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన పథకాన్ని సమర్పింతంగా అమలు చేసి నందుకుగాను పబ్లిక్ అధీనిష్టు పన్ విభాగంలో జీపోచెంసీకి ప్రధానమంత్రి ఎక్స్‌లెన్స్ అవార్డ్ దక్కింది. కోటి జనాభాకు చక్కని పొరసేపలు అందిస్తున్నందుకూ, దీర్కాలిక అభివృద్ధి చేపడుతున్నందుకూ మోదీ చేతుల మీదుగా సర్కారు తరపున జీపోచెంసీ కమిషనర్ అవార్డును స్నేకరించారు.

ప్రాదురాబాద్ జిందాబాద్

చెత్త నిర్వహణలో కొత్త లికార్సు

స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ దేశంలోని మొత్తం 29 రాష్ట్రాల రాజధానులు, ఏడు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో అమలులో ఉన్న ఘనవ్యర్థాల నిర్వహణను పరిశీలించి.. ప్రాదురాబాద్ నగరానికి స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్లో అగ్రపీరం వేసింది. విదేశాల్లో మాత్రమే అమలులో ఉన్న తడిచెత్త, పొడిచెత్త నేకరణను జీపోచెంసీ పరిధిలో అమలుచేస్తున్నందుకుగాను ‘నవభారత్ ట్రైమ్స్’ ఉత్తమ కార్యార్థేషన్ అవార్డును ప్రకటించింది.

డిజిటల్ ప్రాదురాబాద్

డిజిటల్ ఇండియా జాతీయ పురస్కారాల్లో తెలంగాణ మూడు అవార్డులను అందుకుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిప్పాత్మకంగా ప్రవేషపెట్టిన డిజిటల్ సేవలకు గాను ఈ అవార్డులు దక్కాయి. వెబ్ రత్న విభాగంలో మహాబాబ్ నగర్కి గోల్డ్ పకాన్ అవార్డ్ తోపాటు చౌటస్టాండింగ్ డిజిటల్ ఇనిషియేటివ్ బై లోకల్ బాడీ కింద జీపోచెంసీకి ప్లాటినం అవార్డు, బెస్ట్ మెబైల్ యాప్ విభాగంలో టీ-యాప్ పోలియోకి సిలవ్వర్ అవార్డు దక్కాయి.

మహానగరం.. మైలురాళ్లు

ప్రాదురాబాద్కు వేలసంవత్సరాల చలత ఉంది. కాకపోతే, కుతుబ్ ఫాహీల రాజధానిగా మారిన దగ్గర నుంచి ఆకాశమే హాడ్సుగా విస్తరించింది. చాదర్మహాట్, జాబీహిల్స్, సికింద్రాబాద్.. ఇలా ఒకో ప్రాంతాన్ని తనలో ఇముడ్చుకుంటూ జనసంద్రమైంది. 1934లోనే పురపాలక సంఘు ఎన్ని కలకు స్థిరమై, స్వాతంత్ర్యానికి ముందే ప్రజాస్వామ్య పాలనకు శ్రీకారం చుట్టేంది. ఆప్రయాంలో కొన్ని కిలకష్టాలు..

1518 ▶ బహుమనీ సాప్రమాజ్యం అయిదు భాగాలుగా విడిపోయింది. ప్రాదురాబాద్ ప్రాంతం సుల్తాన్ కులీ అధినంలోకి వచ్చింది. ప్రాదురాబాద్ ఓ ప్రత్యేక నగరంగా ఉనికిలోకి వచ్చింది.

1591 ▶ అక్షోబర్ 9 - గోల్గృండ సహిత ప్రాదురాబాద్ను రాజధానిగా గుర్తిస్తూ, కులీకుతుబ్ పో ఫర్మానా జారీచేశాడు. ఆ తర్వాత శతాబ్దాలపాటు కుతుబ్ ఫాహీలు, మొఘలులు, అస్ఫ జాహీల పాలనలోనే గడిచిపోయింది.

1866 ▶ బ్రిటీష్ వారి అధికార పరిధిలో ఉన్న చాదర్మహాట్ మునిపాలిటీగా ఏర్పడింది. మిగతా ప్రాంతాలతో పోలిస్ట్స్, ఆ ప్రాంతం చాలా ఆధునికంగా కనిపించేదట!

1869 ▶ నాలుగో నిజాం మీర్ మహబూబ్ అలీఖాన్ ప్రాదురాబాద్ను ఓ పుర పాలక సంస్గా గుర్తించి... పాలన కోసం ప్రత్యేక శాఖను ఏర్పాటు చేశాడు.

1921 ▶ ఎడో నిజామ్ మీర్ ఉన్నాన్ అలీ ఖాన్ ప్రాదురాబాద్ మునిపాలిటీ పరిధిని 55 చదరపు కిలోమీటర్ల నుంచి 84 చదరపు కిలోమీటర్ల వరకూ విస్తరిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీచేశాడు.

1933 ▶ ప్రాదురాబాద్ను నగరపాలక సంస్కార మార్పారు. చాదర్ మాటను అందులో విలీనం చేశారు.

1934 ▶ ప్రాదురాబాద్ నగరపాలక సంస్కృత తొలి ఎన్నికలు జరిగాయి.

1937 ▶ జాబీహిల్స్, బంజారా హిల్స్లను కలుపుతూ... జాబీహిల్స్ పురపాలక సంస్ ఏర్పడింది.

1945 ▶ సికింద్రాబాద్లో తమ అధినంలో ఉన్న ప్రాంతాలను బ్రిటీష్ సర్కారు నిజాం ప్రభుత్వానికి తిరిగి ఇచ్చేసింది. దాంతో 'సికింద్రాబాద్ పురపాలక సంఘాన్ని' ఏర్పాటు చేశారు.

1950 ▶ ప్రాదురాబాద్ నగరపాలక సంస్ను 1942లో రద్దుచేశారు. దాన్ని ఈ ఏడాది పునరుద్ధరించారు. ఇదే ఏడాది జాబీహిల్స్ పురపాలక సంస్ను కూడా ప్రాదురాబాద్లో విలీనం చేశారు.

1951 ▶ సికింద్రాబాద్ పురపాలక సంస్ను నగరపాలక సంస్కార మార్పారు.

ప్రాదురాబాద్-సికింద్రాబాద్ లను కలుపుతూ జంటసగరాల ఏకీకృత పాలన మొదలైంది.

2007 ▶ భాగ్యనగర పరిసర ప్రాంతాల్లో ఉన్న 12 నగర పాలక సంస్లను విలీనం చేసుకుంటూ 'ప్రాదురాబాద్ మహానగరపాలక సంస్' ఏర్పడింది.

2019 ▶ ప్రాదురాబాద్ చుట్టుపక్కల ఉన్న బండ్లగూడ, పీర్జాదిగూడ, బోడుపూర్, జవహర్ నగర్, నిజాంపేట్, బడంగోప్పెట్, మీర్పేట్లను కూడా నగరపాలక సంస్లుగా గుర్తించారు.

పులితోలు కష్టకున్న మేకలూ, గోవులమని చెప్పుకునే నక్కలూ
మన బస్తీలకు వస్తున్నాయి, మన కాలనీలను చుట్టుముడు
తన్నాయి, మహానగరం మాదేనంటూ బీరాలు పలుకుతున్నాయి.
కాలకూట విషాన్ని అమృతమని నమ్మిస్తున్నాయి. శిథిలాలమీద
సాధాలు కట్టుకోవడం, శవాలమీద సాప్రమాజ్యాలు నిర్మించుకోవడం
వాళ్ళకు పుట్టుకతో తెలిసిన విద్య. విద్యేషమే వాళ్ల అసలు వేషం!
ఓటేయడానికి వెళ్లే ముందు.. నాలుగువందల ఏండ్ల మచ్చలేని
చలతను గుర్తుచేసుకోండి! అరాచక కీచక సంతతిని
బొందబెట్టండి. అభివృద్ధి నినాదానికి మద్దతు ఇవ్వండి.

పగటి ద్వేషగాళ్లన్నారు..

పంరంపలంఘర్!

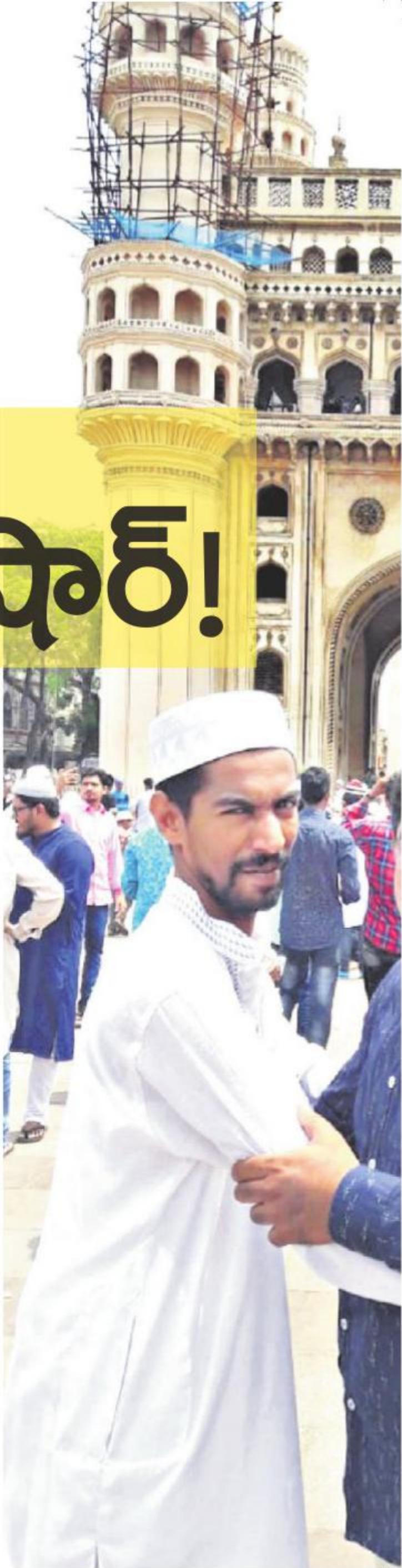
గుడి గోపురం మీద సేదదీరుతున్న పాపురాలు..
మనీదు మినారు కింద తలదాచుకుంటున్న పాపురాలు..
చల్లి మెట్ల పక్కన మకాం వేసిన పాపురాలు..
కలిసే ఉంటున్నాయి.. కలిసే తింటున్నాయి.

పైందరాబాదీలు కల్లాకపటం తెలియని
కపోతాల లాంటివారే. బిడ్డకు ఒక్క వెచ్చబడ
గానే.. చింతలబ్బేస్తే వెంకటలక్కీ చంటిపిల్లను
చంకలో ఎత్తుకుని ప్రేమినగర్ మనీదు మెట్ల
దగ్గర నిలబడుతుంది. సాయంకాలపు
నమూజ పూర్తి చేసుకుని వచ్చే మస్తాన్ సాట
దువా కోసం. పాస్ట్రోన్ సాట ఏటా ఆషాధంలో
రామేలక్కుణ్ణ యాదవ్ ఇంటికి రావాల్చిందే..
బోనాల ధావత్తు! డబీర్పురా ఉన్నాన్ భా
య్కి గోపాలీదాస్ పంతులుగారి ఇంట్లో
భోజనం అంటే మహా ఇషపం! వదినమ్మ
వడ్డించే గుమ్మడొయి వడియాలు, మామిడి
కాయ తొక్కు మక్కువగా ఆరగిస్తాడు.
మొహర్రం నాడు ముస్లిం సోదరులు మాతం
నిర్వహిస్తూ ఒక్కంతా గాయాలతో సంతాపం
ప్రకటిస్తుంటే, హిందూ మిత్రులు మంచినీళ్ల
పోస్తూ మంచిమనసును చాటుకుంటారు.
ఇక్కడ హిందూ ముస్లిం భాయాభాయా!
ఎవరి నమ్మకాలు వారివి. కానీ, మానవ
త్వాన్ని మరింత నమ్ముతారు. ఎవరి ప్రార్థనా
విధానాలు వారివి. కానీ, ఏ మతమూ
హింసను బోధించదని బలంగా విశ్వసిస్తారు.
ఎవరి పండగలు వారివి. కానీ, అందరూ
కలిసే జరుపుకుంటారు. ఎంతో భిన్నత్వం.
అందులోనే ఏకత్వం!

చార్లైనార్ కిందే.. భాగ్యలక్కీ దేవాలయం.
అంబర్సెట ఖబర్స్టాన్ పక్కనే ఆంజనేయ
స్వామి గుడి. ఆ సహజీవన సాందర్భం
భాగ్యవగరానికి బాగా తెలుసు! కాబట్టే, పీర్
బుర్యాలో చక్కెరా, పాలూ కలిసినట్టు
హిందూ ముస్లింలు కలిసిపోయారు.

* * *

గోల్గొండ ప్రభువులు ముస్లింలే అయినా,
హిందువుల నమ్మకాల్చి గౌరవించారు,
ఘనంగా పండగలు జరిపించారు. భాషా
సంస్కృతులను నెత్తిన పెట్టుకున్నారు.
అక్కన్న మాదన్నలనే సోదరులకు పెద్ద పదవు
లిచ్చి సత్కరించారు. ఇంతకు మించిన పర
మత సహానం ఇంకెక్కడ ఉంటుంది? పాల
కుల బాటలోనే ప్రజలూ నడిచారు. రంజాన్,
మొహర్రం లాంటి సందర్భాల్లో హిందు
వులు.. ఆపువుగా పాటలు కట్టి కోలాటాలు
ఆడేవారు. సూఫీ గురువులు హిందూ భజన
సంప్రదాయాన్ని ప్రోత్స్థించేవారు. సంగీత
స్వత్యాలక్కెతే అది స్వార్థయుగమే. తారామతి,
ప్రేమమతి .. సోదరీమణాల పేరిట ఏకంగా
గ్రామాలే వెలిశాయి! రామదాసు భక్తి కీర్త
నల్సి అమితంగా ఇష్టపడే.. తానీపో కుమార్త
ఆ వాగీయకారుడిని బైదు నుంచి విడిపించి
దని ఓ కథనం.

బతుకమ్మ

29 నవంబర్

ఇఖపోంను ఇభరాముడని కీర్తించారు తెలుగు కపులు. కందుకూరి రుద్రకవి ఇంకో అడుగు ముందుకేసి.. మల్చిభ రాముని కీర్తిని ఒకపైపూ, కైలాసాన్ని ఒకపైపూ ఉంచితే.. సుల్తానుల కీర్తివైపే తాను మొగిందట! 'అందరివాడు' అనిపించుకున్న పాలకుడికి అంత అద్యప్పం దక్కుతుంది. ఖుల్లి కుతుబ్షా అయితే.. ఏకంగా తెలుగు భాష నేర్చు కుని తెలుగులో కవిత్వం రాశాడని అంటారు. ఆయన ఉర్రూ కావ్యానికి తెలుగు పలుకులు చక్కెర పలుకుల్లా కొత్తరుచిని తెచ్చిపెట్టాయట. దురదృష్ట వశాత్మక అగ్ని ప్రమాదంలో ప్రభు వుల సాహిత్యమంతా బూడిద పాలైం దని చెబుతారు. అసఫ్ జాహీల కాలం లోనూ భాయిభాయి విధానమే కొన సాగింది. శాస్త్రీయ సంగీత విద్యాంను రాలైన చందాబాయిని నిజాం అలీ భాన్ సకల లాంఘనాలతో గౌరవిం చాడు. నిజాం రాజ్యంలోని సంస్కారాలూ సార్వభౌముడి బాటలోనే నడి చాయి. అధికార భాష ఉర్రూను ఎవరూ పరాయిదిగా భావించలేదు. అయి ఉర్రూ తు పించుస్తూకి చ్చొత్తి జబాన్ హై ఏ కిస్నే బేభిజార్ తుర్ము ముసల్చూన్ బనాచియా..

'ఉర్రూ! నువ్వు హిందుస్తాన్ ప్రియభాషమి. నిన్ను అన్యాయంగా ముసల్చూన్నేను చేసింది ఎవరు' అని బాధపడిపోయారు సాహిత్తి ప్రియులు.

* * *

మనిషినిబట్టే సంస్కరం. సంస్కారాన్ని బట్టే సాహిత్యం. ఉదశలో ఉర్రూ, తెలుగూ ప్రియస్త్రీ యుల్లా చెట్టాపట్టాలేసుకుని తిరిగాయి. సభల్లో పాల్గొన్నాయి. వేడికలెక్కాయి. పురస్కారాలు అందుకున్నాయి. ఎంత గాఢమైన అనుబంధం అంటే.. అచ్చ మైన ఉర్రూ పదాలుకూడా స్వచ్ఛమైన తెలుగుమాటలే అన్నంతంగా కలిసిపోయాయి. కొన్ని యునాసీ ఔషధాలకూ తెలుగు పేర్లు పెట్టుకున్నారట. ఖవ్వాలీని తెలుగుక్కుంతో చిలికారు దాశరథి. గజల్కు తెలుగు గజ్జిలు కట్టారు సినారె. హైదరాబాదిల

వరదలు జనజీవనాన్ని ఆతలాకుతలం చేసిన ప్యుడు.. మత విశ్వాసాన్ని పక్కనపెట్టే మహా బూచ్ అలీభాన్.. మూసీకి చేతులెత్తి మొక్కాడు. పసుపు కుంకుమలు సమర్పించి శాంతించమని వేడుకున్నాడు. ఉన్నాన్ అలీ భాన్ హాయంలో మహరాజా కిషన్ పర్రాద్ వంటి మేధావులకు అపోర గౌరవం దక్కింది. ఒకానోక దశలో కొన్ని ఉన్నాడ శక్కలు గొడ వలు స్ఫుటించాయి. అల్లరను ఉన్నిగోల్చాయి. ఆ సమయంలోనూ సామాన్యాలు సహనం కోల్పే

ఆపర్యంలోనూ హిందూ ముస్లిం జూగు ల్యాండి తొంగి చూస్తుంది. పౌతతరం పెద్ద మనములు.. మతాలకు అతీ తంగా వేర్యానీ ధరించారు. టోపీ పెట్టు కున్నారు. ఆత్మియులకు 'సలాములు' చేశారు. ముస్లింల సంస్కారంలో నమ స్నారమూ ఓ భాగమైంది

* * *

భాగ్యనగరాన్ని పరదలు ముంచే త్తాయి. మూసీ పొంగి పొర్లింది. రెండొందల ఇరవై చెరువులు నిండాయి. వంతెనలు కుప్పకూలాయి. ఇరవై వేల ఇండ్లు మట్టి ముద్దల్లా మారాయి. ఆ సమయంలో.. ఓ చింతచెట్టు ఎన్నో ప్రాణాలను కాపా దీంది. ఆ కొమ్మల్ని పట్టుకుని చావు చింతను గెలిచిన వాళ్లలో హిందువులు ఉన్నారు, ముస్లింలు ఉన్నారు, క్రైస్తవులు ఉన్నారు. ప్రాణభయంతో తనను ఆశ్రయించినవారిని 'నీదే మతం?' అని ఆడగకుండా నే ఆ వృక్షం ప్రాణభిక్ష పెట్టింది. చెట్టుకు ఉన్నపోటి సంస్కారం కూడా లేదు.. చెట్టుంత నాయకులమని చెప్పుకునే కొందరికి! మతాన్నిబట్టి మనముల్ని విడదియడం ఏమిటి? ఇన్నేండ్ల తర్వాత మూలాల శూలశోధన అవసరమా? పూలేకి పత్తీసె కట్టసక్కా హై హీరేకా జిగర్ మర్నైనాదాపర్ కలామె — నర్సై — నాజూక్ బే అసర్ .. వజ్ఞాన్ని దిరిశన పూవు రేకుతో చేదిం చవచ్చ. కాసీ, మూర్ఖుడిని మంచిమాటతో మార్గడం అసాధ్యం. మాటతో కుదరనప్పుడు ఉటుతోనే బుద్ధిచెప్పాలి. బేవకూఫ్ రాజకీయాల నుంచి హైదరాబాదీను భద్రంగా కాపాడుకోవాలి. ఇది మన నగరం. మన పిల్లాపాపలు ప్రశాంతంగా బతకాల్సిన నగరం!

లేదు. హిందూ జనాభా అధికంగా ఉండే ప్రాంతంలో.. ముస్లిం కుటుంబాలను కంటికి రెప్పులా కాపాడుకున్నారు. ముస్లింలు అధికంగా ఉండే బస్టేలలో హిందువులకు తమ ఇండ్లలో ఆశ్రయం కల్పించారు. అభినవ పోతన వాన మామలై పరదాచార్యులపారు ఒకానోక కల్లోల సమయంలో బ్రాహ్మణుడికి దొరికిన ముస్లిం బాలికను కథానాయికను చేసి 'విప్రలబ్బ' అనే కావ్యం రాశారు.

అద్దాక స్వర్ణయుగం..

తెలంగాణ వస్తే కరెంట్ ఉంటదా! హైదరాబాద్ అగ్రమాగం అయితది!!

ఈ మాటలకు కాలమే సరైన సమాధానం ఇచ్చింది. తెలంగాణ ఆయువు పట్టు హైదరాబాద్ అభివృద్ధి పథంలో పైపైకి దూసుకుపోతున్నది.

మాలిక వసతుల కల్పనలో నూతన అధ్యాయం మొదలైంది. పైచివర్లు, అండర్ పోస్టలు.. ప్రతిదారీ రహదారీ! తాగునీటికి కృష్ణగౌరీదావరి జలాలు.. నగరవాసులకు రాజీలేని భద్రత.. నిరంతరాయంగా కొనసాగే విద్యుత్..

పచ్చదనాన్ని పెంచేందుకు పెద్ద ఎత్తున పార్ములు, హరితపోరం.. ఒక్కటేమిటి..

అది ఇది ఏదని అన్ని రంగాల్లో హైదరాబాద్ ను మకుటాయమానంగా

నిలుపుతున్నది తెలంగాణ ప్రభుత్వం. అరవై ఏండ్లలో కాదు..

ఈ ఆరేండ్లలోనే సాధ్యమైన అద్భుతాలే ఇవన్నీ..

కవర్
సోర్ట

గైట్స్ హైదరాబాద్

... ఎస్.కిశోర్, హైదరాబాద్

66

మొన్నటి దాకా పాలించిన వాళ్ల ప్రాదరాబాద్ నగరాన్ని ఓ మురికి గుంటు లాగ మార్చిండు. దెబ్బ తీసిండు. ప్రాదరాబాద్ సిటీ ఒక స్వగ్రహించిన కావాలి. మురికివాడలు పోవాలి. ఈ కంప్యూటర్ పోవాలి. మూనీ మురికి వదిలిపోవాలి. అద్భుతమైన నగరంగా మారాలి. ఆ టైమెస్టు. మనమెంత ధనం సంపాదించినా ఎన్ని వందల కోట్లు వేలకోట్లు మన పెల్లలకు అస్త్రిగా ఇచ్చినా లాభం లేదు. పెల్లలు బతకగలిగే యోగ్యమైన పరిస్థితి ఉండాలి. బతకలేని పరిస్థితి ఉంటే.. ఎంత ధనం ఉండి ఏం లాభం? కాబట్టి బతకగలిగే పరిస్థితులు ప్రాదరాబాదీల ఉండాలి. పచ్చటి చెట్లుండాలి. ఏదైనా పెండ్లికో ఇంకో ఘంక్లన్కో పోదామంటే గంటలు గంటలు ట్రాఫిక్ జామ్ కాకూడదు. ఏ బాదర బంది లేకుండా జీవితం ప్రశాంతంగా ఉండాలి. నగరాన్ని మనం అట్లా తీర్చిదిద్దుకోవాలి. బెస్ట్ సిటీ ఇన్ ఇండియా.. బెస్ట్ సిటీ ఇన్ వరల్.. ఏదని అడిగితే.. ప్రాదరాబాద్ అనే పేరు రావాలి. విశ్వనగరం అంటే ఇక్కడ నివాసం ఉంటున్న ప్రజలు తమ జీవన్సైలిలో కులమతాలకు అతీతంగా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలను చేరుకోగలగాలి. ప్రజలు తిరిగేందుకు నాణ్యమైన రోడ్లు ఉండాలి. సంపూర్ణ మౌలిక సదుపాయాలు ఉండాలి. నాణ్యమైన జీవనం కొనసాగించేందుకు అనుపుగా ఉండాలి. ఉన్నత విద్య, మెరుగైన వైద్యం అందించే సౌకర్యాలు ఉండాలి. పొరులకు పూర్తి శాంతిభద్రతలను అందించగలగాలి. అప్పుడే చీకూచింతా లేకుండా ఏ కుటుంబమైనా జీవనం కొనసాగించగలుగుతుంది'

- ముఖ్యమంత్రికేసిఆర్

ట్రాఫిక్ రద్దిని అరికట్టేందుకు పెద్ద ఎత్తున లింకులోకి నిర్మాణం జరుగుతున్నది. గత పదు దశాబ్దాల్లో చేపట్టిన ప్రాజెక్టుల కన్నా ఈ ఆరేండ్లలో చేపట్టిన పనులే అధికంగా ఉండటం నవశకానికి అద్దం పడుతున్నది. అక్కడక్కడా పైటపర్లు నిర్మించి ప్రాదరాబాద్ నిర్మాణంలం మేమే అని చేప్పుకునేవారికి నిజంగా ఇది కనువిప్పగా చేప్పవచ్చు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనంతరం నగరంలో ట్రాఫిక్ సమస్య పరిపూర్వమే లక్ష్యంగా రహదారులను సిగ్చుల్ ప్రీరోడ్లుగా తీర్చిదిద్దాలనే ఉద్దేశంతో సుమారు రూ.23 వేల కోట్ల అంచనా వ్యయంతో పైటపర్లు, అండర్పాస్ల నిర్మాణం కోసం వ్యాప్తశ్రుక్ రోడ్డు అభివృద్ధి ప్రణాళిక (ఎన్ ఆర్డిపీ)ను ప్రభుత్వం జీపాచ్ ఎంసి ఆద్వార్యంలో చేపట్టింది. ఇందులో భాగంగా 54 జంక్షన్లలో 111 కిలోమీటర్ల మేర ఎలివేబిడ్ కారిడార్లు/సైవేలు, అండర్పాస్లు నిర్మించాలని ప్రణాళికలు రూపొందించారు. దశలవారీగా ఇప్పటివరకు సుమారు రూ.6 వేల కోట్ల పనులు చేపట్టగా, అందులో సగానికిప్పగా పూర్తయ్యాయి. పూర్తయ్యాయిన వాటిలో నాలుగు అండర్పాస్లు, పది పైటపర్లు ఉన్నాయి. మరో 15 పైటపర్ల నిర్మాణాలు వివిధ దశల్లో ఉన్నాయి. ఇవి కాకుండా ఏదు పైటపర్లు, రెండు అండర్పాస్ల ప్రతిపాదనలు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. అలాగే, ప్రధాన రోడ్డుపై ట్రాఫిక్ తగినచడం, రెండు ప్రధాన రోడ్లను జోడించడం కోసం రూ.313.65 కోట్లతో 37 లింకు రోడ్ల నిర్మాణం చేపట్టారు.

త

నమాటను అక్కరాలా నిలబెట్టుకుంటున్నారు ముఖ్యమంత్రి కేసిఆర్. ఉద్యమస్వార్థతో భాగ్యనగరి భాగ్యాన్ని మార్చాలారు. ఆయన సంకల్పంతో నగర మాలిక సదుపాయాల అభివృద్ధిలో నవశకం ఆరంభమైంది. గతంలో కనీచిని ఎరుగినిఱిలో పైటపర్లు, అండర్పాస్లు, లింకులోడ్లు, రోడ్డు విస్తరణ తదితర పనులు జరుగుతున్నాయి. ఇప్పటివరకు సుమారు రూ.5,360 కోట్ల పనులు చేపట్టగా, ఇందులో సింహాబాగం పూర్తయ్యాయి ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. మరో రూ.1,355 కోట్ల పైచిలుకు పనులు ప్రతిపాదన దశలో ఉన్నాయి. ప్రధాన రోడ్లను కలుపుతూ

వీటిలో నాలుగు లింకు రోడ్లు ఇప్పటికే అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అంతేకాదు, మాస్టర్ ప్లాన్లో భాగంగా ఇరుకుగా ఉన్న రోడ్లను పెద్ద ఎత్తున విస్తరించారు. ఎస్సార్టీపీ వల్ల ప్రధానంగా ట్రాఫిక్ సమస్యాత్మక ప్రాంతాల్లోను ఎల్పీనగర్, మాదాపూర్లలకు ఉపసమనం కలిగింది. గతానికి భీస్సుంగా అభివృద్ధి ఏ ఒక్క ప్రాంతానికో పరిమితం కాకుండా నగరం సలుమూలలూ పైటపర్లు, అండర్పాస్ల నిర్మాణం చేపట్టడం విశేషం. గత వేలకులు పూర్తి చేయకుండా వివిధ కారణాలతో మధ్యలో పదిలేనిన పుతేనగర్ పైటపర్, నేరేడ్ మెడ్ అండర్పాస్లను కూడా పూర్తిచేసి అందుబాటులోకి తెచ్చారు.

దుర్గం చెరువుపై రూ. 184 కోట్ల వ్యయంతో..

అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో నిర్మించిన తీగల వంతెన
ప్రాదురాబాద్ సిగలో మరో కలికితురాయిగా వెలుగొందుతున్నది.

తీగల వంతెన.. దుర్గం చెంతన

దుర్గం చెరువుపై రూ. 184 కోట్ల వ్యయంతో అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మకంగా అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో తీగల వంతెన హైదరాబాద్ సిగలో మరో కలికితురాయిగా వెలుగొందుతున్నది. దేశంలో ఒకచీ రెండు చోట్ల మాత్రమే ఇలాంటివి ఉన్నాయి. దీని నిర్మాణంతో బంజారాపీట్లు, జాబీల్‌హిల్స్ సహా నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి ప్రాచీ క్లీటీకి వెళ్లేవారికి ఎంతో ఉపయోగకరం. ప్రస్తుతం ఉన్న రోడ్‌డ్రాపై రద్ది తగడమే కాకుండా సుమారు రెండున్నర నుంచి మూడు కిలోమీటర్ల ప్రయాణ దూరం తగింది. ఆరు లేసతో నిర్మించిన ఈ బ్రిడ్జెపై శని, ఆది వారాల్లో వాహనాలకు అనుమతి ఇవ్వకూడదని నిర్ణయించారు. ఏకెండ్లో కేవలం కాలినడకన వెళ్లే ప్రయాణికులకు మాత్రమే అనుమతి ఉంటుంది. దుర్గం చెరువు కేబుల్ బ్రిడ్జెపై పర్యాటక కేంద్రంగా హైదరాబాదీలను అలరిస్తున్నది. సెల్ఫీజోన్‌గా మారిపోయింది.

దూరభారాన్ని తగ్గించే వింక్ రోడ్సు..

ప్రధాన రోడ్‌డ్రాపై రద్దిని నియంత్రించడంతో పాటు ప్రయాణ దూరాన్ని తగించే విధంగా నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో రూ. 313.65 కోట్ల వ్యయంతో 37 లింకులోడ్డు నిర్మాణాలు చేపట్టారు. సుమారు 44.70 కిలోమీటర్ల మేర రోడ్లలో ఇప్పటికే కొన్ని అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అతితక్కువ భూసేకరణతో ప్రజలకు సాక్ష్యవంతంగా ఉండే విధంగా వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. చిన్నచిన్న అడ్డంకులను తొలగించడం ద్వారా, రెండు ప్రధాన రోడ్లను కలపడం ద్వారా ప్రయాణికుల వ్యయప్రయాసాలను నివారించే అవకాశం ఏర్పడింది. ముఖ్యంగా ఈస్ట్, వెస్ట్ జోనల్లో ప్రధాన రోడ్‌డ్రాపై ట్రాఫిక్ రద్దిని తగించే ఉదేశంతో వీటి నిర్మాణం చేపట్టారు. దేశంలో మరెక్కడా లేని విధంగా నగరంలో ఈ విధానాన్ని చేపట్టడం విశేషం.

‘ఉక్క’ సంకల్పం

పైటవర్ నిర్మాణం సందర్భంగా ట్రాఫిక్ సమ స్వేచ్ఛలు ఎదురుకాచుండా అతి తక్కువ సమ యంలో పనులు పూర్తయ్యేలా ఉక్క వంతెనల నిర్మాణాలు చేపట్టారు. సంప్రదాయ పైటవర్ కన్నా కొంత బఱ్చు ఎక్కువే అయినా ట్రాఫిక్ సమస్య తలెత్తకుండా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో వీటి నిర్మాణం చేపడుతున్నారు. పంజాగుట్ట శృంగావాటిక వద్ద రూ.5 కోట్లతో చేపట్టిన స్టీల్ ల్యాడ్జీ ఇప్పటికే అందుబాటులోకి వచ్చింది. అటు ఇందిరాపార్కు-మీఎస్ట్, నల్గొండ క్రానెంట్-బైసేస్ జంక్షన్ మొదలయ్యాయి. వివిధ కారణాలతో అనేక ఏండ్లుగా ప్రతిపాదనల దశ దాట కుండా మూలుగుతున్న ఈ రెండు పైటవర్ పనులను పట్టాలెక్కించడం విశేషం. కేవలం పునాదులు, పైటవర్పై రిబెయినింగ్ వాల్గ్ మాత్రమే కాంక్రీట్లతో నిర్మిస్తూ, మిగిలిన పిల్లర్లు, బీమ్లు అన్ని స్టీల్లతో తయారు చేయించి బిగించడం ఈ వంతెనల ప్రత్యేకత. ఇక ఇందిరాపార్కు-మీఎస్ట్ పైవంతెను మొట్రోరైలు కారిడార్ పైనుంచి చాటుకుంటూ నిర్మిస్తుండటం విశేషం.

అటుకృష్ణ.. ఇటుగోదావలి

భాగ్యవగరి దాహర్తిని తీర్చడానికి కృష్ణానది మూడో దశ ద్వారా రోజు 90 ఎంజీడీలు (మిలియన్ గ్యాలన్ పర్డే)లను తరలించే పథకానికి సంబంధించిన పనులను నిరీత సమయంలోపు పూర్తి చేసింది తెలంగాణ సర్కారు. అంతేకాచుండా సీఎం కేసేర్, మంత్రి కేటీఆర్ ప్రశ్నేష చౌరవ తీసుకుని ఎట్లంపల్లి నుంచి నగర శివారు శామీర్ పేట వరకు నిత్యం 172 ఎంజీడీల మేర నీటిని తరలించే గోదావరి జలాల తొలి విడత పథకం పనులను శరవే గంగా పూర్తి చేయించారు. పైపులైన్ విస్తరణ పనుల్లో భాగంగా రైల్స్, ఆటవీశాఖ అనుమతుల విషయంలో సీఎం కేసేర్ తనదైన శైలిలో విజయవంతం అయ్యారు. మండటిండల్లోనూ గొంతు ఎండకుండా గ్రేటర్ ప్రజలకు కృష్ణా, గోదావరి నదీ జలాలను అందించారు. జంట జలాశయాలైన ఉన్నాన్సాగర్, హిమాయత్సాగర్ల నుంచి రోజు 15 ఎంజీడీలు, కృష్ణా మూడు దశల ద్వారా 270 ఎంజీడీలు, గోదావరి ద్వారా 172 ఎంజీడీలను కలిపి 457 ఎంజీడీల మేర నీటిని దాఢాపు 12 లక్షల నల్లాలకు సరఫరా చేస్తున్నారు.

జల కల తీలన వేళ: గత ప్రభుత్వాల చాయాంలో వేసవి వచ్చిందంటే చాలు ప్రతిపక్షాలు ఆదే పనిగా మహిషలతో కలిసి బైరతాబాద్ జలమండలి ప్రధాన కార్యాలయం ఎదుట నిరసన ప్రదర్శనలు చేపట్టావారు. కానీ, స్వరాష్టంలో ఏ ఒక్క రోజు అలాంటి నిరసనలు కనిపించిన దాఖలాలు లేవు. ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలు, తెలంగాణ ప్రభుత్వం గ్రేటర్ ప్రజలకు నీటి గోసెలేకుండా చేసిందని చెప్పుడానికి. పైధరాబాద్ తాగునీటి కోసం సింగురు, మంజీరా, హిమాయత్సాగర్, ఉన్నాన్సాగర్ రిజర్వ్యాయర్లు ఉన్నా.. అవి పూర్తి స్థాయిలో అవసరాలు తీర్చలేకపోతున్నాయి. వీటి నిల్వలు ప్రతి ఏటా పడి పోతూ ఇబ్బందులు ఎదురుయ్యేవి. ఈ పరిస్థితుల్లో టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే నీటి కొరతపై దృష్టి పెట్టి సమస్యలను పరిష్కరించింది.

మందెండ్ల వరకు నీటి కష్టాలు లేకుండా: మండు మేసవిలోనూ సమృద్ధిగా నీటిని అందించి గ్రేటర్ తాగునీటి విషయంలో తన చిత్తశుధిని చాటుకున్నది

ప్రభుత్వం, గ్రేటర్లో విలీనమైన శివారు మున్సిపాలిటీలకు రూ.1,900 కోట్లు హడ్క్ నిధులను ఖర్చు చేసి రికార్డ్ స్థాయిలో పనులను పూర్తి చేసి నీటి కష్టాలకు శాశ్వతంగా చెక్ పెట్టింది. అంతేకాచుండా, బోటర్ రింగురోడ్లు లోపల 190 గ్రామాల నీటి సరఫరా బాధ్యతను తీసుకొని పట్టణ భగీరథ పథకం కింద రూ.750 కోట్లు ఖర్చు చేసి మెరుగైన సేవలు అందిస్తున్నది. వీటితో పాటు సీవరేజీ వ్యవస్థను బలోపేతం చేసింది. నిర్వహణలో అత్యాధునిక పథకులను వినియోగించి, విష్వవాత్సక్షేపమైన సంస్కరణలు చేపట్టింది. బోటర్ రింగురోడ్లు లోపల వరకు దాఢాపు రూ.12 వేల కోట్లతో సీవరేజీ మాస్టర్ప్లాన్ రూపకల్పన చేస్తున్నారు. రాబోయే వందెండ్ల వరకు నీటి కష్టాలు లేకుండా ఉండేంచుకు మల్కు పూర్తి ప్రార్థనలో కేశవాపూర్ భారీ స్టోరేజ్ రిజర్వ్యాయర్ నిర్మాణానికి భూసేకరణ ప్రక్రియను పూర్తి చేయగా, ఆ పనులకు త్వరలో శంకుస్థాపన చేయనున్నారు.

సుస్తు లేని బస్తులు

సాధారణంగా ఏ చిన్న జ్వరం వచ్చినా ప్రైవేటు క్లినిక్సు వెళితే కనీసం రూ.500 సమర్పించుకోవాల్సిందే. పీపోచేసీలు, పెద్దాసుపత్రులకు వెళ్లాలంటే గంటల తర బడి వేబి ఉండాల్సిన పరిస్థితి. ఇలాంటి సమయంలో మన ముఖ్యమంత్రి ఆలో చసల్లోంచి పుట్టుకొచ్చింది 'బస్తు దవాభాన'. ప్రజలకు ఇంటి ముంగిచ్చే వైద్య సేవలు అందించడంలో భాగంగా బస్తు దవాభానల ఏర్పాటుకు శ్రీకారం మట్టారు. క్రీటర్ వ్యాప్తంగా 190 బస్తు దవాభానలను ప్రారంభించారు. ఇందులో పైదరాబాద్ జిల్లా పరిధిలో 115, మేడ్చర్-మల్కాజిగిరి పరిధిలో 46, రంగారెడ్డి పరిధిలో 29 బస్తు దవాభానలు వైద్యసేవలు అందిస్తున్నాయి. నెప్పెంబర్ నెలాభారు నాటికి ఈ దవాభానల సంఖ్య 300కు పెంచనున్నట్లు ఇటీ వలే మంత్రి కేటీఆర్ ప్రకటించారు. ఆ పనులు వేగంగా సాగుతున్నాయి.

తఱవినింగ్ క్లినిక్సు

ఉదయం పూట బస్తు దవాభానలే కాదు..
సాయంత్రం వేళా వైద్యం అందుబాటులో ఉండాలన్న లక్ష్యంతో ఈ వినింగ్ క్లినిక్సు ప్రారంభించారు. పొద్దంతా పమలు చేసుకుని వచ్చిన వారు
సాయంత్రం సమయంలో వీటిని ఆశ్రయించవచ్చు. ఇందులో సాధారణ చికిత్సలతో పాటు కార్బియో, ఆర్థ వంటి స్పెషలైజేషన్ సేవలను కూడా అందుబాటులోకి తెచ్చారు. మరోవైపు పట్టణ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల సంఖ్యను పెంచుతూ మెరుగైన వైద్యసేవల్ని అందిస్తున్నారు.

వరీక్షలూ ఎక్కడికక్కడే

ప్రతి ఆరోగ్య కేంద్రంలో వైద్య పరీక్షలు నిర్వహిస్తా తెలంగాణ డయాగోప్స్టిక్ సెంటర్సు ఏర్పాటుచేశారు. ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో 56 రకాల వైద్యపరీక్షలను నిర్వహించి, ఆ సమూహాలను తెలంగాణ డయాగోప్స్టిక్ కేంద్రంలో పరీక్షించిన తరువాత, నివేదికలను సంబంధిత ఆరోగ్య కేంద్రాలకు ఆన్లైన్ ద్వారా పంపిస్తున్నారు. దీనివల్ల వ్యాధులను ప్రారంభించారు. రోగులకు ఆర్థిక భారం తప్పుతున్నది.

కార్బియో క్లింటుగా సేవలు...

ఉన్నానియా, గాంధీ, నిలోఫర్, నిమ్జు తదితర బోధన వైద్యశాలలను పూర్తిసాయిలో పట్టిపు పరిచారు. ఉన్నానియా, గాంధీ దవాభానల్లో పడకల సామర్థ్యాన్ని 2000లకు, నిమ్జు అత్యవసర విభాగంలో 100కు పెంచారు. నిలోఫర్లో 500 పడకలతో ప్రత్యేక పసేయూ బ్లక్ ఏర్పాటు చేశారు. గాంధీ, ఉన్నానియాలో ప్రత్యేక పసేయూ విభాగాలను అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చారు. ఉన్నానియాలో కార్బియూలజీ, అమ్యాట్ స్యార్ట్ సర్కిల్ కేర్, క్యాజువార్ట్ విభాగాలను కార్బిరెట్ స్టాయిలో అభివృద్ధి పరిచారు. ఉన్నానియాలో 20 పడకల డయాలసిన్ కేంద్రం, మలక్కెపేట, నిమ్జు, గాంధీలో డయాలసిన్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. దీని వల్ల కిడ్నీ సంబంధిత రోగులకు ఆర్థిక భారంతో పాటు ఆరోగ్యపరంగా ఉపసమనం కలిగింది. రోగులకు అవసరమైన సేవలతో పాటు.. వారికి సహాయకులుగా వచ్చే వారికోసం ప్రత్యేక షెల్ఫర్లు అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చారు.

రికార్డు స్టాయిలో శస్త్ర చికిత్సలు

ప్రపంచాలోనే రెండోసారి, దేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా ఆటో లిపర్ ట్రాన్స్పోర్ట్ శస్త్రచికిత్స నిర్వహించిన ఘనత తెలంగాణ

కేసీఆర్ కిట్.. సూపర్ హిట్

సర్కార్ ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రారంభించిన కేసీఆర్ కిట్ గ్రేటర్ లో సూపర్ హిట్ అయింది. ప్రైవేటులో జిరిగే అనవసర కోతలు తప్పి సర్కారు దవాఖానల్లో సాధారణ ప్రసవాలు పెరిగాయి. ఈ కిట్ ద్వారా నగదుతో పాటు అంగన్వాడీ కేంద్రాల నుంచి పొష్టీకాపోరం కూడా అందిస్తున్నారు. వేట్లబుర్జు, నిలో ఫర్, గాంధీ, సుల్తాన్బజార్ ప్రసుతి దవాఖానల్లో ఏర్పాటు చేసిన ఎంపసీయూ, ఎన్పసీయూలతో పాటు గర్భిణులు, బాలింతలకు అందిస్తున్న పొష్టీకాపోరంతో శిశుమరణాల రేటు చాలా పరకు తగ్గింది. సాధారణ ప్రసవాల పల్లి మహిళల్లో అనారోగ్య సమస్యలు తగ్గాయి. శిశువులకు అందిస్తున్న అన్ని రకాల వ్యాక్సిన్లతో శిశుమరణాలు తగ్గాయి. గర్భిణులను ప్రసవ సమయంలో వారి ఇంటి నుంచి దవాఖానలో చేర్చించడం మొదలు ప్రసవం అయి డిస్ట్రిక్టు తర్వాత వారిని తిరిగి ఇంటి దగ్గర క్లేమంగా చేర్చడం కోసం 'అమ్మ ఒడి' పథకం ద్వారా 102 వాహనాలను ప్రవేశపెట్టారు.

నేను బోత సర్వారు దవాఖూనకు..

ఆరోగ్యానికి మించిన ఆస్తి మరొకటి లేదు. అలాంటి వైద్యుళాఖపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టారు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్. గ్రేటర్ లో కార్బోర్టర్స్ కు దీటుగా ప్రభుత్వ దవాభానులను అభివృద్ధి చేసి ప్రజలకు మెరుగైన వైద్య సౌకర్యాలు కలిపువున్నారు. ఉమ్మడి రాప్టంలో ‘వామ్యా.. సర్చరు దవాభాన్’ అనే నానుడిని పూర్తిగా మార్చివేసి.. ‘నేను బోత ప్రభుత్వ దవాభానకు’ అనే స్థాయికి తీసుకువచ్చారు.

గాణ ప్రభుత్వ హాయంలో ఉన్నానియా దవాభానకే దక్కింది. ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి అవయవ మార్పిడి శస్త్రచికిత్సలు తీసుకురావడం ద్వారా తెలంగాణ ప్రభుత్వం దేశంలోనే ఎనలేని కీర్తిని గడించింది. కిడ్నీ, కాలేయం, గుండె తదితర ప్రధాన అవయవ మార్పిడి శస్త్రచికిత్సలకు సర్వార్గ దవాభానలు కేంద్ర బిందువుగా మారడంతో కార్బోరేట్ డోఫిడి నుంచి వేదరోగులు బయటపడగలుగుతున్నారు.

పచ్చని పరవశం...

గతంలో కవులు భాగ్యవగరిని పచ్చలిపేరులో పొదిగిన ముత్యంతో పోలేవారు. నగరమంతా పచ్చదనం కనువిందు చేస్తుండేది. కానీ, గత పాలకుల నిర్వహిం పైదరాబాద్ లో పచ్చదనం నానాటికీ కృశించి పోయింది. మళ్ళీ ఇన్వాక్షకు 'తెలంగాణ హరితహారం' కార్యక్రమం పుణ్యాన పైదరాబాద్ పచ్చగా అలరారుతున్నది. స్వరాష్టం సిద్ధించిన తర్వాత నగరంలో ప్రతి ప్రాంతం వికీంక స్వాటగా మారింది. బోటర్ రింగ్‌రోడ్‌తో పాటు జాతీయ రహదారుల వెంట పెద్దవత్తున మొక్కలు నాటి ఆఫ్సోదకర ప్రయాణాన్ని అందిస్తున్నారు. పచ్చదనం పెంపులో భాగంగా మియాపకీ పద్ధతిలో దుండిగల్, పెద్ద అంబల్‌పేట ఇంటర్‌చెంజీలలో చిట్టడవులను పెంపాందించారు. ఇదే స్వార్థితో దాదాపు 166 ప్రాంతాలలో మియాపకీ పద్ధతిలో మొక్కలను పెంచుతున్నారు. బోటర్ చుట్టూ 16 చోట్ల కేబీఆర్ పార్కు తరహాలో అర్ధన్ పారెప్లీ బ్లాక్లను సిద్ధం చేసునే మున్సిపాలిటీల్లో ట్రీ పార్కులను నిర్మిస్తున్నారు.

ಅಟು ಸೇವಲು.. ಇಟು ಉದ್ದೀಪನ್ ಕಲ್ಪನೆ

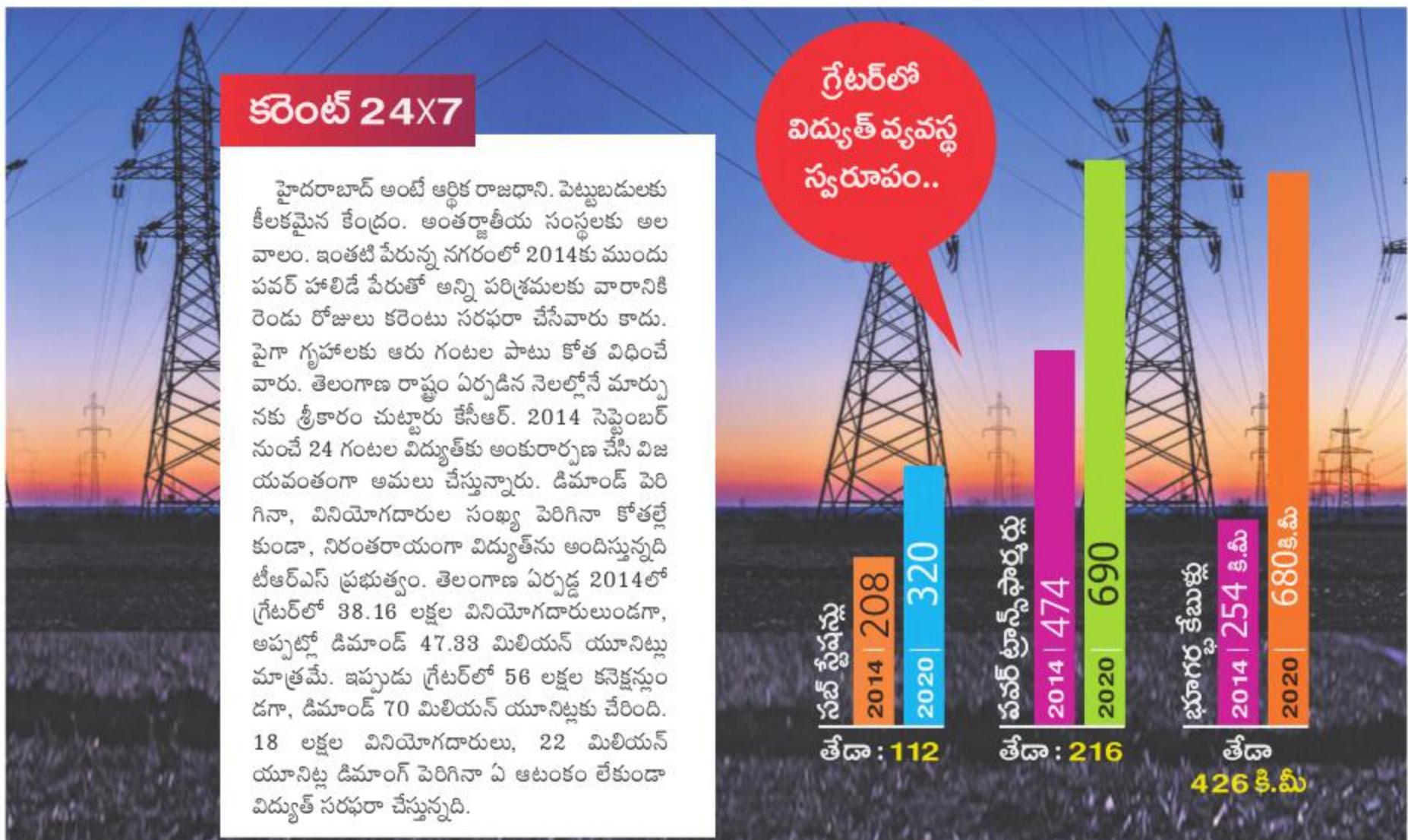
ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಜಿಲ್ಲಾಲ್ 29, ಮೆದ್ಗುಲ್ ಜಿಲ್ಲಾಲ್ 20 ಯೂಷ್ಪೆಂಟ್ಸೀಲನು ಏರ್ಯಾಟು ಚೇಸಿಂದಿ
ಪ್ರಭುತ್ವಂ. ಅದನಂಗಾ ಏರ್ಯಾಟು ಚೇಸಿನ ಅರ್ಲೋಗ್ ಕೆಂದ್ರಾಲ ದ್ವಾರಾ ವೈದ್ಯಲು, ನರ್ಸಿಂಗ್,
ಪಾರಾಮೆಡಿಕಲ್, ಟೆಕ್ನಿಫಿಯನ್ಸ್, 4ವ ತರಗತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತದಿತರ ಕೆಟಗೆರೀಲು ಚೆಂಡಿನ 10
ವೇಲ ಮಂದಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಕಿ ಕೊತ್ತಗಾ ಉಪಾಧಿ ಅವಕಾಶಾಲು ಲಭಿಂಚಾಯಿ. ಅಂತೆಕಾಕುಂಡಾ ಬಸ್ತೀ
ಸಾಯಿಲ್ ಅರ್ಲೋಗ್ ಕೆಂದ್ರಾಲನು ಪ್ರಾರಂಭಿಂಚದಂ ವಲ್ಲ ಉಸ್ನಾನ್ಯಿಯಾ, ಗಾಂಥಿ ವಂಟಿ ದವಾ
ಭಾನಲಷ್ಟೆ ಭಾರಂ ತಗಿ ಅತ್ಯವಸರ, ಸ್ನೇಹಾಲಿಬೀ ವೈದ್ಯನೇವಲಷ್ಟೆ ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಗಿಂದಿ.

బక్కే విద్యార్థిపై లక్షా ఇరవై వేల ఖర్చు

మన దేశ భవిష్యత్తు తరగతి గదుల్లోనే నిర్మితమవుతుంది. ఈ మాటను నిజం చేస్తూ భవిష్యత్తు తరాలైన విద్యార్థులకు తెలంగాణ సర్కారు చక్కబీ బోధనను అందిస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డ కొద్దిరోజుల్లోనే గురుతర బాధ్యతగా భావించి కేంజీ టు పీటీ ఉచిత విద్యకు బాటలు వేసింది. ఈ పథకంలో ఎస్సీ, బీసీ, మైనార్టీ గురుకులాలను ప్రారంభించి వేలమందికి ఆంగ్లమాధ్యమంలో ఉచిత విద్యనందిస్తున్నది. హైదరాబాద్లో 40 మైనార్టీ, 30 బీసీ, మరో 6 ఎస్సీ గురుకులాలలను నిర్వహిస్తున్నారు. పీటీలో 25 వేలమంది విద్యార్థులు చదువుకుంటున్నారు. భారంగా భావించకుండా ఒక్కే విద్యార్థిపై రూ. 1.20 లక్షలను ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తూ నుండి. కేవలం విద్యాబోధనకే పరిమితం కాకుండా విద్యార్థుల సమగ్ర వికాసానికి బాటలు వేస్తున్నారు. దీంట్లో భాగంగా పెయింటింగ్, ఆర్ట్స్ అండ్ క్రొప్ప్స్, సంగీతం, ఆటలు, పాటలతో విద్యార్థులను అన్ని రంగాల్లో తీర్చి దిద్దుతున్నారు. విద్యార్థులకు సౌట్స్ అండ్ గైగ్ శిక్షణ, క్రీడాంశాల్లో ప్రత్యేక తర్విదు ఇప్పిస్తున్నారు.

కంఠ 24X7

హైదరాబాద్ అంటే ఆఫ్ ఆర్జిక్ రాజధాని. పెట్టుబడులకు కీలకమైన కేంద్రం. అంతర్జాతీయ సంస్లాప అలవాలం. ఇంతటి పేరున్న సగరంలో 2014కు ముందు పవర్ హాలిడే పేరుతో అన్ని పరిశ్రమలకు వారానికి రెండు రోజులు కరెంటు సరఫరా చేసేవారు కాదు. పైగా గృహాలకు ఆరు గంటల పాటు కోత విధించే వారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నెలల్లోనే మార్పునకు శ్రీకారం మట్టరు కేసీఆర్. 2014 సెప్టెంబర్ నుంచే 24 గంటల విద్యుత్కు అంకురార్పణ చేసి విజయవంతంగా అమలు చేస్తున్నారు. డిమాండ్ పెరిగినా, వినియోగదారుల సంఖ్య పెరిగినా కోతల్లో కుండా, నిరంతరాయంగా విద్యుత్ను అందిస్తున్నది టీఅర్ఎస్ ప్రభుత్వం. తెలంగాణ ఏర్పడ్డ 2014లో గ్రేటర్ లో 38.16 లక్షల వినియోగదారులుండగా, అప్పట్లో డిమాండ్ 47.33 మిలియన్ యూనిట్లు మాత్రమే. ఇప్పుడు గ్రేటర్ లో 56 లక్షల కనెక్షన్లుండగా, డిమాండ్ 70 మిలియన్ యూనిట్లకు చేరింది. 18 లక్షల వినియోగదారులు, 22 మిలియన్ యూనిట్ల డిమాంగ్ పెరిగినా ఏ ఆటంకం లేకుండా విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నది.

6.72 లక్షల సీసీ కెమెరాలు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ప్రాదరాబాదోలో శాంతిభద్రతలు వెలివిరుస్తున్నాయి. వ్యవస్థాకృత నేరాలకు అడ్డుకట్ట పడింది. ప్రాదరాబాద్, సైబరాబాద్ కమిషనరేట్లకు అనుబంధంగా కొత్తగా రాజ్కొండ కమిషనరేట్ ఏర్పెటింది. తెలంగాణ ఎరువ్ నాటికి ప్రాదరాబాద్, సైబరాబాదోలో ప్రవేట్, ప్రభుత్వానికి సంబంధించి సీసీ కెమెరాల సంఖ్య 10 వేలకు తక్కువే! 2014 చివరి నాటికి ఆ సంఖ్య 15 వేలకు చేరింది. 2020 సెప్టెంబర్ నాటికి ప్రాదరాబాద్ (3,42,645), సైబరాబాద్ (1,65,000), రాజ్కొండ (1,65,000) పోలీస్ కమిషనరేట్ల పరిధిలో మొత్తం 6,72,645 సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసి దేశంలోనే అతిపెద్ద సీసీ కెమెరాల నెట్ వర్క్ కలిగిన నగరంగా ప్రాదరాబాద్ లేదు తెచ్చుకుంది. డిల్లీ, ముంబాయి నగరాల్లోనూ ఇన్ని సీసీ కెమెరాలు లేవు. శాంతిభద్రతలపై కమ్యూనిటీలలో అవగాహన తేవడంతో పాటు 'నేను సైతం' అనే కార్యక్రమం ద్వారా ప్రజలలో సీసీ కెమెరాల ప్రాధాన్యం గురించి వివరిస్తున్నారు పోలీసులు. ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా సీసీ కెమెరాలు పెట్టుకునే విధంగా వారిని చైతన్యపరచడంలో సత్యలితాలు సాధిస్తున్నారు. టై పోలీస్ కమిషనరేట్లో ఏర్పాటు చేసిన సీసీ కెమెరాలు ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో 90 శతం కేసుల ఫేదనలలో తోడ్పాటునందిస్తున్నాయి.

నాటికి ప్రాదరాబాద్ (3,42,645), సైబరాబాద్ (1,65,000), రాజ్కొండ (1,65,000) పోలీస్ కమిషనరేట్ల పరిధిలో మొత్తం 6,72,645 సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసి దేశంలోనే అతిపెద్ద సీసీ కెమెరాల నెట్ వర్క్ కలిగిన నగరంగా ప్రాదరాబాద్ లేదు తెచ్చుకుంది. డిల్లీ, ముంబాయి నగరాల్లోనూ ఇన్ని సీసీ కెమెరాలు లేవు. శాంతిభద్రతలపై కమ్యూనిటీలలో అవగాహన తేవడంతో పాటు 'నేను సైతం' అనే కార్యక్రమం ద్వారా ప్రజలలో సీసీ కెమెరాల ప్రాధాన్యం గురించి వివరిస్తున్నారు పోలీసులు. ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా సీసీ కెమెరాలు పెట్టుకునే విధంగా వారిని చైతన్యపరచడంలో సత్యలితాలు సాధిస్తున్నారు. టై పోలీస్ కమిషనరేట్లో ఏర్పాటు చేసిన సీసీ కెమెరాలు ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో 90 శతం కేసుల ఫేదనలలో తోడ్పాటునందిస్తున్నాయి.

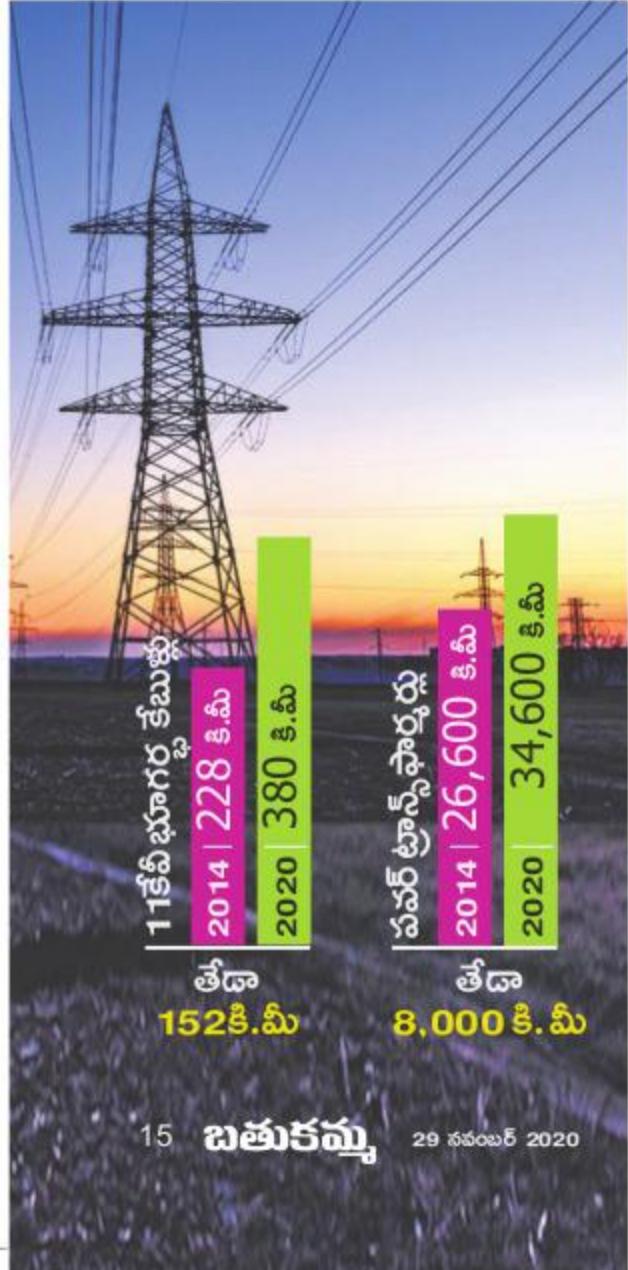
చైన్ స్టోర్స్ చింగులు లేవు

ఈవే టీజింగ్ లాంటి దుశ్శర్యలు సహా నగర ప్రతిష్ఠను దెబ్బతినే ఏ నేరాన్ని ప్రభుత్వం ఉప్పీంచించలేదు. వ్యవస్థాకృత నేరాలపై దృష్టి పెట్టారు. సీసీ కెమెరాలకు అదనంగా ఏడాది పరకు బెయిల్ దొరక కుండా దోషించి దారులపై పీడి యాక్షలు నమోదు చేయడం మొదలు పెట్టారు.

దీంతో చాలా పరకు నేరాల సంఖ్యక్రమంగా తగ్గుతూ వచ్చింది. మహిళలను వెధించే ఆకతాయిల ఆటకట్టించడానికి పీటీఎస్ ఏర్పాటు చేశారు. లైంగిక దాడులు, వెధింపులకు గురైన వారికి దైర్యానిచేందుకు భరోసా కేంద్రం ఏర్పాటు చేశారు. 2014కు ముందు వందల్లో ఉండే స్టోర్స్ ఘటనలు ఇప్పుడు సింగిల్ డిజిట్స్ లో నమోదువుతున్నాయి, ప్రాదరాబాదోలో 2019లో కేవలం 14 స్టోర్స్ ఘటనలు మాత్రమే నమోదుయ్యాయి.

దాలకొచ్చిన పాతబస్తు

గతంలో వ్యవస్థాకృత నేరాలకు అడ్డగా ఉన్న పాతబస్తు ముఖచిత్రాన్ని మార్చేస్తున్నది ప్రభుత్వం. అక్కడి ప్రజలకు కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్ తో భాకీలు దగ్గరయ్యారు. యువకులు పెడచారి పట్టకుండా ఉండేందుకు ప్రత్యేక కార్యాచరణ రూపొందించారు. జాబ్క నెక్ట అందుబాటులోకి తెచ్చి యువతకు పోలీసులే శిక్షణ ఇచ్చి పోలీసీ పరీక్షలకు సన్నద్ధం చేస్తున్నారు. రౌడీషీటర్లకు కొన్ని లింగ్ ఇస్తూ వారిలో మార్పు తెచ్చే ప్రయత్నం చేశారు. తోక జాడించే వారిపై పీడియాక్షలు ప్రయోగిస్తున్నారు. నేరం చేసిన గంటల్లోపే నిందితులను అదుపులోకి తీసుకుంటుండటంతో తలపండిన నేరస్తులూ గడుడాటడానికి జంకుతున్నారు. నేరాల బాటను వదిలి సన్మానంలో నడుచుకోవడంపై దృష్టి పెడుతున్నారు. ఒకపక్క టొక్కాలజీ పరమైన సంస్కరణలు, మరో పక్కా ప్రెంట్లే పోలీసింగ్, కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్ తో ప్రజలతో పోలీసులు కలిసిపోయి ఏది మంచి, ఏదీ చెడు అనే విషయాలపై పూర్తి అవగాహన తేవడంలో మంచి ఘలితాలు రాబడుతున్నారు.

'దక్కన్'వుడు పక్క ప్రైదరాబాదీ సినిమా

తెలుగు, ఉర్కూ కలగలిసిన మాటలు.. అప్పుడప్పుడూ దొర్లే హింది పదాలతో 'ప్రైదరాబాదీ భాష' ఎంతో మధురంగా ఉంటుంది. అలాంటి అద్భుతమైన భాషలో, పాతబ్స్తీ సంస్కృతిని ప్రతిబింబించేలా సినిమాలు నిర్మించాలని కొందరు యువకులు ముందుకొచ్చారు. ప్రైప్పలు చేతబట్టుకొని నిర్మాతల కోసం కాళ్ళరిలొ తెరిగారు. చివరకు డజనుకు పైగా కథలు విన్న తర్వాత నిర్మాత ఎం. శ్రీధర్ రావు, వారితో సినిమా తీసేందుకు ముందుకొచ్చారు. అలా 2005లో 'దక్కన్ వుడు' పరిశ్రమకు అంకురార్ణణ జరిగింది.

'ది అంగ్రేజ్ తో అరంభం'

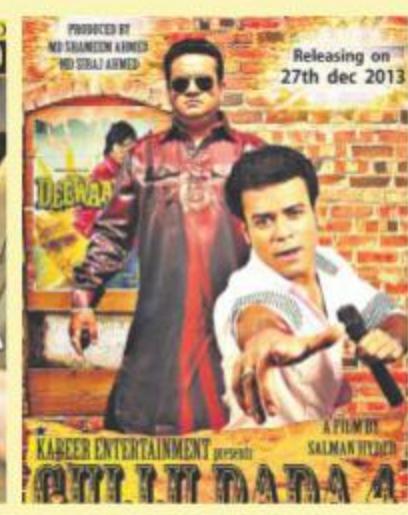
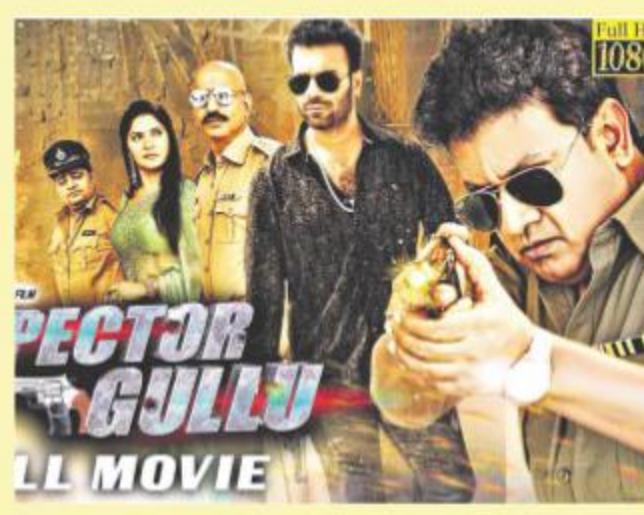
'దక్కన్ వుడు'లో మొదటగా వచ్చిన చిత్రం 'ది అంగ్రేజ్'. ఈ సినిమా డైరెక్టర్, ప్రైప్పలైటర్ కుంటా నిఖిల్. తనతో పాటు మరో ముగ్గురు స్నేహితులకు జరిగిన ఒక అనుభవాన్ని కథగా రాశుకుని, ప్రైదరాబాద్ మసాలా జోడిస్తూ ఈ సినిమాని తెరక్కించారు. ఈ చిత్రంలో పెద్దపెద్ద స్టోర్లు నటించలేదు. టీక్కిషియున్న కూడా ఎలాంటి అనుభవమూ లేనివారే. ప్రమోషన్ డాన్స్ లేదు. థియేట్రికల్ ట్రైలర్లు, యూట్యూబ్ ప్రోఫెసాలతో మిగతా సినిమాలు దూసుకెళ్ళన్న సమయంలో.. వీరు మాత్రం వార్తా పత్రి కల్లో కరపత్రాలను పంచి 'ది అంగ్రేజ్'కు ప్రచారం కల్పించుకున్నారు. నగరంలోని అతి కొడ్ది థియేటర్లలో విడుదలైన ఈ సినిమాకు మొదటివారంలో అనుకున్నంత ఆదరణ లభించలేదు. కానీ, నూతన నటీనటుల హావభావాలు, కడుపుబ్యా నవ్వించే యాసభాషలు, ప్రైదరాబాద్ వాసుల మాటతీరులోని సెన్స్ ఆఫ్ హ్యామర్ అన్ని కలిసి.. ప్రేక్షకులను మళ్ళీమళ్ళీ

ప్రశ్నకు వచ్చేలా చేశాయి. ప్రైదరాబాద్ ఫ్లేవర్లో వచ్చిన మొదటి సినిమా కావడంతో స్థానికులు బ్రహ్మార్థం పట్టారు. ప్రైదరాబాద్కు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, మహరాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లోనూ విజయవంతంగా ప్రదర్శితమైంది. 'దక్కన్ వుడు'కు జన్మనిచ్చిన తొలి చిత్రం 'ది అంగ్రేజ్', స్నేహితీగా నిలిచి నగరంలోని కొన్ని థియేటర్లలో ఏడాది పొడవునా ఆడింది. ఆ తర్వాత ఇక 'దక్కన్ సినిమా' వెనుతిరిగి చూడలేదు.

ఒకసాంస్కృతిక విఘ్వవం

2005.. ప్రైదరాబాద్లో ఒట్టే పరిశ్రమనెమ్మది నెమ్మదిగా విస్తరిస్తున్నది. దేశంలోని అనేక ప్రాంతాల నుంచి నగరానికి పలనల సంఖ్య కూడా భారీగా పెరిగింది. అదే సమయంలో భాగ్యనగరాన్ని పాశ్చాత్యుకరించే ప్రయత్నం మొదలైంది. అలా రేగిన సాంస్కృతిక వివాదాన్ని 'దక్కన్ వుడు' సమర్థవంతంగా తిప్పికొట్టింది. స్థానికతను ప్రతిబింబించే రూపాందిన దక్కన్ సినిమా, పాతబ్స్తీ భాషను, సంస్కృతిని విశ్వవ్యాప్తం చేసింది.

భారతీయసినీ పరిశ్రమ మూకీలతో ప్రాణం పోసుకున్నది. టాకీలతో దేశవ్యాప్తమే, జనసామాన్యానికి చెరువైంది. 1913లో దాదాసాహేబ్ ఫాలేసైనర్లుంచిన 'రాజా హరిశ్చంద్ర'తోనే భారతీయసినిమాకు బీజం పడింది. ఆతర్వాత ముంబయిలో బాలీవుడ్.. చెన్నెలో కోలీవుడ్.. ప్రైదరాబాద్లో టాలీవుడ్గా వేట్లూనుకుంది. ఇలా అనేక భాషల్లో అనేకానేక 'చలనచిత్రాలు' వచ్చినా, మన 'దక్కన్ వుడు', మాత్రమే.. పక్క 'ప్రైదరాబాదీ సినిమా' అనిపించుకున్నది.

Dr. K Ravikirane
M.D., M.Sc(psych),
P.G(virology)LONDON
గోల్డ్ మెడిసిన్
జీఎస్ మెడిసిన్
మాస్టర్స్ పోషింగ్ పార్ట్

హెపటైటిస్కు

హోపియో వైద్యం మేలు

హెపటైటిస్ బైరన్స్ లు చాలా ప్రమాదకరమైనవి. ఇవి ఎప్పుడైతే కాలేయంపై దాడి చేస్తాయో అప్పుడు తీవ్ర పరిణామాలు ఎదుర్కొవలని వస్తుంది. అంతపరకు ఈ వ్యాధులు సోకాయో లేదో అన్న విషయం రోగికి కూడా తెలియదు. రక్తపరీక్ష చేసినపుడే లేదా శక్తి చికిత్స చేసే ముందో ఈ వ్యాధులు సోకినట్లు హరాత్మకాగా బయటపడుతుంది.

లక్షణాలు

హెపటైటిస్ బి వ్యాధి బయటపడటం చాలా ఆలస్యంగా జరుగుతుంది. కొన్ని సందర్భాలలో నంపత్తురాల తర్వాత కూడా వ్యాధి బయటపడవచ్చు. బైరన్స్ కి పరిసరాలు సహకరించేంతపరకు అది వేచి ఉంటుంది. ఆ తర్వాతే అది దాడి చేస్తుంది. కొండరిలో బైరన్స్ సోకిన 4 నుంచి 12 వారాల తర్వాత కూడా వ్యాధి లక్షణాలు బయటపడతాయి. ప్రధానంగా ఈ వ్యాధి సోకినపుడు ఈ లక్షణాలు ఉంటాయి. వాంతి వచ్చినట్లుగా వికారంగా ఉండటం, వాంతులు రావడం, ఆకలి వేయక పోవడం, ఆపోరం నహించకపోవడం, మూత్రం పనుపు రంగుతో, కళ్ళ పచ్చగా ఉండటం ఉండటం, స్వల్పంగా జ్వరం, వోళ్ళ నొప్పులు ఉండటం. అయితే దీన్ని బట్టి కామెర్లు అని మూత్రం భావించకూడదు. కిడ్నీకి సంబంధించిన నమస్కలు, ప్లేట్‌లె ట్యూ కౌంట్ పడిపోవడం, తలనోప్పి, రక్తపోనత, రక్తకణాల సంఖ్య క్రమంగా పడిపోవడం జరుగుతుంది. కొన్ని సార్లు లివర్ కేస్టర్కు కూడా దారితీస్తుంది. ఆకలి లేకపోవటం, అలసట, జాండిస్, కడుపులో నోప్పి, చలి జ్వరం వచ్చినట్లు ఉండటం, ఎక్స్ప్రెస్ కాలం బైరన్స్ శరీరంలో ఉండే కాలేయం క్రమంగా దెబ్యుతినడం, రాత్రిత్వ నిద్రపట్టకపోవటం, నిస్సత్తువగా ఉండటం వంటి లక్షణాలు ఉంటాయి.

హోపియో చికిత్స

హెపటైటిస్ బి, సి బైరన్స్ లు కాలేయంలో మృత్యుపుర్ అయ్యే అవకాశం ఎక్స్ప్రెస్ కాలం ఉంటుంది. దీన్ని రెప్లికేషన్ అంటారు. ఈ రెప్లికేషన్ అయ్యే పద్ధతిని హోపియోపతి మందుల ద్వారా సంపూర్ణంగా అట్టుకోవచ్చు. పెరిగిన బైరల్ లోడెను మన రోగిసిద్ధక వ్యవస్థ ద్వారా సమర్థంగా అట్టుకోవడంలో సహకరిస్తుంది. ఉన్న బైరన్స్ ను పెరగకుండా చూస్తుంది.

మాస్టర్స్ పోషింగ్ పార్ట్

అమీర్ పేట్, కూకట్ పర్సి, బిల్సుఫ్టీనగర్, ప్లైండరాబార్, విజయవాడ,
కరీంనగర్, విశాఖపట్టం, తిరుపతి, పూన్కొండ, రాజమంట్రి, గుంటూరు

ఫోన్ : 7842 106 106, 9032 106 106

హెచ్చెపావి, హెర్పిస్లకు మేలైన చికిత్స

హెచ్చెపావి : హెచ్చెపావి రోగిసిద్ధక వ్యవస్థను దెబ్యుతీయడం ద్వారా అవకాశవాద వ్యాధులు వచ్చేలా చేస్తుంది. అంటే చిన్న వాతావరణ మార్పులకే జలుబు చేయడం, జ్యర్లం రావడం, టీబీ సోకడం, విరేచనాలు కావడం జరుగుతుంది. పలితంగా మ్యూత్యువు చేరువవుతుంది. అంటే రోగిసిద్ధక వ్యవస్థ బలహీనపడితే వ్యాధులు వచ్చివడతాయి. బలంగా ఉంటే హెచ్చెపావి ఏమీ చేయలేదు. నరిగ్గా హోమియో చికిత్స రోగిసిద్ధక వ్యవస్థను శక్తివంతం చేయడం ఔనే దృష్టి పెడుతుంది.

హోమియో చికిత్స ఎలా వనిచేస్తుంది

హోమియో మందుల వల్ల రోగిసిద్ధకవ్యవస్థ తిరిగి బలపడుతుంది. నీడే 4 కణాల సంఖ్య గణనీయంగా పెరగుతుంది. అవకాశవాద ఇన్విక్షన్స్కు చేటు లేకుండా చోతుంది. ఆకలి బాగా పెరగడంతో బరువు పెరగడం ప్రారంభిస్తారు. హెచ్చెపావి అని తెలియగానే ఇక చికిత్స లేదనే నిర్దారణకు వచ్చేస్తారు. ఎన్నోరోజులున్నా మరణం తప్పదనే భావనలో ఉంటారు. కానీ అది నిజం కాదు. హోమియో చికిత్స తీసుకోవడం ద్వారా అందరిలాగే సాధారణ జీవితం గడిపే అవకాశం లభిస్తుంది. హెచ్చెపావి ఎయిడ్స్గా మారకుండా నిరోధించడం సాధ్యమవుతుంది.

హెర్పిస్ సింప్లెక్స్

ఒక గుండు సూది గుండుమీద కోటి బైరన్స్ ల దాకా ఇమిడిపోయేంత సూక్ష్మమైన బైరన్స్ ఇది. జీవింతాంతం బాధించే ఈ బైరన్స్ ను హెర్పిస్ సింప్లెక్స్ బైరన్స్ అని అంటారు. ఇది రెండు రకాలుగా ఉంటుంది. హెర్పిస్ బైరన్స్ పురుషుల నుంచి స్త్రీలకు, స్త్రీల నుంచి పురుషులకు లైంగిక సమయంలో వ్యాప్తి చెందుతుంది. లైంగిక కలయిక సమయంలో చర్చం చిట్టినపుడు గాయాలు, పుండ్ర ద్వారా ఈ బైరన్స్ వస్తుంది. హోమియో చికిత్స

హెర్పిస్ సింప్లెక్స్ మంట్ లైంగిక వ్యాధుల నివారణకు హోమియో చికిత్స అధ్యయనంగా వనిచేస్తుంది. హెర్పిస్ వ్యాధికి సంబంధించిన లక్షణాలు కనిపించినపుడు శృంగారానికి దూరంగా ఉండాలి. వైద్యులను సంప్రదించి చికిత్స తీసుకోవాలి. అనుభవజ్ఞులేని హోమియో వైద్యుని దగ్గర చికిత్సతీసుకుంటే హెర్పిస్ వ్యాధిని సమూలంగా తరిమేయవచ్చనడంలో సందేహం లేదు.

జూట్లు రాలే సెమ్స్క్స్ ఇలా చెక్

సాధారణంగా ప్రతిరోజు కొంత జూట్లు ఊడిపోతూ ఉంటుంది. అది పెద్ద సమస్కులకు. కానీ కొంతమందిలో అధికంగా ఊడిపోతుంది. ఈ రకంగా జూట్లు అధికంగా రాలిపోయే సమస్క స్త్రీ పురుషుల్లో ఎవరిలోనైనా ఉండవచ్చు. ఈ సమస్కును నిర్క్షం చేస్తే జూట్లు హర్ట్రిగా పోయే ప్రమాదం ఉంటుంది.

కారణాలు ఏమిటి?

ఆపోరం : పోషకాపరలోపం కారణంగా అధిక శాతం మందిలో ఈ సమస్క ఏర్పడుతే.

హోర్స్ సమస్కులు : భైరాయిడ్ హోర్స్ ను అధికంగా విడుదల కావడం లేక తక్కువగా ఉండటం వల్ల జూట్లు రాలిపోతుండవచ్చు.

శ్రీలలో...: డెలివరీ తరువాత మూడు నెలలకు జూట్లు రాలడం ఎక్కువ కావచ్చు. గర్చి టిగా ఉన్న సమయంలో అధికంగా విడుదలైన హోర్స్ ను మూలంగా ఈ స్థితి రావచ్చు.

మందుల ప్రభావం : కొన్ని రకాల మందుల వల్ల జూట్లు రాలడం ఎక్కువ కావచ్చు. ఆ మందులను గుర్తించి నిలిపి వేసినట్లయితే జూట్లు రాలడం తగ్గిపోతుంది.

ఇన్సైక్స్ నుఁడు : తలపై ఘంగల్ ఇన్సైక్స్ ను కారణంగా జూట్లు రాలవచ్చు.

బల్తిడి : శారీరక, మానసిక బల్తిడి అధికంగా ఉండటం, ఏరన్ లోపంవంటి కారణాలు కూడా ఉంటాయి.

హోమియో చికిత్స

హోమియో బైర్డ్ విధానంలో జూట్లు రాలడానికి గల కారణాలు, వ్యక్తి లక్షణాలు గుర్తించి, శారీరక, మానసిక లక్షణాలను పరిగణలోకి తీసుకుని మందులు ఇవ్వడం ద్వారా మంచి పలితాలు సాధించవచ్చు.

7/6లో ప్రతి గురువారం మధ్యమాహా 3:30కి

సూక్ష్మలో ప్రతి శనివారం మధ్యమాహా 2:30కి

10టీమిలో ప్రతి అధికారి ఉండటం 10:30కి

దాక్షర్గాల లైవ్ కార్యక్రమం ఉంటుంది.

ADVT

౬ సీన్-1

అకస్మాత్తగా ఓ పొపింగ్ మాల్ లో మంటలు అలుముకున్నాయి. మాల్ లోని ఐదు అంతస్తుల్లో 500 మంచి వరకు చిక్కు కుపాయారు. నిమిషాల వ్యవధిలోనే పోలిన్ పెట్రోలింగ్ సిబ్బంది, ఫైర్ ఇంజన్స్, అంబులె న్స్ లు స్పెట్కు చేరుకున్నాయి.

చకచకా సహాయక చర్యలు ప్రారంభమ య్యాయి. క్షత్రగాత్రులను అసుపత్తులకు తర వించడంతో పాటు అస్తినష్టం పెరగకుండా మంటలను పూర్తిగా అదుపులోకి తెచ్చారు..

౬ సీన్-2

ప్రాదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ వెళ్లే జాతీయ రహదారిలో రోడ్స్ ప్రమాదం జరిగింది. భారీగా ట్రాఫిక్ జామ్ అయ్యే అవకాశం ఉంది. ప్రాదరాబాద్ నుంచి సయం థిత జిల్లా ఎస్ట్ తో పాటు క్లేత్తస్తాయి సిబ్బందికి, ప్రావేపి అందుబాటులో ఉన్న కేస్ సిబ్బందికి, అంబులెన్స్ కు ఏకాలంలో సమాచారం వెళ్లింది. పరిస్థితి జటిలం అయ్యేలోపే ట్రాఫిక్ క్లియర్ చేశారు. గాయపడినవాలని దగ్గరలోని అసుపత్తికి తరవించారు..

మహానగరానికి..

మూడో కన్స్!

..ఇవి యాక్కనే సినిమాలో సీఫ్లలా అనిపిస్తున్నాయా? కానేకాదు. అతి త్వరలో మన అనుభవం లోకి రానున్న వాస్తవం. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్మిస్తున్న కమాండ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ ఏర్పాటుతో రాబోయే సుస్వస్తుమైన మార్పు ఇది. పోలీస్ సహ అన్ని ప్రభుత్వశాఖలను సమన్వయం చేసుకునే తెలంగాణ స్టేట్ లెవల్ మల్టీ ఏజెన్సీ ఆపరేషన్స్ సెంటర్సు ప్రైదరాబాద్ లోని బంజారాహిల్స్ రోడ్స్ నంబర్-12లో నిర్మిస్తున్నారు.

అన్ని వ్యవస్థలూ ఒకేచోట

శాంతిభద్రతల పరిరక్షణతో పాటు ఎదైనా ప్రమాదం జరిగినప్పుడు ప్రజలను సకాలంలో రక్షించడంలో ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య సమన్వయం ఎంతో ప్రధానమైంది. కమాండ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్లో స్టేట్ మల్టీ ఏజెన్సీ ఆపరేషన్స్ సెంటర్ ఏర్పాటు ఉద్దేశం ఇదే. దీనిలో పట్టణాభివృద్ధి శాఖ, రవాణా శాఖ, మెట్రోరైల్, రోడ్స్ - భవనాలు, పంచాయతీరాజ్, విద్యుత్, రెవెన్యూ, పోలీస్, పాల్యుపన్ కంట్రోల్.. ఇలా మొత్తం 19 విభాగాలకు చెందిన ఒక్కో ముఖ్య అధికారి 24 గంటలపాటు ఇక్కడ అందుబాటులో ఉంటారు. కమాండ కంట్రోల్ సెంటర్కు వచ్చే సమాచారానికి సంబంధించి ఆయా శాఖల పరంగా తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై వెంటనే క్లేత్తస్తాయిలోని సిబ్బందిని ఇక్కడి నుంచే అలర్ట్ చేస్తారు.

ప్రమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్?

అన్ని ప్రభుత్వ రంగ వ్యవస్థలనూ సమన్వయం చేసుకుంటూ విపత్తుల సమయంలో ఆస్తి, ప్రాణ నష్టాలను నివారించడం, నిరంతర నిఘాతలో నేరాలకు ముక్కుడు వేయడం.. కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ లక్ష్యాలు. దీనిలో ప్రధానమైంది స్టేట్ మట్టి ఏజెన్సీ ఆపరేషన్స్ సెంటర్. ఈ సెంటర్లో పోలీస్, రెవెన్యూ, జీహెవెంస్, ఆరోగ్యశాఖ, ప్రకృతి విపత్తుల నిర్వహణశాఖ సహా ముఖ్యమైన అన్ని ప్రభుత్వ విభాగాలకు సంబంధించిన కేంద్రాలు ఉంటాయి. ఏదైనా ప్రమాదం జరిగినప్పుడు అన్ని శాఖల సమన్వయంతో సమస్యను పరిష్కరిస్తారు. రోజువారీ శాంతిబద్రతల నిర్వహణ, భారీ సభలూ ఉత్సవాల బందోబస్తు, ట్రాఫిక్ నియంత్రణ కూడా ఇక్కడి నుంచి సులభంగా చేయవచ్చు.

పోలీసులకు ఆయుధంగా..

కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ తెలంగాణ పోలీస్ కు గుండెకాయ కాబోతుస్తుది. మన రాష్ట్రంతోపాటు దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న క్రిమినల్స్ పూర్తి సమాచారం, ఫింగర్ ప్రైంట్స్, పోటోలు, నేర చరిత్రకు సంబంధించిన సమస్త సమాచారాన్ని నిక్షిప్తం చేస్తారు. ఏదైనా నేరం జరిగినట్టు పోలీసులకు సమాచారం అందిన వెంటనే, సంబంధిత ఇన్స్పెక్టర్స్ అధికారి(పట) స్టేట్కు చేరే లోపే.. ఆ ప్రాంతంలో గతంలో జరిగిన అదే తరఫో నేరాలు, నేరగాళ్ళ సమాచారం అంతా కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్లోని ప్రై ఎండ్ డాటా ఎనాలసిన్ సెంటర్ ద్వారా సదరు అధికారికి చేరుతుంది. దీనివల్ల కేసు దర్శాపు సులభం అవుతుంది. నేరస్టుడిని పట్టు కునే అవకాశాలు పెరుగుతాయి.

ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్

కమాండ్, కంట్రోల్ సెంటర్ ద్వారా అన్ని ప్రాంతాల్లో ట్రాఫిక్ ను పర్యవేక్షిం చడం సాధ్యం అవుతుంది. అవసరం అయితే, ట్రాఫిక్ జామ్ సమన్వయాల ముఖ్యమైనకు చర్యలు తీసుకుంటారు. అంతర్గత మార్గాలే కాదు, తెలంగాణ నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లే జాతీయ రహదారులను సైతం పర్యవేక్షించవచ్చు. ట్రాఫిక్ నిబంధనలు ఉల్లంఘించే వారిని సీఎస్ టీవీ పుట్టేజీల ద్వారా గమనించి చలాస్తు రుశిపెంచవచ్చు. సిటీ పోలీస్ కంట్రోల్ సెంటర్లోకి మారస్తుది.

- ప్రైదరాబాద్ బంజారా హాల్ రోడ్డు నంబర్-12లో మొత్తం 19 అంత స్టుల్స్ ప్రపంచస్థాయి కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ను నిర్మిస్తారు.
- ఈ సెంటర్లో ప్రత్యేక డాటా సెంటర్ ఉంది. ఇక్కడ 22 పెటూ బైట్లు సామర్థ్యం ఉన్న స్టోరేజ్ ఉంటుంది. అవసర సమాచారం నెల రోజుల తర్వాత డిలీట్ అవుతుంది.
- ప్రైదరాబాద్లో ఏర్పాటు చేస్తున్న పది లక్షల సీసీబీవీ కెమెరాలకు సంబంధించిన ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ కమాండ్, కంట్రోల్ సెంటర్ ఇక్కడి నుంచే పనిచేస్తుంది.
- టవర్స్లోని 14వ అంతస్తు నుంచి ప్రైదరాబాద్ నగరాన్ని 360 డిగ్రీల కోణంలో చూసేలా విజిటర్స్ గ్యాలరీని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.
- ప్రైఎండ్ డాటా ఎనాలసిన్ సెంటర్లో సమాచారం అత్యంత గోప్యంగా, భద్రంగా ఉంటుంది. డాటా ఎనాలసిన్కు సిటీగ్రాఫ్ టెక్నాలజీని వినియోగించున్నారు.
- ఉన్నతికారులు కాకుండా ఒక్క పిప్పిలో కీసీఎస్ 60 మంది టెక్నికల్ సిబ్బంది విధుల్లో ఉంటారు. ఇలా

కత్తి లాంటి.. 'కమాండ్'

రోజుకు మూడు పిప్పిలుగా పనిచేస్తారు.

- ఎక్కడైనా ఏదైనా అనుమానాస్పదంగా ఉంటే, సీసీబీవీల్లో నిప్రత్యేక స్టేషన్ వ్యారా కెమెరానే నేరుగా కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్కు హెచ్చరికలు పంపుతుంది. వెంటనే సిబ్బంది అప్రమత్తం అవుతారు.

- రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వాలు, ప్రైవేటులు, అంబులెన్స్లు, ప్రైర్ స్టేషన్లు, పోలీస్ స్టేషన్లు, ప్రధాన లౌకేషన్లు, ప్రధాన బస్సుస్టోండ్సు, రైల్వే స్టేషన్లు, విమానాశ్రయాలు, ప్రధాన కూడట్లు, మార్కెట్లు.. ఇలా ప్రతి సమాచారం కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్లోని ప్రై ఎండ్ డాటా ఎనాలసిన్ సెంటర్కు అనుసంధానిస్తారు.

- ప్రైదరాబాద్ నగరంలో దాదాపు 350 లోకేషన్లలో ఆటోమెటిక్ నంబర్ రీప్లేట్ రీడర్ (ఎఎస్పీఆర్), లైసెన్స్ ప్లట్ క్యాప్చర్ కెమెరా (ఎల్పీఆర్)ను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ కెమెరాలు ప్రైదరాబాద్లోకి ప్రవేశించి ప్రతి వాహనం నంబర్, బండి కలర్, మోడల్సు సేకరించిన పోటోల రూపంలో పంపుతుంది.

... నాగోజు సత్యనారాయణ

చాంపియన్లు చిరునామూ

చారిత్రక నగరం హైదరాబాద్‌ను అడ్డాగా చేసుకొని ప్రపంచ క్రీడారంగంపై తమదైన ముద్రవేసిన ఆటగాళ్లెందరో. జన్మతః హైదరాబాదీలు కొందరైతే.. ఇక్కడే శిక్షణ పాంచి స్థిర నివాసం ఏర్పరుచుకొని, అంతర్జాతీయ యహనికపై మెరిసిన వారు మరికొందరు. అందరికి అమ్మ మన భాగ్యనగరమే.

హైదరాబాదీలు స్వతంత్రగా క్రీడాకారులు. ఆటలు వాళ్ల రక్తంలోనే ఉన్నాయి. అంతేనా, క్రీడాభిమానులు కూడా. ఏ ఉప్పల్ స్టేడియం లోనో ఇంటర్వెషనల్ మ్యాచ్ జరిగితే.. సిటీ మొత్తం పండగ వాతావరణమే! ఈ గడ్డమీద పుట్టి, ప్రపంచ మైదానాల్లో సత్తా చూపిన ఆటగాళ్లకు కొదువే లేదు. ఆ వర్గ క్రికెట్తో ప్రారంభించాం. 'జై' సింహ.. 1960 దశకంలో ఓ వెలుగు వెలిగిన బ్యాట్స్‌మన్. 39 బిస్టర్లో భారత్కు ప్రాతినిధ్యం వహించాడు. మనూర్ అలీబాన్ పట్టాడీ లాంటి దిగ్జాలుకూడా జై సింహ సారథ్యంలో రంజీ మ్యాచ్‌లు ఆడారు. అర్ద్ అయ్యాబీ.. మాజీ కెప్టెన్ అజహరుద్దిన్కు సమకాలికుడు. ప్రతిభ కలిగిన ఆఫ్ స్పిన్సర్. ఎని మిదెండ్ పాటు జాతీయ జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించాడు. ఇక వీమీవెన్ లక్ష్మణ్ .. ఈ తర్వానికి బాగా పరిచయమైన పేరు. ఆప్టేలియా పిచ్చలపై కంగారెత్తించిన సాగసైన బ్యాట్స్‌మన్. ఒకప్పటి భారత స్పిన్నెట్రయం (కుంబ్యే, రాజేష్ చౌషణ్, రాజ్)లో ఒకడు వెంకటపతి రాజు.

తను లెప్పి ఆర్ట్ ఆర్ట్ స్పిన్సర్. రెండు వన్నే వరల్లీకప్ (1992, 1996)లలో దేశం తరపున పాల్గొన్నాడు. మరో క్రికెటర్ శివలాల్ యాదవ్ .. గవాస్కర్, కపిల్ దేవ్ లాంటి దిగ్జాలుకు సహచరుడు. 35 బిస్టర్లలో పందకు పైగా వికెట్లు తీసిన కుడిచేతి వాటం స్పిన్సర్, క్రికెట్ పరిపాలనలోనూ పలు హోదాల్లో పని చేశాడు. మణికట్టు మాయాజాలంతో మిడిలార్డర్లో మెరిసిన బ్యాట్స్‌మన్ అజహరుద్దిన్ పాతబస్తీ పోరడె. మహిళా క్రికెట్ విషయానికౌస్ట్.. మిథాలీ రాజ్ రెండు దశాబ్దాలుగా భారత మహిళల క్రికెట్లో కొనసాగుతున్న క్రీడాకారిణి.

బ్యాడ్మింటన్ పాటరులో..

భారత బ్యాడ్మింటన్కు కొత్త ఊపు తెచ్చిన ఆటగాడు పుల్లెల గోపీచంద్. 2001లో ఆల్ ఇంగ్లాండ్ చాంపియన్గా నిలిచి చరిత్ర సృష్టించాడు. సైనా నెప్యూల్, పీమీ సింధుతో పాటు అనేక మంది వర్షమాన క్రీడాకారులను అంతర్జాతీయ స్టోర్లుగా తీర్చిదిద్దిన ఘనత గోపీ సౌంతం. చిన్నారులు బ్యాడ్మింటన్ పైపు మళ్ళీలా సూఫ్ఫి మంతమైన విజయాలు సాధించిన క్రీడాకారిణి సైనా నెప్యూల్. 2012 ఒలింపిక్స్లో కాంస్య పతక విజేత తను. ఇక, పీమీ సింధు.. సమకాలీన శకంలో భారత బ్యాడ్మింటన్ పైపు మధ్యమతార. ఒలింపిక్స్ బ్యాడ్మింటన్లో రజతం సాధించిన ఏకైక భారత క్రీడాకారిణి తను. ఇక, గుత్తా జ్యూల గురించి తెలియనిది ఎవరికి? మేటి

డబుల్ క్రీడాకారిణి. ప్రపంచ డబుల్ చాంపియన్స్‌పీఎస్లో జ్యూల-శ్రీతి జంట కాంస్యం సాధించింది. సానియా మీర్జా .. భారత్లో

అంతగా ఆదరణలేని టెన్నిస్లో, ముఖ్యంగా మహిళా విభాగంలో ఆయుష్మణ్ణగా నిలిచిన క్రీడాకారిణి. వరల్ డబుల్ ర్యాంకింగ్స్లో నంబర్ వన్గా నిలిచిన స్టార్.

పుట్టబాల్ మాసికాల్లు

అబ్బల్ రహీమ్ .. 1950వ దశకంలో భారత పుట్టబాల్ స్వర్ణరథుగా నికి సూత్రధారి. ఇతని సారథ్యంలోనే భారత్ జట్టు 1956లో మెల్బోర్న్ ఒలింపిక్స్లో సెమీ ప్రైనల్స్కు చేరి చరిత్ర సృష్టించింది. సయ్యద్ నయిముద్దిన్..

1970 ఆసియా క్రీడలో కాంస్యం నెగిన జట్టులో సభ్యుడు. భారత జట్టుకు కోచ్‌గా వ్యవహారించాడు. ప్యారీస్ అలీ.. పదేండ్లు జాతీయ జట్టుకు సేవలందించాడు.

హకీ స్టార్

ముహేమ్ కుమార్ .. 1990వ దశకంలో భారత హకీ జట్టుకు వెన్నెముకగా నిలిచిన ఆటగాడు. 1992 (బార్సిలోనా), 1996 (అట్లాంటా), 2000 (సిడ్నీ) ఒలింపిక్స్లో పాల్గొని ట్రైప్ల్ ఒలింపియన్గా పేరు గడించాడు. మూడు పండల పై చిలుకు మ్యాచ్ లలో గోల్స్ కొట్టాడు. నిజానికి ఈ జాబితా.. చారిస్సార్ అంత పెద్దది. ఎందరో హైదరాబాదీ క్రీడాకారులు, అందరికి పండనాలు!

... మట్టపల్లి రమేశ్

డా. శ్రీకంత్ మెహెర్ (CMD)

www.homeocare.in

హోమోయోకెర్ జింటర్నేషనల్

వర్లైస్-క్లాస్ హోమోయోపథి

టోల్ ట్రై

1800 108 1212

ఉదిత కస్టమ్ ఐచ్చెస్

955 000 1199

ఎందోమెట్రీయోసిస్ నయం అవుతుందా?

నెలసరి రోజుల్లో కడుపునొప్పితో బాధపడదమనేబి మనలో చాలా మందికి అసుభవమే, కానీ నెలసరితో నిమిత్తం లేకుండా తరచూ పొత్తి కడుపులో నొప్పి వేధిస్తుంటే అది కూడా భరించలేనంతగా ఉంటే అది ఖచ్చితంగా ఎందోమెట్రీయోసిస్ సమస్య అయ్యే అవకాశం ఎక్కువ.

సాధారణంగా గర్భాశయం లోపలి భాగం, ఎందోమెట్రీయం అనే పారతో కప్పబడి ఉంటుంది. ఈ ఎందోమెట్రీయం కణజాలం గర్భాశయం వెలువలి గోదలపై, అండాశయాలపై ఫలోపియన్ టూష్యబీస్, మూత్రాశయం, జెర్రకోశం మరియు ఇతర పొత్తికడుపులోని అవయవాలపై ఏర్పడటాన్ని ఎందోమెట్రీయోసిస్ అంటాము.

కారణాలు: ఎందోమెట్రీయం కణజాలం లింఫాటిక్ వ్యవస్థ ద్వారా ఇతర భాగాలకు చేరుకోవడం. - హార్ట్ నీల అసమతుల్యత, వంశపారంపర్యత.

లక్షణాలు: వికారం, వాంతులు, సీరసం, బుటుచక్క సమయంలో విపరీతమైన కడుపునొప్పి, కడుపుబ్బరం. - 2 బుటుచక్కముల మర్యాద రక్తస్రావం అవడం.

చికిత్స: అప్రాణిసోపి చేయించడం ద్వారా ఈ కణజాలాన్ని తొలగించినా మళ్ళీ ఈ వ్యాధి తిరగబెట్టి అవకాశం ఉంటుంది. కేవలం హోమోయోకెర్ ఇంటర్నేషనల్ చికిత్స విధానం ద్వారా ఎందోమెట్రీయోసిస్ ని మళ్ళీ తిరగబెట్టికుండా సంపూర్ణంగా నయం చేసే అవకాశం ఉంది.

భుజం నొప్పికి చికిత్స ఉండా?

శరీరంలోని కీళ్ళన్నంటిరోకి ఎక్కువగా కలిగే భుజం కీలు, దాదాపుగా మనం చేతులతో చేసే ప్రతి పనిలోనూ భుజం కీలును ఉపయాగించాలి వస్తుంది. అలాంటి భుజంలో సమస్య ఎదురైతే రోజువారి పనులాన్ని కష్టమవుతాయి. భుజం పట్టివేయడం సుంచి కీలు పక్కకు జరిగిపోవడం వరకూ భుజం కీలుకు కూడా చాలా రకాల సమస్యలు ఎదురవుతాయి. 40 ఏళ్ళ దాటిన వాళ్ళలో భుజం నొప్పికి సాధారణంగా కారణమయ్యేది ప్రోజెక్సెం షాఫ్లర్ (FROZEN SHOULDER), దీనికి కారణాలు తెలియదుగానీ, సాధారణంగా మధుమేహ వ్యాధి గ్రస్తల్లో, ఎక్కువగా కనిపెస్తుంది.

తొల్లు, సార్లు నిర్దపాకినివ్వనంత ఎక్కువ నొప్పి కలుగుతుంది. భుజం పట్టిసేపట్టుగా ఉంటుంది. దెబ్బ తగిలిన వారిలో కూడా ఈ సమస్య వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

చేయిని బైకి ఎత్తలేకపోవడం (ABDUCTION) చేతని వెనక భాగానికి ఆకలేకపోవడం (INTERNAL ROTATION)

వంచేవి సాధారణంగా గమనించవచ్చు.

చికిత్స: ఈ రకమైన భుజం నొప్పికి హోమోయోపథి మందులతో మంచి పరితం లభస్తుంది. హోమోయోకెర్ ఇంటర్నేషనల్లో ఐసెటీక్ కాన్సెటిట్యూషనల్ విధానం ద్వారా రోగి మానసిక మరియు శరీర లక్షణాలను పరిగణలోకి తీసుకొని చికిత్స అందించడం ద్వారా ఈ సమస్య మళ్ళీ తిరగబెట్టకుండా ఎలాంటి దుష్పరిణాలు లేకుండా నయం చేసే అవకాశం ఉంటుంది.

ఫిస్టులాకి ఉపశమనం దొరుకుతుందా?

కొన్ని రకాల సమస్యలు ఎలా ఉంటాయంటే ముళ్ళ మీద కూర్చున్న ట్లుగా ఉంటుంది. కాన్సుంత ఉపశమనం కోసం తల్లడిల్లోలా చేస్తుంటాయి. మలద్వారం దగ్గర కనిపించే ఫిస్టులా అలాంటిదే. మలద్వారం దగ్గర ఎక్కడో పుండులా మొదలయి, అపై చీము పట్టి, చిల్లి తరువాత మానిపాయి మళ్ళీ కనిపిస్తూ వేధిస్తూ ఉంటుంది. ఫిస్టులా సమస్యను సరిగ్గా గుర్తించి, సైపుణ్యంతో చికిత్స చేయకపోతే మొదటికే మోసం వచ్చే ప్రమాదం ఉంటుంది.

ఫిస్టులా అనగా రెండు ఎపితీలియల్ కణజాలాల మర్యాద ఏర్పడే ఒక గొట్టంలాంటే నిర్మాణం. ఇది మన శరీరంలో ఎక్కడైనా ఏర్పడవచ్చును. కానీ సర్వసాధారణంగా ఏర్పడే ఫిస్టులాలో అనలే ఫిస్టులా ఒకటి. ఇది రెండు పిరుదుల మర్యాద మొటీములా ఏర్పడి వాపు చెంది మూడు రోజులలో పగిలి చీము కారుతుంది. దీని వలన తీవ్రమైన నొప్పి, చీము, జ్వరం వస్తుంది.

చికిత్స: ఇలాంటి వ్యాధుల్లో మనం కాన్సెటిట్యూషనల్ హోమోయోప్రైద్యం ద్వారా ఎలాంటి శస్త్ర చికిత్స అవసరం లేకుండా నియంత్రణలో ఉంచడం జరిగే అవకాశం ఉంది. దీని వలన వ్యాధి తిరగబెట్టకుండా ఉండే అవకాశం ఉంది.

మోచేయి మొరాయస్తే ఎలా..?

మన దైనందిన జీవితం సవ్యంగా సద్గాలంటే మన కదలికలన్నీ సాఫీగా సాగుతుండాలి. ఇ కారణంగానైనా మన కదలికలు కష్టమైతే, అందులోను చేతి కదలికలు కష్టంగా మారుతే, కాఫి కష్టమై పట్టుకోలేము, పుస్తకములో పేటలు తిప్పులేము. లైక్షన్లో సులపుగా రాయలేము. ఇలా ఒకటేమిటి ఏ పని చేసుకోలేము.

మొత్తంగా చెప్పాలంటే చేతి కదలికలు కష్టమైతే మొత్తంగా రోజువారి జీవితమే దుర్భరంగా మారుతుంది. చేతి కదలికల్లో కష్టమైన మొచేయి నొప్పిని ప్రధానంగా చెప్పుకోవచ్చు. దీనినే TENNIS ELBOW అని కూడా అంటారు.

చేతని అతిగా ఉపయాగించడం వల్ల ఈ సమస్య వచ్చే పడుతుంది. కీడల్లో గాయపడ్డప్పుడు ప్రమాదాల మూలంగా చేయి, భుజం, కండరాల్లో పటుత్వం లోపించిపుట్టు కూడా మోచేయి నొప్పి పెద్ద సమస్యగా మారుతుంది. ఇలాంటప్పుడు చేతి కదలికలకు అటంకం కలగదం, చేత్తో బయలుతోకపోవడం, విత్తాంతి తీసుకున్నప్పుడు కూడా నొప్పి కలగదం పంటి లక్షణాలను గమనించవచ్చు.

చికిత్స: హోమోయోకెర్ ఇంటర్నేషనల్ వారు అందించే ఐసెటీక్ కాన్సెటిట్యూషనల్ సిమిలిమిషన్ విధానం ద్వారా చికిత్స అందించడం పటని అవకాశం ఉంటుంది.

వహ్వ.. వహ్వ!

పైదరాబాద్ నా రూపాంతరం
కల లేని నిద్ర
నిద్ర రాని కల
కునుకు కష్టకున్న మెలకువ

-డా. అఫ్సర్

జీవితాన్ని వెలిగించుకోవడానికి ఒక్క క్రూరు ఒక్క విధంగా చీకట్టో కూరుకుపోతారు. శ్రేమ జీవికి రాత్రి పగలు తేడాలేదు. నాలుగు రూకల కోసం సమయ, సందర్భాలకు అతీతంగా బతుకును నగరం మీద ఆరేసుకోవాలి. ఇక్కడ కల ఎప్పుడో, నిద్ర ఎప్పుడో. సగటు మనిషికి ఎన్నో రూపాంతరాలు.

జవరాలు ప్రేమపై యువరాజు నిర్మించె
పన్నీటి కాన్యగా భాగ్యనగరమ్ము
- నార్ల చిరంజీవి

ఇది కలల నగరం
ఇది ప్రేమ నగరం
ఇది సంవేదనల సమాపోరం
ఇది సెంటిమెంటుకు అంటుకట్టిన నగరం
ఇరానీ చాయీల గరంగరం నగరం
ఇది పాత కొత్తల మేలు కలయిక
ఇది రేపటి తరాలకు గొప్ప కానుక
-డా. ఎన్. గోపి

పైదరాబాద్ నగరం అమ్మలాంటిదంటారు
కవి. ఎవరే దిశ నుండి వచ్చినా ప్రేమగా
ఆప్యోనిస్తుంది. వదవగల్గాలేగాని ఇక్కడి
ఒక్కక్క వీధి ఒక్కక్క పుస్తకం. పైదరాబాద్ భాషను కవి చార్మినార్ తెలుగు అంటాడు.
ఈ నగరమైక పుప్పక విమానం.
ఎందరు వచ్చినా ఇంకా ఒకరికి జాగ
మిగిలే ఉంటుంది. తోడుకోవాలేగాని ఎంతో
సంతోషంతో పాటు దుఃఖం కూడా దాగి
ఉంటుంది. అది ఒక్కసారి ముఖీనీ నది
ప్రవాహాన్ని తలపేస్తుంది.

పైదరాబాద్ వందల ఏండ్ర చరిత్రకలిగిన సుందరనగరం. కులీకుతుబ్బిపొకలలుగన్న జన సముద్రం. విభిన్న సంస్కృతుల మేళ వింపుతో ధగధగలాడే సింగిడి. గంగా, జమున తపోజిబ్బి. హిందూ, ముస్లిం సంస్కృతికి నెలవంకలాంటి ప్రతీక. ధనవంతుడి విలాసాన్నయినా, వీదవాడి కన్నిట్లో దోసిట్లో ఒడిసి పట్టుకుంటుంది. వెన్నెలలగా ఎప్పటికే పాతబడని పైదరాబాద్ నగర సాందర్భాన్ని తమ కవిత్వంలో ముంచి ములిసిన కవులెందరో!

అసలు పైదరాబాదంబేనే
ఓ రాజకుమారి అందం
హింది పాటల లోతైన గాయాల
సముద్రాయం
మనస్సునే చెయ్యగా చేసి సలాం
చేసే సంస్కరం
ఎదుటి మనిషిని అత్మియంగా
పలకలించే సంప్రదాయం

-అశారాజు

పైదరాబాద్ సంస్కృతి విభిన్నమైంది.
జీవన కైలిలో, మర్యాద మనుసలో
దేశంలోని మిగిలిన నగరాలకు ఆదర్శ
ప్రాయమైంది. వెన్నెల మీద కవిత్వం
రాసుకున్నంత అందంగా ఇక్కడి
జీవిత పరిమళం గుండె గుండెను
రాసుకుంటుంది. పాత బస్తిలో నడు
స్తుంబే ఏ చిత్రాకారుని కుంచె నుంచో
జాలువారిన ఒక సజీవ చిత్రంలా
ఉంటుంది. మనుషుల ఆలింగనాల
వాసన, అత్తరు సువాసన హృద
యాన్ని చుట్టుకొని మనల్ని ఏ అత్మియ
తీర్మాలకో చేర్చుతాయి.

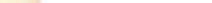
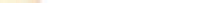
కావిగూడా
కాచి పడబోస్తే
సువ్వొక నీళ్ళ టీ!
నారాయణగూడ
సీమించి నడిచి పోతే
సువ్వొక దాల్ రోటీ
బతకొచ్చిన కష్ట జీవి
పట్టుంలో నీకు పోటూపోటీ

-అలిశెట్టి ప్రభాకర్

నగర జీవితం పూలపాస్సు కాదు.
మామూలు మనిషి బతకడానికి ఎన్నో
సవాళ్ళు. ఏ రంగంలోనైనా విపరీతమైన
పోటీ. అన్ని దాటుకొని నిలబడితేనే పైదరా
బాద్ ఆక్కన చేర్చుకుంటుంది. లేదంటే ఆప
కాశాల పాకుడురాళ్ళ మీద జారిపోక
తప్పదు. ఒక్కచెముల చుక్కను ఒక్క ఇటు
కగా మార్చి, పంటలో మూడొంతులు
పన్నగా కట్టి అతి సామాన్యాలు నిర్మించు
కున్న చారిత్రాత్మక నగరం పైదరాబాద్. డా.
సి. నారాయణరెడ్డి అన్నట్లు మతాలు
భాషలు వేరైనా, మనమంతా భాయా
భాయాగా కలిసుండటమే ఇప్పుడు కావా
లోయి.

... డా॥ వెల్లండి శ్రీధర్

ఖూనా..

ఖుజానా!

బిర్యానీ

ప్రైదరాబాద్ అనగానే మనసులో మెదిలేది చార్పునార్. ఆ తర్వాత బిర్యానీ. చార్పునార్ చూస్తేనే ప్రైదరాబాద్కు వచ్చినట్టు. బిర్యానీ ఆరగిస్తేనే వచ్చిన పని పుర్శాయినట్టు. అంత ఫేమస్! బిర్యానీదేముంది, ఎక్కడైనా దొరుకుతుంది. అసలు సినలు బిర్యానీ రుచి చూడాలంటే మాత్రం ప్రైదరాబాద్ రావాల్సిందే. బిర్యానీ ప్రైదరాబాద్ వంటకం కాదనీ.. విదేశాలనుంచి ఇక్కడకు వచ్చిందని ఎన్నో వాడ నలున్నాయి. ఎక్కడ పుడితేనేం, ఇక్కడ పెరిగింది. ఇక్కడ పేరు తెచ్చుకుంది. అద్భుతమైన రుచి, అమోఫుమైన సువాసనతో నోరూరించే బిర్యానీ ప్రైదరాబాద్కు ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపును తెచ్చిపెట్టింది. మొదట నవా బులు కుటుంబాలకే పరిమితమైనా నెమ్ముదిగా రూపం మార్చి కుంటూ ప్రపంచమంతా విస్తరించింది. ప్రైదరాబాద్ బిర్యానీకి భోగోళిక గుర్తింపు కూడా ఉంది! క్యా బాతీ ప్రై!

పాయా నాన్

ఇది ప్రైదరాబాదీలు ఇష్టంగా తినే వంటకం. రుచికి రుచి.. బలానికి బలం. మసాలా దట్టించిన మట్ట పాయాతో ఒక్క నాన్ రోటీ లాగిస్తే చాలు.. రుచి నాలుకకు.. మసాలా ఘాటు నపాళానికి తాకు తుంది. గోధుమపిండి, మైదాతో చేసే ఈ నాన్ కండప్పుక్కి, మంచ్ బొక్కల పాయా ఎముకల ప్పుక్కి ఉపయోగపడుతాయి. ఇక పాయాలో వేసే మసాలాతో.. దగ్గ, కఫం, జలుబు, తల నోప్పి, ఒత్తిడి, మగత ఏదున్నా.. పరార్!

ప్రైదరాబాద్ అనగానే ముందుగా గుర్తుకొచ్చేది

ప్రైదరాబాద్ ధమ్ బిర్యానీ. అయితే ఒక్క బిర్యానీనే కాదు హలీమ, పాయా నాన్, పోలీ తుక్క,

పత్తర్ కా ఫూష్, పీర్ ఖుర్రూ, ఇరానీ చాయ్,

ఉన్నానియా బిస్కిట్.. ఇలా చెబుతూ

పోతే పక్క ప్రైదరాబాద్ వంటల

విస్త్రించాడంత ఉంటుంది. భాగ్య

నగరం రుచుల

నగరం కూడా!

హలీమ

రంజాన్ నెల మొదలైతే చాలు.. ప్రైదరాబాద్లో ఎక్కడ చూసినా హలీమ బట్టీలు దర్శనమిస్తాయి. దాడాపు నెలలో జూలపాటు ప్రైదరాబాదీలను తమ చుట్టూ తిప్పుకుంటాయి. పేరు చెప్పగానే నోట్లో నీళ్లారించే రుచి హలీమ సౌంతం. ఒక్కసారి తిన్నారంటే చాలు ఆ రుచికి దాసోహమవ్యాల్సిందే. మటన్, చికెన్ హలీమలతో పాటు వెజ్ హలీమ్ కూడా తయారు చేస్తుంటారు. నిజాం కాలంలో మొదలైన ఈ వంటకంపై ఏటా కోట్లల్లో వ్యాపారం జరుగుతుంది.

ఒకటూ రెండూ..

ఇక మిరాయిల విషయాని కొన్ని.. ఖుబానీకా మీరా,

ఫిర్రీ, డబుల్ కా మీరా.. దేని కదె ప్రత్యేకం. భాళీ కడుపుతో ఉన్నప్పుడు ఒక చాయ్ పడా ల్సిందే. కడుపునిండా తిన్నాక కూడా ఒక చాయ్ పడా ల్సిందే.

నిద్ర ముంచుకొన్నున్నా చాయ్, నిద్ర రాకపోయినా చాయ్. మనసు ఖుష్గా

ఉన్నా చాయ్, గుండెల్లో బాధ ఉన్నా చాయ్.. అదే ప్రైదరాబాదీల ప్రత్యేకత. చాయ్ భారతీయులందరికి ఇష్టమైన పానీయం. కానీ పాద్మన్ టీఫిన్ చేసి ఒక కప్పు ప్రైదరాబాద్ స్నేహిత్ ఇరానీ చాయ్ తాగితే చాలు.. రోజంతా పుషారు. సాయంత్రం పూట అలా స్నేహితులతో సరదాగా రెండు సమాసాలు లాగించి ఒక కప్పు ఇరానీ చాయ్ సేవిస్తే.. రోజంతా పనిచేసిన అలసటంతా మంత్రమే సినట్టు మాయమపుతుంది. ఇరానీ చాయతో ఉస్కానియా బిస్కిట్ అద్భుత మైన్ కాంబినేషన్.

ప్రైదరాబాద్ వంటలనీ ఒక ఎత్తు. ఆ అతిథ్వం ఒక్కటే మరో ఎత్తు. ఒక్క ప్రైదరాబాదీల

జంటికి భోజనానికి వెళ్లడం ఓ అనుభూతి. కొసల కొసల వద్దిస్తారు. మొహమాటం పెట్టి

అయినా సరే, పట్టెం భాళీ చేయిస్తారు.

ఎక్కడి వారైనా ..

ప్రోదరాబాదీ!

భాగమతి ప్రేమ పునాదులపై నిర్మితమైన నగరం హైదరాబాద్. ఇక్కడ కావాల్సినంత ప్రేమ ఉన్నది. ప్రపంచంలో మరక్కడా దొరక నంత ఆదరణ ఉన్నది. అందుకే పారశీకులు వచ్చాలిక్కడికి. ఇరానీలు వచ్చాలిక్కడికి. మరాలాలు, గుజరాతీలు, రాజస్థానీలు, తమిక తంబీలు, కన్నడిగులు అన్ని రాష్ట్రాల ప్రజలూ వలస వచ్చారు. కులాసాగా జీవనం సాగిస్తున్నారు. భాగ్యనగరిని 'గోబల్ సిటీ'గా కీర్తిస్తున్నారు. ఈ కోవలోకే వస్తాల విదేశీయులు. ఎక్కడో పుట్టి, ఎక్కడో పెంచి.. ఇక్కడికొచ్చారు. ఇక్కడే స్థిరపడిపోయారు. ఈ ప్రేమసీమలోనే కలకాలం ఉండిపోతామని అంటున్నారు.

ఫిన్లాండ్లో ఉండేది రైటా. 1997 ప్రాంతంలో ఇంగ్లీష్ బాగా నేర్చుకునే ప్రయత్నంలో 'యాహూ చాటర్మామ్'లోకి తోంగినుసింది. అప్పుడే పరిచయం అయ్యాడు హైదరాబాదీ ప్రదీప్. రోజులు, నెలలు దాచి పదేండ్లు గడిచిపోయాయి. ఇద్దరి మధ్య ప్రేమ 'చాట్'కునే పరకూ వెళ్లింది. ఖండాంతరాల ప్రేమ అంత త్వరగా సఫలం అవుతుందా! ఆన్ లైన్లో పరిచయమైన అబ్స్యాయిని కలుసుకుంటానని ఇంట్లో చెప్పింది రైటా. ఇది తప్పు అన్నారు పెద్దలు. అంతగా కావాలనుకుంటే అతడినే ఇక్కడికి రమ్మనమని అన్నారు. తనూ ప్రయత్నించాడు. ఫిన్లాండ్ ఎందుకు

హైదరాబాద్ కోడలిగా గర్వపడుతున్నా

వెళ్లున్నావని అడిగితే.. 'ఒక అమ్మాయిని కలుసుకోవడానికి' అన్నాడట. ఏసారిజెక్టుయింది. తల్లితో చెప్పి బాధపడ్డాడు ప్రదీప్. 'యూకే వెళ్లి పీజీ చెయ్. తనను కలుసుకో. ఇద్దరి అభిప్రాయాలూ ఒకటితే.. కోడలిగితో కలిసిరా' అని ఆశీర్వదించింది ప్రదీప్ తల్లి. అలా యూకే వచ్చాడు ప్రదీప్. అక్కడి నుంచి ఫిన్లాండ్ వెళ్లి రైటాను కలిశాడు. ఇంట్లో అందరికి అంతగా నచ్చలేదు కానీ, రైటా తాతయ్యకు బాగా నచ్చాడు. ఆయనే ఇంట్లో వాళ్లను ఒప్పించాడు. రైటా హైదరాబాద్ వచ్చింది. అందరి మనసులూ గెలుచుకుంది. 2004 అక్టోబర్లో హైదరాబాద్లో ఘనంగా పెండ్లుయింది.

హాయిగా సాగిపోతున్నది జీవితం. 'ఒకరోజు ప్రదీప్ హైదరాబాద్ వెళ్లిపోదాం అన్నాడు. నాకూ ఆ నగరం అంటే చాలా కష్టం. వెంటనే ఓకే చెప్పేశా. 2008లో మేంపూర్తిగా హైదరాబాద్కి పిట్టు అయ్యాం. మేడ్జర్లో దగ్గర గిర్ాపూర్లో కొంత భూమి కొని ఆర్గానిక్ అగ్రికల్చర్ చేస్తున్నాం. మేంపూర్తి హైదరాబాద్కు వస్తువ్సుప్పుడు రిచ్ లైఫ్ వదిలేసి అక్కడేం చేస్తారు

నా లైఫ్లో భాగం

“మా దగ్గర ఇంత జనాభా కనిపిం చడు. హైదరాబాద్లో క్రొడ్ మాస్టంబ్ ఎదో ఉత్సవం వస్తుంది. పండుగలే పండుగలు ఇక్కడ. ఒకటిపోగానే ఇంకోచీ. బోనాల సంబురం అయిపోగానే, వినాయకచవితి సందడి, అది పూర్తవ్వడంతోనే బతుకమ్మ వేడుక.. నగరమంతా ఫెస్టివల్ మాడ్లో చూడముచ్చటగా ఉంటుంది. ఆ పాజిటివ్ వైబ్రేషన్స్ మనసుకు ఎంతో హాయినిస్తాయి. రంజాన్ నెలలో అయితే భాగ్యనగరం వెలుగులు చూసి తీరాల్సిందే! సిటీ నా లైఫ్లో భాగమైపోయింది. ఇక్కడికి వచ్చిన కొడ్డిరోజుల్లోనే తెలుగు మాటల్లాడటం నేర్చుకున్నా. నాకన్నా మాముగ్గరు పిల్లలు తెలుగు ఇంకా బాగా మాటల్లాడుతారు. హైదరాబాద్ కోడలిగా గర్వపడుతున్నా.”

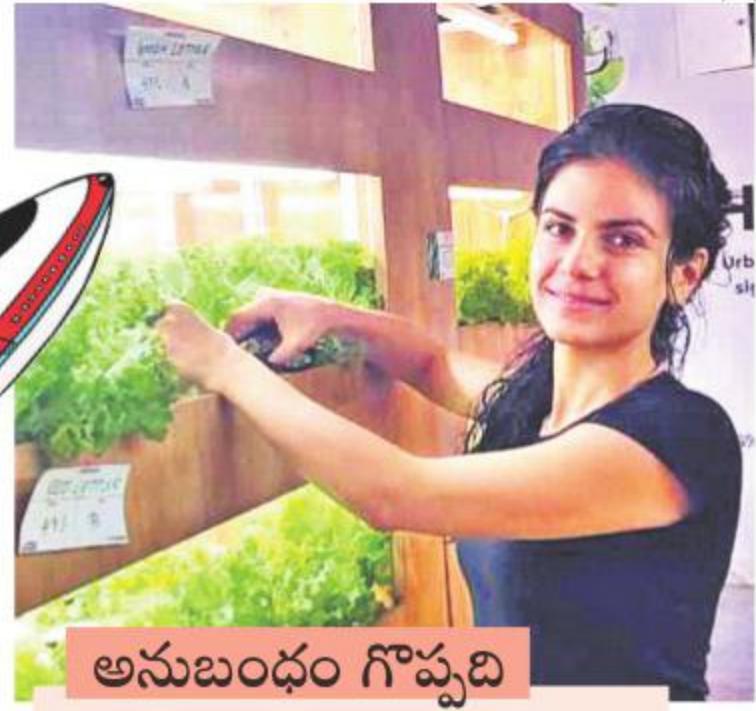
- రైటా, ఫిన్లాండ్

అన్ఱువాళ్లంతా.. ఇక్కడ మా లైఫ్పుయిల్ చూసి ఆశ్చర్యపోతున్నారు. అంత హాయిగా ఉంది. ఇప్పుడు హైదరాబాద్ నా అత్మపారిల్లు కాదు.. పుట్టింటితో సమానం. చార్లైనర్, గోల్డ్ మ్యాండ్, సాలార్ జంగ్ మూర్ఖజియం, కుతుబ్ షాహీ టూంబ్స్ వంటి చారిత్రక ప్రదేశాలు ఎన్నిసార్లు చూశానో. మా అమ్మావాళ్లు వచ్చి నప్పుడల్లా ఇప్పుడ్నీ చూడాల్సిందే! అంటూ భాగ్యనగరితో తన అనుబంధాన్ని పంచుకుంది రైటా.

మాతృదేశంలో ఉన్నట్టే ఉంది

డిగ్రీ చదవడానికి సాత్ ఆఫ్రికా నుంచి హైదరాబాద్కి వచ్చాడు స్టోమండ్లు. నిజాం కాలేజీలో బీఏ పాలిటికల్ సైన్స్ చేశాడు. ఇప్పుడు ఉన్నానియా యూనివరిటీలో పాలిటికల్ సైన్స్ లోనే మాస్టర్స్ చదువుతున్నాడు. 2016 నుంచి తన లైఫ్లో హైదరాబాద్ సిటీ భాగమైందని గర్వంగా చెబుతాడీ కుర్రాడు. 'హైదరాబాద్ గురించి చెప్పాలంటే.. నాకు ఘ్యు నచ్చేది నేష్టీ. ఇక్కడికి అన్ని దేశాల ప్రజలూ వస్తుంటారు. వాళంతా హైదరాబాద్లో ఉన్నన్ని రోజులు చాలా వ్యౌపీగా, సెక్యూరీగా ఉంటారు. బయటి వ్యక్తులను ఇక్కడి జనాలు ఆదరించే తీరు నాకెంతో నచ్చింది. ఎలాంటి కలహసులు లేకుండా మనిషంటే ఇంకో మనిషికి ఆప్పుడు అన్న రీతిలో సిటీ ప్రజలు ఉంటారు. ఇరుగుపారుగు నన్నో కుటుంబసభ్యుడిగా భావిస్తున్నారు' అని చెబుతున్నాడు స్టోమండ్లు. 'నేనుంటున్న నైనిక్ పురి ఏరియా చాలా ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. తీరిక డొరికితే చాలు నగరమంతా తిరిగే స్థంటా. మొదట్లో ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఉండేది. ఇప్పుడు మెట్రోలో ప్రశాంతంగా గమ్మానికి చేరుకుంటున్నా. కొత్త కొత్త ప్రెట్ వర్లు వచ్చేశాయి. ఎంతదూరం ప్రయాణించాలన్నా ఇబ్బంది లేకుండా పోయింది. పుడ్ వీషయానికొన్నే.. హైదరాబాద్ దమ్ బిర్యానీ అంటే నాకు పిచ్చి. రెగ్యులర్గా తింటూనే ఉంటా. ఇక గల్లీల్లో దొరికే చికెన్ ఫ్రైడ్ రైస్, నూడుల్స్ బోస్ట్ మరెక్కడా దొరకదు. కొంచెం ప్రీ ట్రైమ్ దొరికినా.. గోల్గౌండ, చార్బూనార్, ఫిల్మ్ సిటీ చూసేందుకు ఇంట్రిస్ చూపిస్తా. అలాగే ఎటీ హాట్స్ ఈ నగరాన్ని మరింత ముందుకు తీసుకెత్తున్నాయి. చదువు పూర్తయ్యాక.. హైదరాబాద్ స్టోమిక్ మా దేశాభివృద్ధికి నావంతుగా కృషి చేస్తా'.

అనుబంధం గొప్పి

లోయిస్ మాండెల్స్ ను స్టోమండ్. పుదుచ్చేరికి చెందిన ఈ స్నేహితుని ద్వారా హైదరాబాద్ గురించి తెలుసుకుంది. 2017లో తొలిసారి ఇక్కడికి వచ్చింది. ఇక్కడి కల్చర్ ఆమెను కట్టిపడేసింది. హైదరాబాద్ రుచులు ఆమె మనసును దోచేశాయి. ఎంతలా అంటే ఏకంగా 'పో టు తంట హెల్మీ ఇన్ హైదరాబాద్' అనే బుక్ రాసెంతగా. పలు కంపెనీలకు కంటింట్ రైటర్లగా పనిచేస్తూ రచయితగా స్టీరపడుతున్నది. 'స్టోమండ్లో ఉన్నప్పుడు అక్కడ యూనివరిటీలో చదువుకోవడా నికి వచ్చే హైదరాబాదీలు నాకు పరిచయమే. అప్పట్లో ఈ నగరం పేరు కూడా సరిగ్గా పలకలేకపోయేదాన్ని. అనుకోకండా హైదరాబాద్కు రావాలనుకున్నా. ముందుగా మా పేరెంట్స్ వద్దన్నారు. నగరం గురించి తెలుసుకున్న తర్వాత గ్రెన్సిగ్స్ ఇచ్చారు. ఇప్పటికి మూడేండ్లు దాటిపోయింది ఇక్కడికి వచ్చి. నావరక్కెతే ఇక్కడే సెలీర్ మెంట్. అంతగా నచ్చింది నగరం. ఎందు కంటే.. బోలెడన్ని కారణాలున్నాయి. ఎవరినైనా ఆదరించే గొప్ప గుణం ఇక్కడ కనిపీంచింది. ఇక వాతావరణం బాగుంటుంది. నేను ఖాజాగూడ ప్రాంతంలో ఉంటున్నా. ఇక్కడి ప్రకృతి నన్నెంతో ఆకట్టుకుంది. కొండలు, గుట్టలు, సరస్వులు, చెట్లు.. అద్భుతంగా ఉంటుంది. ఇక చార్బూనార్ దగ్గర షాపింగ్, స్టీట్ పార్టీల గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే' అంటున్నది లోయిస్. లోయిస్ మంచి బోంజన ప్రియురాలు. ఇక్కడికి వచ్చిన పుటి నుంచి రకరకాల వంటకాలు రుచి చూడటమే పనిగా పెట్టుకుంది. 'ఘలానా చోట మంచి పుడ్ దొరు కుతుందని తెలిస్తే చాలు టెస్ట్ చేసే దాకా పదలను. ఆ విపరాలతోనే బుక్ రాస్తున్నా. ఈ నగరంలోని పొస్టారికల్ ఇకాన్స్ హైదరాబాద్ను ఎప్పుడూ స్టేప్లర్గానే ఉంచుతాయి. ఈ మూడేండ్లలోనే ఎంతో మార్గు చూశాను. వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నది. చూస్తుండగానే దగ్గరం చెరువుపై కేబుల్ బ్రిడ్జ్ తయారైంది. బయోడైవరీటీ పై ఓవర్ కూడా గొప్ప డెవలప్ మెంట్. అలాగే ఇక్కడ ఘనంగా జరిగే గణ్ణోళించు చుట్టూ, దసరా వేడుకలంటి చాలా ఇప్పం. వాటి వెనుక ఉన్న పోరాటిక గాఢలు వింటున్నప్పుడు చాలా ఆసక్తిగా ఉంటుండని చెబుతున్నది లోయిస్ మాండెల్స్. అమె ఇప్పుడు హైదరాబాద్తో ప్రేమలో ఉన్నది.

గ్యారా కద్దూ.. బారా కొత్స్వల్

నిజంగానే జరిగిన ఓ సంఘటనలోంచి ఈ సామెత పుట్టింది. సురవరం ప్రతాపరెడ్లీ ఈ సామెతను వివరిస్తూ.. నాటి సమాజ స్థితిగతులపై ఒక కథ కూడా రాశారు. అమాయక గ్రామీణులు పొట్ట చేత పట్టుమని పట్టణానికి వస్తే, ప్రతివాడూ తానే అధికారిని అంటూ ఎట్లా మోసం చేసేవాడో ఈ సామెత కండకు కడుతుంది. ఓ అమాయకుడు శివారు గ్రామం నుంచి పదకొండు ఆనపకాయల్ని అమ్ముటానికి వచ్చాడు. పుట్టపొత్తుపై పరుచుకొని కూర్చుంటే ఎవరెవరో వచ్చి నేను ఈ నగరానికి కొత్స్వల్ను, ఇక్కడ పర్మిషన్ లేకుండా కూర్చున్నందుకు 'గిరఫ్టోర్' చేస్తూ అని బెదిరించి ఒక కాయను పట్టుకొని పోయేవారు. ఇలాగే పదకొండు కాయలు మాయం అయిపోయాయి. పన్నెండో మనిషి వచ్చి 'నేనే అసలైన కొత్స్వల్ను. ఇక్కడ పనీ పాటూ లేకుండా భాళీగా ఎందుకు కూర్చున్నావే గిరఫ్టోర్ చేస్తా' అని బెదిరించాడట. దీంతో ఆ గ్రామీణుడు 'గ్యారా కద్దూ బారా కొత్స్వల్' అని ఏడుస్తూ కథంతా చెప్పాడట.

బోమ్మలు: మృత్యుంజయ్

జో కమ్ సోంచేతా హై ఓ జ్యాదా బోల్తా హై

ఆలోచన తక్కువగా ఉంటే మాటలు ఎక్కువగా వస్తాయి. మెదడు బరువుగా లేకపోతే నాలుక వదులుగా ఉన్నట్టే. ఉత్తరండకు ఊపులెక్కువ.

హైద్రాబాద్ కీ హవా ఏక లాఖ్ కీ దవా

నలబై, యాభై సంవత్సరాల కీండ హైద్రాబాద్ నగరానికి సంబంధించిన సామెత ఇది. ఆ బంగారు దినాలలో స్వచ్ఛమైన శీతల పవనాల వల్ల, గండిపేట్ నీళ వల్ల ఆరోగ్యాలు బాగుపడేవనీ, లక్ష రూపాయలు పెట్టినా దౌరకని మందు హైద్రాబాద్ గాలి అనీ వ్యాధులు ఈ సామెత రూపంలో చేపేవారు. ఇప్పుడు మనం "ఏవి తల్లి నిరుడు కురిసిన పిామసమాచాములు" అని పాదుకోవలసిన దుస్థితి.

శక్కర్ పుర్తునా గూడ్ గభ్రానా

'ఈ మామిడిపండ్లు తియ్యగా ఉంటాయా' అని తోపుడు బండిమీద మామిడిపండ్లు అమ్మే ఒక ముసలి ముసల్చున్నను అడిగితే, నిరక్కరాస్యుడిలా కనబడే ఆ ముదుసలి ఈ సామెతను చెప్పాడు. అంటే, ఈ మామిడి పండ్ల తియ్యదనాన్ని కనుక శక్కరు చుస్తే 'అయ్యా నా కంటి తియ్యగా ఉందే' అని సిగ్గు పడతడట. ఇక బెల్లమేమో 'అబ్బో ఇంత తియ్యదనమా' అని గాభరా పడ్డుండట. నిరక్కరాస్యుల భావా చాతుర్యానికి ఇదొక మంచి తార్కాణం.

(పరవస్తు లోకేష్వర్ రచన 'హైద్రాబాద్ జనజీవనంలో ఉర్తూ సామెతలు' నుంచి)

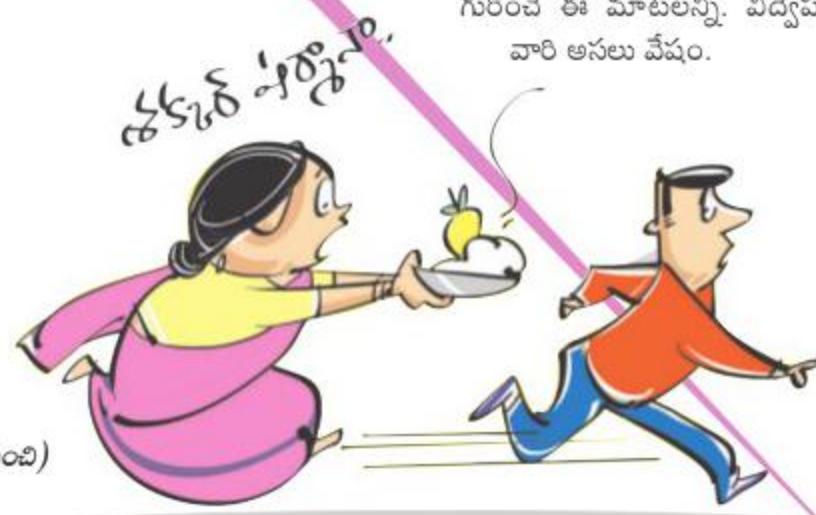
పహలే తెంప్, పహలే తెంప్.. ఇత్తే మే గాడీ నికల్ గయా

నవాబులకు మర్యాదలు ఎక్కువ. ఇద్దరు నవాబులు ప్లాట్ఫాంపై కలుసుకుని సలాములు సమర్పించుకున్నారు. ఇంతలో రైల్ గాడీ వచ్చింది. 'ముందు మీరు ఎక్కుండి' అని ఒకరు మర్యాద చూపితే.. 'లేదులేదు. తమరే ఎక్కుండి' అని మరొకరు గుజారిష్ (విస్మయం) చేశారు. అంతలోనే, రైలు రావడమూ జరిగింది. పోవడమూ జరిగింది. మర్యాదలు మితిమీరినప్పుడు ఈ సామెతను గుర్తుచేసుకుని నవ్వుకుంటారు.

బగల్ మే చురి మూమే రాం రాం

కొన్ని రాజకీయ పార్టీలకూ కొండరు మేకవస్తే నేతులకూ ఈ సామెత అతికీనట్టు సరిపోతుంది. కనబడుండా కడుపులో కత్తులు దాచుకొని, పెదాల మీద మాత్రం రామనామం జపించేవాళ్ళ గురించే ఈ మాటలన్నీ విద్యేషమే వారి అసలు వేషం.

మనువు మే మహాన్ ఐహం

ఒక్కసారి ప్రాదరాబాద్ గాలి తాకితే చాలు.. ఏదో ఆప్యాయత పలకలంచినట్టుగా అనిపిస్తుంది. ఇక్కడి ఇరానీ చాయ్ తాగితే.. జహ్వాజస్తు ధన్యమైందనిపిస్తుంది. ఇకబర్యానీ రుచి చూస్తే.. దాని కోసమే భాగ్యనగలికి పదే పదే రావాలనిపిస్తుంది. మనుషుల్లో ఆప్యాయత, వేషభాషల్లో విలక్షణత ప్రాదరాబాద్కు ఖండాంతర భ్యాతిని కట్టబెట్టాయి. సామాన్యండి నుంచి సెలబ్రేటీల వరకూ అందల మనుషుల్లో షాన్ ఐహం ప్రాదరాబాద్ నిషాన్ పబిలంగా నివిచిపోయింది.

వెంటనే వచ్చేస్తా!

ప్రాదరాబాద్లో నా చిన్నప్పటి మొమరీన్ ఎప్పుడూ గుర్తుంటాయి. ఇక్కడికి వచ్చిన ప్రతిసారి వాటిని తల్పుకుంటూనే ఉంటా. నేను టోన్ వరకూ చదివిన సెయింట్ అన్న గర్చి ప్రో స్కూల్, మా ఇల్లు, ప్రాదరాబాద్ ప్రోండ్ని నేనెప్పటికీ మర్చిపోలేను. మేం ముంబయికి వెళ్లాల్సి వచ్చినప్పుడు, ఈ నగరాన్ని వదిలిపోతున్నామని చాలా బాధపడ్డాను. ఇప్పటికీ ప్రోదరాబాద్లో ఏ ప్రోగ్రామ్కి పిలిచినా, వెంటనే ఒప్పేసుకుని హ్యాపీగా వచ్చేస్తాను.

- టుబు

నా కోసం ఓ గది!

ప్రాదరాబాద్ నా జన్మస్థానం. ఇక్కడే పుట్టాను.. అందుకేనేమో ఎవరు ప్రాదరాబాద్కి పిలిచినా పరిగెత్తుకుంటూ వస్తాను. నా ప్రైండ్ (అమ్మ అని పిలుస్తాను) శోభా ప్రసాద్ వాళ్లించికీ తరచూ వస్తుంటాను. ఫిల్మ్సగర్లోని వాళ్లింట్లో నాకోసం ఓ రూమ్ ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది. నేనెప్పుడు వచ్చినా బ్యాగ్ మోసుకు రావాల్సిన పని లేదు.. అందులో నా పిల్లల బొమ్మలతో సహా అన్ని ఉంటాయి. ఆ రూమ్కి సుష్టు అని పేరు పెట్టింది అమ్మ. ముఖ్యంగా తను పెట్టి కాఫీ, తెలుగింటి పచ్చలు, భక్షాలు అంటే నాకెంతో ఇష్టం. ప్రాదరాబాద్ కల్పర్ గురించి చెప్పడానికి మాటలు చాలపు. ప్రపం చంలోని అద్భుతమైన వారసత్వ నగరాల్లో ఇదొకటి.

-సుస్మితా సేన్

నా పుట్టినిల్లు

నేను పుట్టింది ప్రాదరాబాద్లోనే. కాకపోతే ఇక్కడ చదువుకో లేదు. కానీ, మా ప్యామిలీ మొత్తం ఇక్కడే ఉండటం వల్ల వేసవి సెలవుల్లో వచ్చేదాన్ని. మా తాతయ్య ఎప్పుడూ నన్ను తెలుగు లేదా ఉర్కులోనే మాటల్లడమనే వారు. నా రూట్స్ ఈ సిటీలోనే ఉన్నాయి. అందుకే నేను పక్కా ప్రాదరాబాద్ అని గర్వంగా చెప్తా.

-అదితీరావు ప్రాదరి

యునీక్ సిటీ

నాకు బాగా నచ్చే నగరాల్లో ప్రాదరాబాద్ ఒకటి. భాగ్యనగర చారిత్రక నేపద్ధం, కట్టడాలు, సంస్కృతి, సంప్రదాయాలంటే చాలా ఇష్టం. ఇక్కడ చేతి వాచీల దగ్గరి నుంచి ఎత్తిక్క ఘ్యపన్ వేర్ వరకు యునీక్గా, ట్రైండీగా ఉంటాయి. నేనెప్పుడు ప్రాదరాబాద్కి వచ్చినా కొత్తగా ఫీలవ్సను. బాగా పరిచయం ఉన్న నగరానికి వచ్చానన్న అనుభూతికి లోనవుతాను.

- ఐశ్వర్య రాయ్

మరచిపోలేని ఆతిథ్యం

టెక్కాలజీలో వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న పురాతన నగరం ప్రాదరాబాద్. ఈ టెక్కాలజీ సెంటర్లు మరింత వృద్ధి చెందుతూ వరల్ల ఫేమస్ ప్రాదరాబాద్ బిర్యానీని ఇంకా పాపులర్ చేయాలని కోరుకుంటున్నా. ప్రాదరాబాద్ ఆతిథ్యాన్ని ఎప్పటికీ గుర్తుంచుకుంటాను.

- ఇవాంక ట్రుంప్

బాల్యంలో వేసవి విడిది

నా చిన్నప్పుడు నాలుగైడు సంవత్సరాలు ప్రాదరాబాద్ టోలివోకీలోని అమ్మమ్ము ఇంట్లో పెరిగాను. తర్వాత ఇక్కడ్చుంచి వెల్లిపోయినా వేసవి సెలవులకు ప్రాదరాబాద్ వచ్చేవాడిని. రెగ్యులర్గా చార్యినార్కు వెళ్లు ఉండేవాడిని. ప్రాదరాబాద్ మా అమ్మవాళ్ల ఉరు అని ఎప్పుడూ చెప్పు ఉంటా. ఎద్దొనా ఘాటింగ్, క్రికెట్, ఈవెంట్స్కి ప్రాదరాబాద్ వస్తున్నప్పుడు చాలా ఎగ్గయిటేంగ్గా అనిపిస్తుంటుంది. నాకు ప్రాదరాబాద్ పాలీమన్నా, బిర్యానీ అన్నా చాలా ఇష్టం.

- పౌరుక్ జ్ఞాన్

భాగ్యనగరం నిర్వితమైందే పవిత్రమైన ప్రేమ ప్రాతిపదికన. ప్రేమున్న చోట విద్యోషానికి తావులేదు. అందుకే శతాబ్దాలుగా హైదరాబాద్ అస్తిత్వం చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నది. నాటి పాలకుల అసమర్థత కారణంగా కొన్ని సార్లు హైపమ్యాలు పొడచూపినా.. అసలు నిసలు హైదరాబాదీ ఎప్పుడూ అలాయ్ బలాయ్నే కోరుకుంటాడు. పరమత సహనాన్ని కాంక్షిస్తాడు. ఈ నిద్ధాంతాన్ని బలపరిచే సంఘటనలు చరిత్రలో కోకొల్లలు. ఈ వాదనకు సాక్షిగా నిలిచే చాలిత్రక చిహ్నాలు నగరంలో చాలాచోట్లు నేటికి దర్శనమిస్తానే ఉన్నాయి. అలాంటి ఆలయాలే ఇవి.

పరమత సహనానికి

ప్రతీకలు

**సీతారాంబాగ్
సీతారామ
ఆలయం**

జంటనగరాలోని అతి పురాతమైన ఆలయం సీతారాం బాగ్ గుడి. మల్లేపల్లి-ఆసిఫ్ నగర్ వెళ్లేదారిలో

ఉంటుంది దేవాలయం. మూడో, నాలో నిజాంల పరిపాలనా కాలంలో నిర్మించారు. సుమారు 20 ఎకరాల సువిశాల స్ఫురితాలో చక్కబీ పూడోటల నడుపు ఉంటుంది. రాజస్థాన్ పాలరాతితె

మలచిన సీతారాముల విగ్రహాలు

చూడముచ్చటగా ఉంటాయిక్కడ. అసఫ్

జాహీల పాలనా కాలంలోని ప్రముఖ

మార్యాదీ వ్యాపారి శ్రీ పురానమాల్

గనేరీవాలా నిర్మించాడు. దేవాలయం

చుట్టూ ఉన్న ఎత్తుయిన ప్రాకారం యూరోపియన్

వాస్తుశైలిలో కోటగోడను తలపించేలా

ఉంటుంది. ఆలయ ప్రాంగణంలోనే పరదరాజ

స్వామి దేవాలయమూ ఉంది. నాలో నిజాం

నవాబ్ నాసిర్-ఉద్దోలా సీతారాంబాగ్

ఆలయ అభివృద్ధికి సహకరించ

డంతోపాటు నిర్వహణకు ఆదాయం

సమకూర్చలా పంటభూములను

జాగీరుగా ప్రకటించడం

విశేషం.

**కిషన్బాగ్
మురళీ మనో
హరాలయం**

బంతుకప్పు 29 NOV 2020

బహుదూర్పురాలోని కిషన్బాగ్ దేవాలయం హైదరాబాద్ లోని అతిపురాతన ఆలయాలలో ప్రధానమైంది. అసఫ్జాహీల పాలనా కాలంలో.. వకీలుగా, ప్రముఖ దౌత్యవేత్తగా పనిచేసిన రాజు రఘురాం 150 సంవత్సరాల క్రితం ఈ మురళీ మనోహరస్వామి ఆలయాన్ని నిర్మించారు. ఆలయ నిర్మాణానికి మూడో నిజాం ప్రభువు సికిందర్జి జాగీరులు సమర్పించాడని చరిత్రకారులు చెబుతారు. ఏటా కృష్ణాప్పమికి ఇక్కడ పెద్ద ఎత్తున ఉత్సవాలు జరుగుతాయి. ఆరోజు జరిగే రథోత్సవం కన్నులపండువగా సాగుతుంది. ఆలయ నిర్వహణకు నిజాం నవాబులు ఇతోధికంగా సాయం అందించడం విశేషం.

... డాక్టర్ మల్లాది కృష్ణానంద

జాం సింగ్ బాలాజీ ఆలయం

పైదరాబాద్ గుడిమల్కె
పూర్లో జాం సింగ్ బాలాజీ మహాదేవ్ గుడి
చరిత్ర ఆ తలయమంత
పవిత్రమైంది. కుతుబ్ షా
హీల పాలనలో భద్రాచ
లంలో రామదాసు శ్రీరామునికి
ఆలయం నిర్మిస్తే.. మూడో నిజాం
ప్రభువు సికిందర్జా హాయాంలో
ఆయన సైన్యంలో ఉన్నతాధికారిగా
ఉన్న రాజపుత్ర వీరుడు జాం సింగ్ రు
వేంకట్ శ్వర ఆలయాన్ని నిర్మించాడు. ఆ
పక్కనే కుతుబ్ షా హీల నిర్మాణ శైలిలో
మనీమను కట్టించి మతసామరస్యాన్ని
చాటి చెప్పాడు. నేటికీ దీనిని జాం సింగ్
బాలాజీ మందిరం అనీ, జాం సింగ్ మనీమనీ
ఆయన పేరిటే పిలుస్తుంటారు. పక్కపక్కనే ఉన్న
విభిన్న మతాలకు చెందిన రు రెండు చారిత్రక
నిర్మాణాలు సగటు పైదరాబాద్ నిఖార్పయిన
మనసును చాటుతాయి.

ఈ ఆలయ నిర్మాణం వెనుక ఓ చిన్న కథ ప్రచారంలో ఉన్నది. సికిందర్ జా బహదూర్ (1803–1829)
హాయాంలో జాం సింగ్ సైన్యంలో ఉన్నతాధికారిగా విధులు నిర్వించేవాడు. మేలు రకం గుర్రాలను
ఎంపిక చేయడంలో ఆయన సిద్ధహస్తుడు. నిజాం సైన్యం కోసం అశ్వాలు కొనుగోలు చేయాలని
మంజారు చేసిన నిధులతో 1810 ప్రాంతంలో జాం సింగ్ తన ఆరాధ్య దైవమైన బాలాజీ
ఆలయాన్ని నిర్మింపజేశాడు. తిరుమలలోని వేంకట్ శ్వరాలయం, కంచి కామాక్షి
దేవాలయాల నిర్మాణశైలిలో విశాలమైన ప్రాంగణంలో దీన్ని కట్టించాడు.

నిజాం ప్రభువు అభ్యర్థన మేరకు దీని చెంతనే మనీమను కట్టిం
చాడు. బాలాజీ ఆలయం ప్రాంగణంలోనే శివాల
యమూ ఉంది. హిందూ సంస్కృతిలోని
అద్వైత తత్త్వాన్ని చాటిచెప్ప
డంతోపాటు మతసామరస్య
నికి చిరునామగా నిల
బెట్టింది.

అసఫ్జాహీల కాలంలో
డిల్లీనుంచి ఎందరో కాయస్తులు
పైదరాబాద్కు వచ్చి స్థిరపడ్డారు.
వారిలో కొండరు నిజాం కొలువులో
ఉన్నత ఉద్యోగాల్లో స్థిరపడి ఆర్థిక వ్యవహ
రాలు చూసుకునేవారు. అలాంటి వారిలో
ఒకరు రాజు భవానీప్రసాద్ భట్టాగ్రహ. రాజునేవకులకు జీతభత్యాలు
చెల్లించే అధికారిగా ఉండేవాడు. రాముడంటే ఆయనకు వల్లమాలిన
భక్తి. పెండ్లీడుకొచ్చిన కొడుకు ఆకస్మాకంగా చనిపోవడంతో భవానీప్ర
సాద్ బాగా కుంగిపోయాడు. ఆ ఆవేదన నుంచి బయటపడటానికి
రామాలయం నిర్మించాలనుకున్నాడు. అత్తాపూర్ సమీపంలోని రామ్
బాగీలో ఆలయ నిర్మాణ ఘనులు మొదలయ్యాయి. ఇంతలో ఓ రోజు
శ్రీరాముడు భవానీప్రసాద్ కలలో కనిపించి 'నా విగ్రహాలు గద్వాల

సంస్కారంలో
ఉన్నాయని చెప్పా
డట. దాంతో గద్వాల నుంచి
విగ్రహాలను తెప్పించి ప్రతిష్టకు
ముహూర్తం నిర్మించారు. 1812లో విగ్రహ
ప్రతిష్ట జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి అప్పటి నిజాం
సికిందర్జా హోజురయ్యారు. అంతేకాదు ఆలయ అర్థకులకు
రోజుకు రూ.2 చోప్పున భృతి మంజారు చేశారట. ఆలయ నిర్వహ
ఇకు కూడా నిధులు కేటాయించారు.

కార్బోరైట్ నిట్ట!

రు రిశ్రమలు ప్రైదరాబాద్కు కొత్తేమీ కాదు. వందేళ్ క్రితమే చెప్పధాల నుంచి పొగాకు పరకు రకరకాల పరిశ్రమలు ఇక్కడ వృద్ధి చెందాయి. పొగా టూర్స్, జిందా తిలి స్న్యాట్, చార్మినార్ సిగరెట్స్.. లాంటి ఎన్నో బ్రాండ్లు దూబ్బాల తరబడి మార్కెట్‌ను కైవసం చేసుకున్నాయి. అనుకూలమైన వాతావరణం, రవాణా సౌకర్యాలు, విస్తారమైన ఖనిజాలు... అన్నింటికి మించి, సంస్కరిత క్లీం భావించే మానవ వనరులు.. ఇక్కడ నెలకొల్పిన ప్రతీ పరిశ్రమనూ విజయవంతం చేశాయి. మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవడం ప్రైదరాబాద్ మరో ప్రత్యేకత. అందుకే గ్రోబ్లైజేషన్ తర్వాత వచ్చిన పటీ, బయోబీక్యూలజీ ఏప్లవాన్ని వెనువెంటనే అందిపుచ్చుకుంది. సత్యం లాంటి కంప్యూటర్ దిగ్గజాలైనా... డాక్టర్ రెడ్డినీ, అరబించో ఫార్మాసీ, శాంతా బయోబీక్ లాంటి బోపు సంస్కరితానికి నగరంతో పాటే విస్తరించాయి. ఇక పర్యాటకం, మెడికల్ టూరిజంలో అయితే ఎవరికీ అందనంత ఎత్తులో ఉంది.

సరికొత్త దూకుడు

ప్రైదరాబాద్ శరవేగంతో దూసుకుపోతున్నా... నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలలో ఇక్కడి ప్రజలకు మొండిచెయ్యి మిగులుతున్నదనే ఆగ్రహం ఉద్యమాలకు దారితీసింది. కేసీఆర్ నేతృత్వంలో ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడింది. ఆ తర్వాత తెలంగాణకు కలికితురాయిగా ఉండే ప్రైదరాబాద్‌ను మరింతగా అభివృద్ధి చేసే ప్రయత్నాలు మొదల య్యాయి. పరిశ్రమల స్థాపనలో అడుగుగునొ ఆటంకాలను స్టోప్సు ఉంటాయని, ప్రభుత్వాల మీద చిరకాల విమర్శ ఉంది. దాన్ని తిప్పి కొడుతూ, 15 రోజుల్లోనే పరిశ్రమ ఏర్పాటుకు

మహానగరం అంటే మాటలు కాదు... లక్ష్లలమంచికి ఉపాధిని కల్పించాలి.

రోజూ కోటి ఆశలతో వచ్చే కొత్త పొరులకు ఛి దారి చూపాలి. ఇనుమంత అజాగ్రత్తగా ఉన్నా, వ్యవస్థ కుప్పుకూలిపోతుంది. నగరం వలసపోతుంది. అలాంటిది, వందల ఏండ్లూగా భాగ్యనగరంగా తన ఉనికిని నిలబెట్టుకుంటూనే ఉంది ప్రైదరాబాద్. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడిన తర్వాత, ప్రైదరాబాద్ విశ్వ నగరంగా రూపుదిద్దుకున్నది..

నోవోర్స్

నాలెక్స్ సెంటర్,
టాటా బోయింగ్ కర్నూ

గారం లాంటి అనేక ప్రాజెక్టులు నిర్మింగా సాకారమయ్యాయి. ప్రాక్టర్ అండ్ గాంబిల్ 400 కోట్లతో ఇక్కడ కర్నూగారాన్ని ఏర్పాటు చేయసంది, హ్యాండెయ్ సైతం ప్రైదరాబాద్కు వస్తానంటూ చర్చలు జరుపుతోంది. ఇక ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద 'ఫార్మాస్యూటికల్' ఇండస్ట్రీల్ పార్క్' అయినా ఫార్మాస్యూటిక్లో గురించి ఎంత చెప్పుకున్నా తక్కువే! పదిహేడు వేల ఎకరాలలో, 150 సంస్కరితో, లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులతో రూపొందుతున్న రు మంత్రనగరం... ప్రైదరాబాద్ను దేశానికి బోపుదరాజధానిగా మార్చబోతున్నది. అనుష్యామైన ప్రాజెక్టులు, భారీ పరిశ్రమలే కాదు... ఆర్థికరంగానికి అంకుర పరిశ్రమలు కూడా కీలకమే! అందుకే స్టోర్స్‌ను ప్రోట్స్పెంచడంలో ప్రైదరాబాద్ ముందంజలోనే ఉంది. వెయ్యికి పైగా స్టోర్స్‌లకు ప్రాణం పోసింది. స్టోర్స్ పెలకు అనుకూలంగా ఉన్న ఇలాంటి వాతావరణం వల్ల... స్టోర్స్, అర్పన్ కిసాన్ లాంటి సంస్కరితులు వార్తల్లో నిలిచాయి. ఆసియాలోని 30 ఎండ్లలోపు 30 మంది ప్రతిభావంతులలో ఏకంగా అయిదుగురు ప్రైదరాబాద్లకు చోటు దక్కింది. ఇదంతా ఆరంభమే!

ఫలితం అనుమత్యం

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన దగ్గర్నుంచీ నగరానికి ఉన్న ఉజ్యల భవిష్యత్తును గమనించి ప్రతిష్ఠాత్మక సంస్కరిత్వం తరలి చేయాయి. మన దేశంలో తొలి ఐకియా స్టోర్స్ కు ప్రైదరాబాద్ గమ్మామైంది. నగర శివార్లలో రెండులక్షలకు పైగా చదరపు అడుగులతో, ప్లైప్కార్డ్ తన భారీ పుల్ఫెల్మెంట్ సెంటర్స్ ను నెలకొల్పింది. మొబైల్ దిగ్గజం 'వనప్పున్' పరిశోధన కేంద్రం,

దాశరతి రంగాచార్య.. ఉద్యమాల భానుడు, తెలుగువారి వ్యాసుడు! పన్నెండేండ్ల వయసులోనే ప్రజా పోరాటాలకు అంకితం అయ్యారు. తెలంగాణ సాయిధ పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. నగర పాలక సంస్థలో ఉద్యోగం చేశారు. ‘పైదరాబాద్ నా అంతరాత్మ’ అని ప్రకటించారు. ఆయన ‘జీవనయానం’లోని కొన్ని జ్ఞాపకాలు, కొంత అంతర్భద్రనం..

పైదరాబాద్

జ్ఞాపకాలు

నా అక్షరం

నేను పైదరాబాద్ చేరుకోవడం వల్ల వ్యక్తిగతంగా నాకు కొన్ని ప్రయోజనాలు చేకూరాయి. ఈ బడిలో, నగరం ఒడిలో చాలా నేరుకు

న్నాను. నా రఘవలకు స్వార్థి పొందాను. విశాల పరిధిలో ప్రవేశించాను. వివిధ నాగరికతలు - వివిధ భాషలు - వివిధ సంస్కృతులతో పరిచయం - సాన్ని హిత్యం ఎర్పడాయి. పాతబస్టి, కూలు తున్న దేవిటులు - కన్నముస్తున్న నవాబుల జీవితం - పాతనాగరికత జాడ విడు వని బస్తీలు - పురాతన పరిమళం వదలని పత్తర్మస్తీ ముత్యాల దుకాణాలు - మతం వాసన వదల్లేక జరుగుతున్న రాజకీయ కల్గోలాల మధ్య మత సహజీవనం నన్ను ఎంతగానో ఆక్రమించాయి. కార్బోరేషను కార్బూలయంలో మంచి గ్రంథాలయం ఉండేది. ఉర్రూ, తెలుగు, హిందీ పుస్తకాలు అనేకం ఉండేవి. పురాతన ‘భారతి’ ప్రతులు ఉండేవి. అది నాకు విందు. ఉర్రూ కవిత్వపు సాగులు ఇక్కడే అర్థం అయి నాయి. అన్ని పార్టీలు - భాషల కొన్నిలల్లు నన్ను అభిమానించారు. ఒక్కిద్దరు కమ్యూనిస్టులు ఉండేవారు. పోలీసు చర్య తరువాత పాతబస్టి ముస్లిములను తొలుత కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రభావతం చేసింది. కమ్యూనిస్టులు ప్రజలను వదిలి - వాదాలను ఆశ్రయించిన తరువాత - ముస్లిములను మత పార్టీలు ఆక్రమించాయి. ఇప్పటికే పైదరాబాద్ ఉర్రూ కవులు, రచయితల్లో ఎక్కువ మంది ప్రగతిశీలురు.

నాటికీ నేటికీ ఈ భూమి వసుంధరయే. ఏనాటి నుంచి దోచుకుంటున్నారో! అయినా కామధేనువు. అక్షయంగా అందిస్తూనే ఉంది. భరత ధాత్రి శాంతభూమి. ఏనాడూ ఎవరి మీదకూ దండెత్తలేదు. తోలినుంచి ఎందరో ఈ నేలను ఆక్రమిస్తూనే ఉన్నారు. ముసల్యానులు దండెత్తక ముందు వచ్చినవారు ఉన్నారు. వారంతా భారతీయులు అయిపోయారు. ముసల్యానులు భరతభూమికి వస్తున్నారు. వారికి తోలుత సింధునది దర్శనమిచ్చింది. వారు సును ‘హాగా పలుకుతారు. వారికి ఇది హిందుస్తాన్ అయింది. ఇక్కడి ప్రజలు హిందు వులు. అప్పుడు ఇది మతవాచకం కాదు. ముసల్యానులు ఈ ధాత్రిని సుమారు వేయేళ్లు పాలించారు. తాజీమహాలు వారి పరిపాలనకు చిప్పుంగా మిగిలిపోయిన ప్రేమధామం. ఈస్థిం డియా కంపెనీ వారు వ్యాపారం కోసం తూర్పు తీరానికి చేరారు. చాలా భాగం భరత ధాత్రిని గెలిచారు. పాలించారు. 1857 తరువాత బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం ఈ నేలను పాలించింది. వారికి హిందు- ముస్లిం ఐక్యత కంటగింపుగా పరిణమించింది. అప్పుడు వారు హిందు పదాన్ని మతంగా మార్చారు. మత కలహలతో చిచ్చుపెట్టారు. భరత ధాత్రిని చీలిగాని వదలలేదు.

* * *

1859లో అనుకుంటూ ఒకసారి నెప్రూగారు పైదరాబాద్కు వచ్చారు. ప్రధానికి పోరసన్నానం జరిగింది. పైదరాబాద్ - సికింద్రాబాద్ల ఉభయ మేయర్లు రెండు పూలదండలు వేశారు.

ఉర్రూ, తెలుగు భాషల్లో ఇద్దరు సన్నాపత్రాలు చదివారు. నెప్రూగారికి ఎందుకో ఇది నష్టలేదు. ‘ఒక్క నగరానికి ఇద్దరు మేయర్లు?’ అన్నారు. జవహర్లాల్ నెప్రూగా భారత ప్రధాని మాత్రం కారు - వారు ఆధునిక భారత నిర్మాత, సోష్యలిస్టు, మంచి చారిత్రక దృక్కుదం కలవారు అని దానికి వారి ‘డిస్ట్రిబ్ ఆఫ్ ఇండియా’ సాక్ష్యం. అయితే వారికి అతివిశ్వాసం. తాను చెప్పిందే సత్యం అని నమ్మకం. అది కాదంటే పిచ్చికోపం! మైకులు నేలకొడ్డారు. పుస్తకాలు, కాగితాలు విసిరికొడ్డారు. ధుమధుమలాడ్డారు. వారిని శాంతపరచడం వారి కూతురు ఇందిరాగాంధీకి మాత్రమే సాధ్యం అయ్యాడి. అందుకే నెప్రూగు ఎవరూ ఎదురు చెప్పరు. అతను అన్నది చెల్లాలి. అందుకే అన్నాను:

**ఒక్క దేలు కాలముండరాదన్నారు
పెక్కు రేలు యుగము వచ్చేననిల
ఎప్పుడయిన రాజ్యమేలువా డొక్కుడే
విశ్వజనులవాణి వినర రంగ!**

సాంస్కృతికంగా ఉభయ నగరాలకు చారిత్రక నేపథ్యంలో ఎంతో అంతరం ఉంది. అది చెప్పి గలవారు లేరు. నెప్రూగు కాదనలేక ఉభయ నగరాల కార్బోరేషన్లను విలీనం చేసే చట్టం చేశారు. అప్పుడు సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్య మంత్రి - సంజీవయ్యగారు స్థానిక పరిపాలనా మాత్రులు. పైదరాబాద్ కార్బోరేషను ఆఫీసు మూసీకి ఆపల - పాత పట్టుంలో - దారుల్చి పాలో ఉండేది. ‘దారుల్ పిపా’ అంటే సర్గారీ దవాభాన. కులీ కుతుబ్ షా కట్టించిన వైద్యశాల వల్ల ఆ వీధికి ఆ పేరు వచ్చింది. శిథిలమైన దారుల్ పిపా కట్టడం ఇంకా ఉంది! అది దాటితే కూలనున్న దేవిటులు. అటు తరువాత ‘మీర్ ఆలం మండి’ ఆ తరువాత చార్ కమాన్ - గుల్ఫ్ హాజ్ అటునుంచి చార్మినార్ పాపో అలీ బండ నుండి ఫలక్సుమాకు దారి. పైదరాబాద్లోని ప్రతి గల్లీ నాకు ఎరుకే.

(‘జీవనయానం’ నుంచి)

రాశి ఫలాలు

29-11-2020 నుంచి 5-12-2020 వరకు

మేషం

ఈ వారం మొదట్లో అనుకూలంగా ఉంటూ, క్రమేఖీ పని భారం పెరగవచ్చు. పనులలో చిన్నచిన్న అవాంతరాలు, ఉద్యోగంలో సంతృప్తి ఉంటాయి. వృత్తి, వ్యాపారం లాభ సాచీగా ఉంటుంది. ఆదాయం స్థిరంగా ఉన్నా ఖర్చులు పెరగవచ్చు. సంఘంలో పేరు ప్రతిష్టలు, సహాయ సహకారాలతో పనులు పూర్తి చేస్తారు. పనిలో సైపుళ్ళం వల్ల గుర్తింపు పొందుతారు. ఇంట్లో భార్యాపీల్లలతో సంతృప్తిగా ఉంటారు. పీలుల చదువు విషయంలో ఆటంకాలు రావచ్చు. ప్రణాళికతో ముందుకు వెళ్ళడం మంచిది. ఆలో చించి నిర్దయాలు తీసుకుంటారు. మానసికంగా కొంత ఇబ్బందిగా ఉన్నా పనిలో సంతృప్తి ఉంటుంది. నలుగురికి ఉపయోగపడే పనుల గురించి ఆలోచిస్తారు. ఫలితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు కొంత చేతికి అందుతుంది. పనులలో జాప్యం ఉండవచ్చు.

వృషభం

ఈ వారం ప్రారంభంలో అనుకూలత, చివరిలో ఖర్చులు ఉంటాయి. ఇంటి వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటుంది. అందరితో సంతృప్తిగా ఉంటారు. ఉద్యోగస్తులకు ఆఫీసు పనిలో సంతృప్తి లభిస్తుంది. అధికారులతో స్నేహంగా ఉంటారు. తోటివారితో అనుకూలత ఉంటుంది. అందరినీ కలుపుకొని పనులు చేస్తారు. క్రమకు తగిన ప్రతిఫలం ఉంటుంది. పనులలో నిమగ్గుమై చేయడంతో ఫలితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. వ్యాపారం, స్వయంవృత్తి లాభసాచీగా ఉంటాయి. పనివారితో మనస్వర్థలు ఉండవచ్చు. కుటుంబసభ్యులందరి సహకారం బాగా లభిస్తుంది. సాహిత్యం, సినిమాలపై మనసు నిలుపు తారు. ఇంటికి కావలసిన వస్తు, వస్తువులను కొనుగోలు చేస్తారు. ఆర్థిక పరిస్థితి స్థిరంగా ఉన్నా పెట్టుబడుల విషయమై కొంత జాగ్రత్త అవసరం.

మిథునం

వారం ప్రారంభం, చివరిలో ఖర్చులు ఉంటాయి. మిగతా రోజులు అనుకూలం. శ్రద్ధగా పనులు చేస్తా, ఉపికతో నిర్దయాలు తీసుకోవడం అవసరం. పనులలో తాత్కాలిక లాభాలు ఉంటాయి. శుభకార్య ప్రయత్నాలలో ఆటంకాలు ఉండవచ్చు. నలుగురి సహకారం తీసుకోవడం మంచిది. విద్యార్థులు శ్రమించాలి. క్రమకు తగిన ఫలితం ఉంటుంది. సమాజంలో మంచివారితో స్నేహానికి ప్రయత్నిస్తారు. దేవతా, గురుభక్తి పెరుగుతుంది. కొత్త పరిచయాలతో పనులలో ఆలస్యం ఉండవచ్చు. వ్యాపార ఒప్పందాలు అనుకూలిస్తాయి. ఆర్థిక లావాదేవీలలో కొంత ఇబ్బంది ఉండవచ్చు. భార్యాపీల్లలతో, కుటుంబసభ్యులతో అన్ని విషయాలు చర్చిస్తూ ముందుకు వెళ్ళారు. ఆధ్యాత్మికతమై మనసు నిలుపుతారు. డబ్బు చేతికి రావడంలో ఆలస్యమవుతుంది.

కర్కణికం

వారం ప్రారంభంలో అనవసరమైన ఖర్చులవల్ల కొంత ఇబ్బంది పడతారు. మిగతా రోజులు అనుకూలం. పనులలో బరువు, బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. ఆపోరం పట్ల జాగ్రత్తలు పాటిస్తారు. అనుకున్నట్లుగా పనులు పూర్తి చేస్తారు. నలుగురిలో మంచివేరు ఉంటుంది. స్నేహితులు, బంధువులతో మంచిమాట ఉంటుంది. సలహాలు, సూచనలతో పనులు పూర్తి చేస్తారు. పిల్లల చదువు, వారి ఉన్నత విద్యా ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగంలో తాత్కాలిక అనుకూలత ఉంటుంది. కొన్ని పనులలో ఆలస్యం జరిగినా పూర్తపుతాయి. వృత్తి, ఉద్యోగాలలో సంతృప్తి ఉంటుంది.

గుడి ఉమా మహేశ్వరశర్మ సిద్ధాంతి

ఎం.ఎస్స్., నిర్మల పంచాగకర్త
నల్లకుంట, ప్రాదురాబాద్., ఫోన్: 040-27651530
ఈ మెయిల్ : nirmalsiddhanthi@yahoo.co.in

సింహం

వారం ప్రారంభంలో అనుకూలం. చివరిలో ఖర్చులు ఉంటాయి. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలలో క్రమ అవసరం. ఫలితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. స్నేహానికి విలువ ఇస్తారు. రాజకీయ పనులలో వృద్ధా ఖర్చులు ఉండవచ్చు. న్యాయ సమస్యలలో ఫలితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. తలపెట్టిన పనులలో జాప్యం ఉండవచ్చు. కోర్టు కేసులలో బంధువులతో ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటారు. వృత్తి, వ్యాపారాలు బాగా కలిసి వస్తాయి. నిర్మాణ రంగం, రియల్ ఎస్టేట్, ఆలో మొబైల్ వ్యాపారాలలో ఉన్నవారు కొంత జాగ్రత్తగా పెట్టుబడులు పెట్టాలి. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తాయి. ఉత్సాహంతో పనులు చేస్తారు. సమస్యలను పట్టుదడలతో అధిగమిస్తారు. చదువు, వివాహ ప్రయత్నాలలో అందరి సహకారం అవసరం. శుభకార్యాలకు హజరపుతారు.

కన్య

వారం ప్రారంభం అనుకూలంగా ఉంటుంది. చివరిలో కొంత ఖర్చులు ఉండవచ్చు. తాత్కాలిక ప్రయోజనాలు ఉంటాయి. ఆశించిన మేరకు ఫలితాలు ఉంటాయి. పెట్టుబడులకు అనుకూలమైన వారం. ప్రయాణాలను వాయిదా వేసుకోవడం మంచిది. క్రయ విక్రయాలతో నిత్య వ్యాపారాలు అనుకూలిస్తాయి. ఆర్థిక లావాదేవీలు ఒక మోస్తరుగా ఉన్నా పనులు నెరవేరుతాయి. వృత్తి వ్యాపారాలలో బాధ్యత ఎరిగి పనులు చేస్తారు. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. ఆఫీసులో అధికారులతో, తోటివారితో స్నేహంగా ఉంటారు. సమయస్వార్థితో పనులు నెరవేరుకుంటారు. రాజకీయ, కోర్టు పనులలో ఖర్చులు పెరిగినా ఫలితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ఆదాయం స్థిరంగా ఉంటుంది. పెద్దల సహాయ సహకారాలు అందుతాయి.

తుల

వారం ప్రారంభంలో ఇబ్బందులున్నా మిగతా రోజులన్నీ అనుకూలిస్తాయి. ఉద్యోగస్తులు పై అధికారుల విమర్శలకు లోనుకొంత పనులు చేస్తారు. తోటి ఉద్యోగులతో అసహనంగా ఉండవచ్చు. పినిపై శ్రద్ధ నిలపడం అవసరం. బంధువులు, స్నేహితులతో అనుకూలత ఉంటుంది. భార్యాపీల్లలతో సంతృప్తిగా ఉంటారు. సంగీత, సాహిత్యాలపై మనసు నిలుపుతారు. సాంస్కృతిక, సాహిత్య కార్యక్రమాలకు హజరపుతారు. కావలసిన వస్తువులను కొంటారు. వాహనాలవల్ల కొంత కలిసివస్తుంది. అర్ధాషాషితులు, శని ప్రభావంతో అశాంతి, అనవసర కోపాలు, ఖర్చులు ఉండవచ్చు. విద్యార్థులు చదువుపై బాగా మనసు నిలిపితే అనుకూల ఫలితాలు ఉంటాయి. వృత్తి, వ్యాపారాలలో బరువు, బాధ్యతలు పెరగవచ్చు. ఆర్థిక పరిస్థితి అనుకున్నమేర ఉండకపోవచ్చు.

వృశ్చికం

ఈ వారం ప్రారంభంలో ఇబ్బందులున్నా క్రమేఖీ అనుకూలత ఉంటుంది. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలలో ఆటంకాలు ఉన్నా కొంతమేర కలిసివస్తుంది. చదువు అనుకూలిస్తుంది. అనుకూల ఫలితాలు ఉంటాయి. కొత్త పనులు, పెద్ద మొత్తంలో పెట్టుబడి పెట్టి చేసే పనులను కొన్ని రోజులవరకు వాయిదా వేసుకోవడం మంచిది. శుభకార్యాలు చేస్తారు. దేవతా, గురుభక్తి పెరుగుతుంది. మంచివారితో పెట్టుబడి చేయడం అందుతుంది. ఇంటికి కావలసిన దబ్బు, వస్తువులను కొంటారు. అనవసరమైన వాగ్యివాదాలు, చర్చలోకి వెళ్ళకుండా పనులు చేయడం అవసరం. సంగీత, సాహిత్యాలపై మనసు నిలుపుతారు. మంచి అవకాశాలకోసం ప్రయత్నాలు సాగిస్తారు. వృత్తి, వ్యాపారాలు సాఫీగా సాగుతాయి.

ధనుస్సు

వారం మధ్యలో ఖర్చులు ఉంటాయి. మిగతా రోజులు కొంతమేర అనుకూలంగా ఉంటాయి. వ్యాపార లావాదేవీలు లాభదాయకంగా ఉన్నా నిర్దయాలు జాగ్రత్తగా తీసుకోవాలి. పనులను పట్టుదలతో చేస్తారు. రాజకీయ, కోర్టు వ్యవహారాలలో వ్యధా ఖర్చులు ఉండవచ్చు. పెట్టుబడు లకు అంత అనుకూలమైన వారం కాదు, వాటిని కొన్ని రోజుల కోసం వాయిదా వేసుకోవడం మంచిది. ఇంట్లో భార్యాపీల్లలతో సంతృప్తిగా ఉంటారు. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. సహాయ సహకారాలు అందుతాయి. విందులు, వినోదాలకు, సమావేశాలకు హజరపుతారు. ఆరోగ్య నియమాలు, ఆపోరసూత్రాలు పాటించడం మంచిది. అనవసరమైన ఖర్చులవల్ల ముఖ్యమైన పనులు వాయిదా పడవచ్చు. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తాయి.

మకరం

వారం చివరిలో ఖర్చులు ఉంటాయి. మిగతా రోజులు మామూలుగా ఉంటాయి. ప్రయత్నాలు తాత్కాలికంగా ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగస్తులు ఆఫీసులో షై అధికారులు, తోటివారితో స్నేహంగా ఉంటారు. గత పెట్టుబడులకు ప్రతిపలం అందుతుంది. సంప్రదింపులతో మంచి ఫలితాలను పొందుతారు. ఖర్చులు పెరుగుతాయి. నియంత్రణ అవసరం. రాబడి స్థిరంగా ఉన్నా ఖర్చులవల్ల పనులు వాయిదా పడతాయి. వృత్తి, వ్యాపారాలలో పనిభారం పెరుగుతుంది. బంధువరంతో అనుకూలంగా ఉంటుంది. విద్యార్థులు త్రమించాలి. తగిన ఫలితాన్ని పొందుతారు. అన్ని విషయాలలోనూ ఆచిత్తుచి వ్యవహరించాలి. అనవసరమైన చర్చలకు, వివాధాలకు దూరంగా ఉండటం మంచిది. పనులపై మనసు నిలుపుతారు.

కుంభం

వారం ప్రారంభంలో ఖర్చులు ఉంటాయి. మిగతా రోజులు అనుకూలం. శుభకార్యాలవల్ల ఖర్చులు పెరుగుతాయి. తలపెట్టిన పనులు పూర్తి వుతాయి. సమాజంలో మంచి పేరు సంపాదిస్తారు. విద్యార్థులు సమయస్వాస్తితో ఉంటారు. పోటీ పరీక్షలలో అనుకూల ఫలితాలు ఉంటాయి. ఉన్నత విద్యా ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగ ప్రయత్నంలో ఉన్నవారికి తాత్కాలిక ఉద్యోగం లభిస్తుంది. పెద్దల సలహాలు, సూచనలతో శుభకార్యాలు చేస్తారు. త్రమకు తగిన ప్రతిపలం ఉంటుంది. ఖర్చులు మాత్రం పెరుగుతాయి. అనుకున్నమేర రాబడి పెరగక పోవచ్చు. నియంత్రణ అవసరం. ప్రవచనాలు, ఆధ్యాత్మికతపై మనసు పెడతారు. ప్రయాణాలు అనుకోకుండా వాయిదా పడతాయి. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ చూపుతారు.

మీనం

వారం ప్రారంభంలో ఖర్చులు ఉంటాయి. మిగతా రోజులు అనుకూలిస్తాయి. కోర్టు పనులు కలిసి పస్తాయి. రాజకీయ, ప్రభుత్వ పరమైన చిక్కులు ఉండవచ్చు. రావలసిన డబ్బు అందుతుంది. కొత్త పనులు ప్రారంభించడానికి అన్ని విధాల అనుకూలమైన సమయం. వ్యాపార విస్తరణ చేస్తారు. వృత్తి, వ్యాపారాలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి. వివాహం, ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు అనుకూలిస్తాయి. శుభకార్యాలు చేస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు షై అధికారులతో సత్యంబంధాలు ఉంటాయి. తోటి ఉద్యోగుల స్నేహ స్వేచ్ఛల బాగా కలిసిపస్తుంది. ప్రశంసలను అందుకుంటారు. అన్ని విధాలుగా కలిసిపస్తుంది. అందరినీ కలుపుకొని పనులు చేయడంతో అనుకూల ఫలితాలు ఉంటాయి. ఆదాయం స్థిరంగా ఉంటూ కొంత పెరిగే అవకాశం ఉంది.

ప్ర్యారా పేర్యానీ

ఆపరి విషయాల్లోనే కాదు
ఆపర్య వ్యవహరించాల్లోనూ ప్రైపరా
బాద్ శైలి ప్రత్యేకం. ముత్యాలనగ
రంగా పేరు మోసిన భాగ్యనగరి..
ఫ్యాఫ్స్ ప్రపంచానికి ఎన్నో కొత్త
అందాలను పరిచయం చేసింది.
రంగురంగుల గాజులు, చారదంత
సైజుండే జంకాలు, రాచరికాన్ని
రంగించుకున్న అద్దాల చీరలు..
ఇవన్నీ ప్రైపరాబాదీ స్టూల్స్ గా పేరుమోసి
నవే. అబ్బా యిల విషయానికి వస్తే పేర్యానీ ఫ్యాఫ్స్
బ్రిండ్స్ లో ఎప్పటికీ రారాజుగా నిలుస్తుంది.

షాయరీలకు అందని దర్శాన్ని ప్రదర్శిస్తుంది పేర్యానీ. రోమ్యు విరుదుకు నిలబడినా, మర్యాదగా ఒంగి సలాము చేసినా.. మడత నలగుండా, ముడత పడకుండా వేసుకున్న వారి గౌరవాన్ని నిలబెచుతుంది. పూసలు, ముత్యాలు, పట్టు సాగుసులు కలగలిపి పేర్యాటీలను మరింత ఆక్రమీ యంగా తయారు చేయించుకునేవారు పాత తరం వాళ్ల. పేర్యానీకి తగట్టుగా ఆభరణాలు ధరించేవారు. అత్తరు గుబాళింపులతో అడుగులో అడుగేస్తూ పేర్యానీ సాగుసును తేరిపాలూ చూసుకునేవారు. ఒకప్పుడు నవాబులకే పరిమితమైన ఈ వస్తు క్రేచి కాలక్రమంలో ప్రైదరాబాదీ స్టూల్స్ గా మారిపోయింది. ఆడునికి ప్యాఫ్స్ సూత్రాలను మరింత అందంగా ధరిస్తున్నారు. పెండ్లుయినా, పండుగైనా, బోనాల సంబుర్మైనా.. సెలబ్రీటీల నుంచి గల్లీ పోర్ గాండ్ల వరకు పేర్యానీ వేసుకోవాల్సిందే! పెండ్లీ వేడుకల కోసం పట్టుతో తయారైనవి, సాధారణ వేడుకలకు డిఫరెంట్ ప్యాలిక్స్ రూపొందిన పేర్యానీలు అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. ట్రంకు పెట్టిలో భద్రపరిచిన పేర్యానీలను గర్వంగా చూపిస్తూ, దాని వెనుకున్న కథాకమామీముచేప్పే ఆ తరం పెదుముషులు అక్కడక్కడా ఇప్పటికీ తారసపడుతూనే ఉంటారు.

ప ద క టి స

అడ్డం

- రాయితో కొంగ (4)
- కొమ్ము తెగిన తలుపు భావనగా మారింది! (3)
- నాలుక మడిచి సంకేతంగా వేసే కూత (2)
- బంటు; నేపాల మాంత్రికుడు సేవకుణ్ణి పిలిచే పిలుపు! (3)
- అరణ్యంలో జీవించడం - రాముడు 14 ఏళ్ల చేసింది! (4)
- వికార భంగిమల్లో బిచ్చమెత్తేవాడు (3)
- మృష్టకటిక నాటకంలో నాయిక (5)
- ఆసరా (2)
- ఎండ్రకాయ, దీనికి కష్టాలుంటాయట! (2)
- నాలుగు కోసుల దూరం (3)
- వాడుకలో ఆగ్రహం (2)
- కలపరం (3)
- మోసంబి (3)
- తిరగబడ్డ వయసు (2)
- పిల్లనగ్రోవి - అటుగా (3)
- క్షణంతో అంతమైన స్వభావం (3)
- పోరం లేక దండ (2)
- జిగురు (2)
- జక్కపప్టి; సినిమాగా కోడూరి కౌసల్యాదేవి నవల (4)
- కనకదుర్గ నెలవైన నగరం, తారుమారైంది! (5)

1		2	*		3		4	*	5
	*		*		6		*		7
8	9		10	*	11			*	
*		12		13		*	*		14
15		*	*		*	16	17		*
	*		18	*	19			*	20
21			*	22		*	23	24	
	*	25	26		*	27	*		*
*	28	*		*	29		*	30	31
32				*	33				

నిలుపు

- లోతక్కువ; లోపం వంటిది (3)
- అంతఃపురస్తీ (4)
- మామండూరు (చిత్రూరు) సమీప జలపాతం (4)
- తానే అధికుడని భావించేవాడు (3)
- సత్యభామ అలకకు మూలమైన దేవపుష్టం (4)
- కొత్తదనం (3)
- తాత్కాలిక మార్కెట్ (2)
- బడలిక (2)
- మర్పి కొమ్మునుండి వేలాడే వేరు (2)
- అంబరాన్ని గుర్తుచేసే పసుపుపచ్చ వస్తుం (4)

- అత్యాశ (2)
- హంస (3)
- వాడుకలో పికము (3)
- దెబ్బ (2)
- కురుపు కార్పె చెడు రక్తం (2)
- జీవం (2)
- గ్రామాల్లో ముచ్చట్లు చెప్పుకునే చోటు (4)
- రెప్పాటు కాలం (3)
- నీటిలో పుట్టిన పద్మం (3)
- మూల్యం చెల్లించి కొనడం - కింద నుండి (2)
- ఇంద్రజాల విద్య (2)
- కవనం రాసేవాడు! (2)

మీ జీవితాన్ని మీకు నచ్చినట్టుగా జీవించండి. ఇతరుల సహాయం అంత్యక్రియల్లోనే అవసరమవుతుంది.

- భగత్తిసింగ్

విశ్వాస : విశ్వజ

గతవారం సమాధానాలు

పదకేళక

ప్ర	1	రు	*	హు	2	గ	రు	*	సు	4	దు	5	క	6
థ	*	*	*	రు	*	జ	రు	*	రు	8	త	9		
రీ	9	10	11	*	12	కం	*	13	*					
*	14	చీ	చీ	చు	*	15	ము	16	*	సు	17			
గీ	8	*	*	*	18	సు	*	19	సు	20				
ర	*	21	పు	*	22	చు	*	ము	*	ము	23			
మీ	చు	సు	*	చు	24	ము	క	రు	25					
*	*	26	గీ	దు	*	27	సు	రు	*	గ				
శు	28	కు	*	*	29	లు	చీ	*	సు	31	శు			
*	32	న	వా	య	*	33	ఎ	క	ఎ	35				

1	2			4
3				
5		6		
	7			
	8			

1	2	3	4
2			
3			
4			
5			

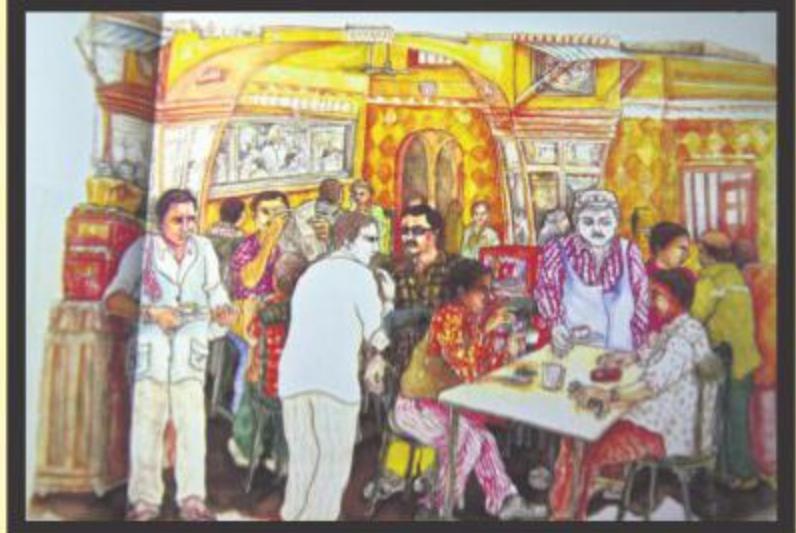
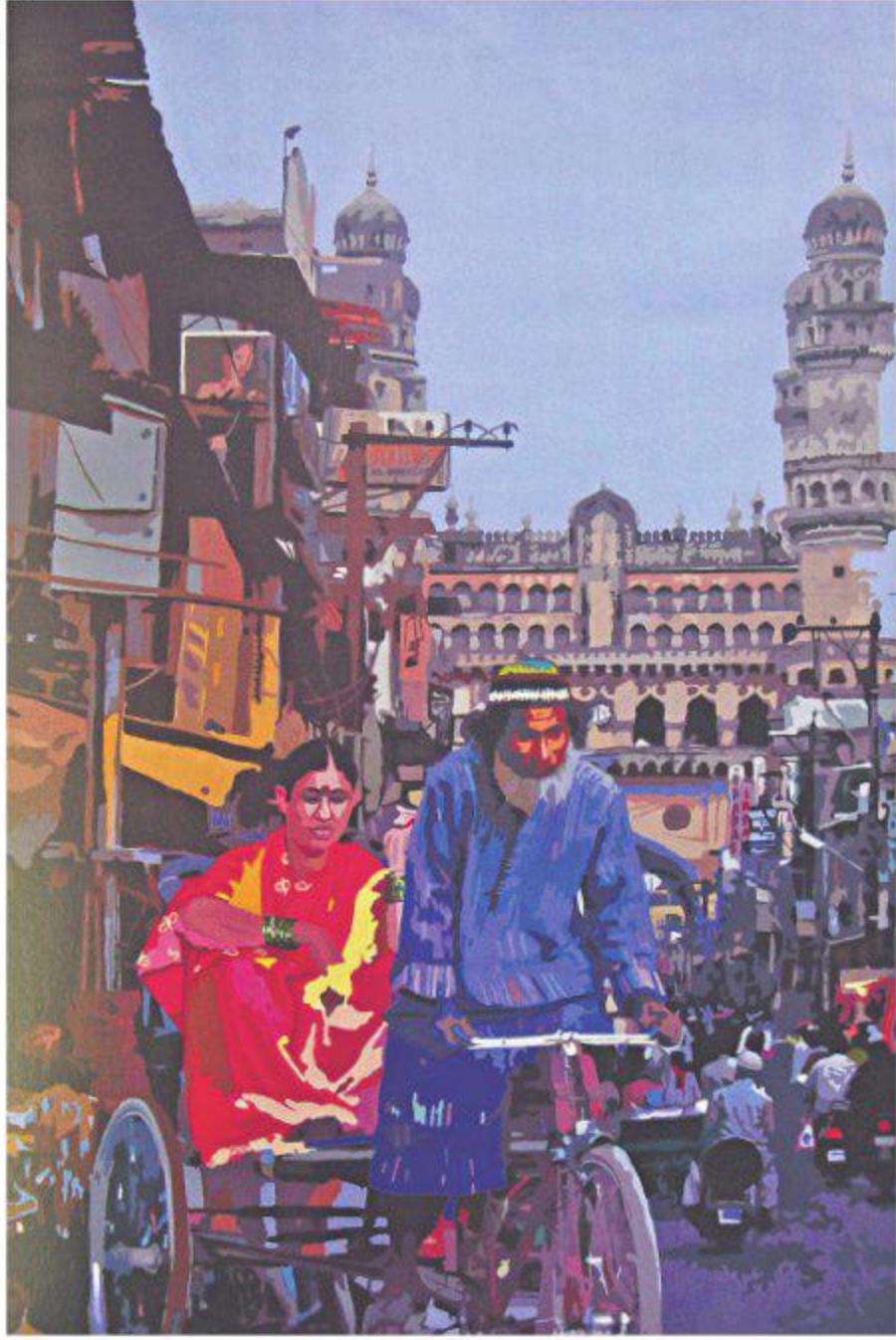
సిసమూ పజిల్

అడ్డం

- బాపు 'మిస్టర్ పెళ్లాం' నాయిక (3)
- ఎన్.టి.ఆర్, సావిత్రి అన్నాచెల్లిట్లగా ' - - సంబంధం' (2)
- రాంగోపాలవర్ష తొలిచిత్రం (2)
- మోహన్బాబు, కవిత జంటగా వచ్చిన చిత్రం (3)

నిలుపు

- శివనాగేశ్వరరావు దర్శకత్వంలో జేడీ నటించిన చిత్రం (2)
- ప్రముఖ హస్యనటి 'కోవై - - - ' (3)
- అక్కినేని, అంజలి జంటగా వచ్చిన సుందరి?! (3)
- సుహస్నినితో క్రాంతికుమార్ చిత్రం (2)

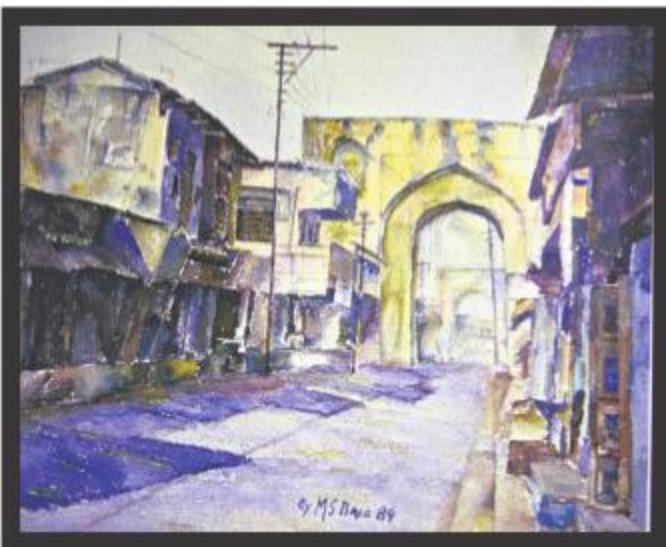
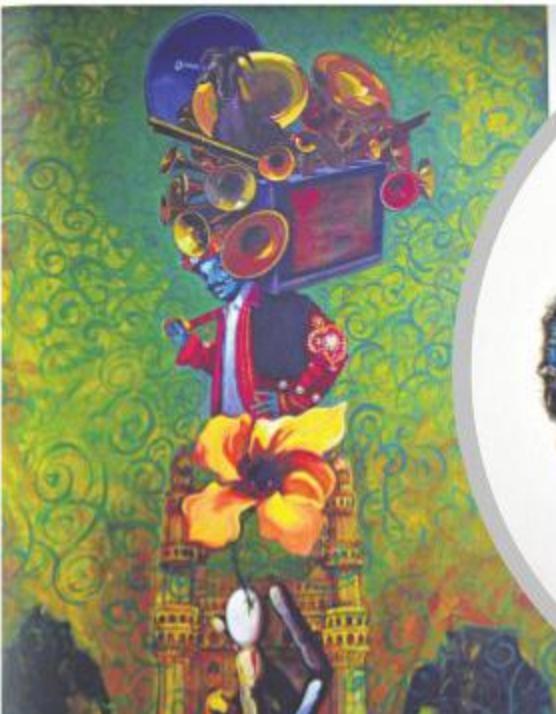
హమారా.. భయం!

ప్రాదరాబాద్ తెలంగాణ గుండెకాయ. ఇక్కడి ప్రతి బజారూ.. ప్రతి బస్టీ.. ప్రతి చారస్తా.. భన్న సంస్కృతుల సమ్మేళనం. ఈ మహానగరంలో అదుగు పెడితే చాలు.. చిత్రకారుడికి చేతినిండా పని! నగరానికి మకుటం లాంటి చార్లునార్. రత్నాలను రాశులగా పోసి అమ్మన గోల్గొండ కోట్ల. అమృత పాసీయాన్ని కష్టలో పోసి అందించే ఇరానీకేఫ్లు.

సవార్కి సిద్ధంగా ఉన్న ఆటో లక్ష్మలు, అమృతచీ పూజల బోనాలు, వృద్ధ నవాబులను తలపించే దేవిదీలు, శిథిల సెధాలు,

గుప్తమనే అత్తర్ల సువాసనలు... చూసే మనసు ఉండాలే కానీ, ప్రతి దృశ్యంటి అద్భుతమే. క్యాన్యాను మీదికి కాపీ చేయడం చేయితిరి గిన చిత్రకారుడికైనా సవాలే!

ఒక్క మాటలో చెప్పాంటే.. ప్రపంచంలో ప్రాదరాబాద్ తో పోల్ప దగెన నగరం మరొకబి లేదు. బేమసాల్ ప్రే! ఇక్కడ పుట్టినవాడు, ఇక్కడ బతుకుతున్నవాడు అద్భుతమం తుడు.. ముఖద్వర్ కా సికిందర్!

సంతానలేమికి మగవాళ్లో

కూడా కారణమని మీకు తెలుసా?

- ఆడవాళ్లో 33% • మగవాళ్లో 33% • ఇద్దలలో ఆరోగ్య సమస్యలు - 33%
- పైన తెలిపిన అన్ని సమస్యలకు దుష్టితాలు లేని అత్యుత్తమ
"కాన్సెటిట్యూషనల్ హోమియోకెర్" చికిత్స.

టోల్ ట్రై కొరకు 1800 108 1212 డయల్ చెయండి.

స్ఫోవిటీ చికిత్సలు

బుతు సమస్యలు | PCOD | ప్రైబ్రాయిడ్ యుట్రన్ | తరచు గర్భస్రావాలు
లైంగిక బలహీనత | వీర్యకణాల లోపం | ప్రైపోఫ్రైరాయిడ్
స్ట్రీ & పురుషుల హర్షిణ్ సమస్యలు | ట్యూబల్ భ్లాక్స్

హోమియోకెర్[®]
ఇంటర్నేషనల్

వరల్-క్లాస్ హోమియోపతి

ఐఏఎస్: (ఆశ్రీ | చేరంపేర్ | కృషణపేట | దల్లిపురిశర్మ | జాయిపుర్ | మానిచెట్టాయి | మాయాశ్రావీ | పాచుమలొండ | కల్చింశగర్ | సింధుమాల్ | మహాబుభుగర్ ఫాఫ్సుం | విషయవాచ్ | విషాధపెట్టం | తిరుపతి | కాలిసాడ | రాజపుంట్రి | గుంటూరు | ఒంగోలు | నెల్లూరు | కర్నూలు | కడ్డాటల్ | తమిలునాడు | పుదుశ్శేర్)